

1 | 2025

duševné vlastníctvo

INTELLECTUAL PROPERTY | GEISTIGES EIGENTUM | LA PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| POLROČNÍK | **ROČNÍK XXIX**

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISSN 1339-5564

časopis DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO od roku 2021

● ● ● ● ● ● ● ● v tlačenej aj **Open Access** verzii

Úrad priemyselného vlastníctva SR aj v roku 2025 vychádza čitateľom v ústrety a bude vydávať časopis Duševné vlastníctvo v tlačenej aj v elektronickej verzii.

Tlačené periodikum bude predplatiteľom distribuované poštou, cena jedného čísla bude **4,50 €** a poštovné, cena ročného predplatného je **9 €** a poštovné. Odberateľom bude účtované poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Objednávka tlačenej verzie: <https://www.indprop.gov.sk/dv/casopis-dusevne-vlastnictvo/on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo/online-objednavka-tlacenej-verzie-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Elektronické periodikum je voľne dostupné na webovom sídle úradu.

Pokyny pre autorov

Časopis *Duševné vlastníctvo* je špecializovaným odborným recenzovaným časopisom, ktorý je zameraný na problematiku teórie a praxe duševného vlastníctva. **Časopis od roku 2023 vychádza dvakrát do roka.**

Zaslané príspevky v rubrike Štúdie sú anonymne posudzované dvomi nezávislými recenzentmi a konečné rozhodnutie o publikácii všetkých zaslaných príspevkov je v kompetencii redakčnej rady. Orientačný čas recenzie je jeden mesiac. Články prechádzajú jazykovou korektúrou.

Uzávierka na prijímanie štúdií do časopisu má tieto pravidlá: do 15. januára sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 1. čísle; do 15. júna sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v druhom čísle.

Príspevky do rubriky Komentáre je možné posilať priebežne, pričom budú uverejnené v najbližšom čísle.

Časopis Duševné vlastníctvo aktuálne prijíma autorské príspevky na rok 2025. Prosíme autorov o dodržiavanie nasledujúcich požiadaviek:

1. Rukopis zasielajte na casopisDV@indprop.gov.sk. Vzor úpravy príspevkov je k dispozícii na rovnakej adrese na požiadanie.
2. Odporúčaný rozsah strán štúdie je 10 až 30 normostrán, v rubrike Komentáre je odporúčaný rozsah 5 až 10 normostrán.
3. K autorskému článku je potrebné pripojiť abstrakt (10 až 20 riadkov) a kľúčové slová (5 až 8) v slovenskom aj anglickom jazyku.
4. Pod názov článku uveďte meno, zaradenie, pracovisko, presnú adresu a emailový kontakt na autora.
5. Odkazy (citácie, parafrázy) na literatúru uvádzajte v poznámke pod čiarou. Na konci článku uveďte zoznam literatúry. Komentáre v texte sa uvádzajú rovnako v poznámke pod čiarou.
6. Významné pasáže v texte zvýraznite hrubým písmom (boldom). V záujme prehľadnosti je vhodné členiť články do kapitol.
7. Nevyžiadané rukopisy sa autorom nevracajú späť.
8. Autorský rukopis je v prípade uverejnenia v časopise honorovaný.

Detailné informácie týkajúce sa publikačného procesu, štruktúry, formálnych náležitostí príspevkov, recenzného konania a autorských práv sú dostupné na vyžiadanie na emailovej adrese casopisDV@indprop.gov.sk

Príspevky sú preberané do príslušných elektronických právnych informačných systémov spoločnosti Wolters Kluwer, s. r. o.

Milí čitatelia,
s potešením vám prinášame nové vydanie časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré aj tento raz ponúka pestrú paletu odborných aj popularizačno-náučných článkov. Nechýbajú štúdie, komentáre ani analýzy rozhodnutí odborných inštitúcií doplnené o aktuálne informácie z autorského práva. Zároveň vám prinášame správy z domova i zo sveta, informácie o činnosti úradu a témy, ktoré sú pre oblasť priemyselných práv kľúčové – či už ide o dizajn, zemepisné označenia, alebo širšie otázky súvisiace s ochranou duševného vlastníctva, ako sú napríklad falšovanie a pirátstvo.

Už dvadsaťdeväť rokov sa snažíme neustále reflektovať na aktuálne výzvy, trendy a legislatívne zmeny, ktoré formujú túto dynamickú oblasť, a prinášať podnetné informácie z teórie aj praxe. Časopis by však neexistoval bez podpory a angažovanosti autorov, odborníkov a čitateľov, ktorí sa podieľali a podieľajú na jeho obsahu a rozvoji. Všetkým vám patrí úprimná vďaka za dlhoročnú priazeň a spoluprácu.

Tento rok máme pre vás výnimočnú novinku – časopis Duševné vlastníctvo bol zaradený do prestížnej databázy ERIH PLUS. Ide o významný krok v našom vývoji, ktorý potvrdzuje rastúcu kvalitu a odbornosť publikovaných článkov. ERIH PLUS je medzinárodne uznávaná databáza indexujúca vedecké časopisy v oblasti humanitných a spoločenských vied, čím zvyšuje ich prestíž a dostupnosť v odborných kruhoch. Indexácia znamená, že náš časopis bude lepšie viditeľný v akademickej sfére, ako aj medzi odborníkmi z praxe, ktorí sa venujú ochrane duševného vlastníctva. Otvára sa nám priestor na širšiu spoluprácu, aktívnejšiu účasť v odborných diskusiách a oslovenie ešte početnejšej čitateľskej základne.

Uvedený úspech však nevnímame ako konečný cieľ, ale ako záväzok do budúcnosti. Naším cieľom je naďalej zvyšovať kvalitu obsahu, rozširovať spektrum tém a udržiavať vysoký odborný štandard, aby časopis Duševné vlastníctvo zostal dôležitým zdrojom informácií a inšpirácie pre všetkých, ktorí sa tejto oblasti venujú. Veríme, že aj vďaka vašej priazni a podpore budeme môcť naďalej rásť a prinášať vám hodnotné a aktuálne poznatky zo sveta duševného vlastníctva.

Vážení čitatelia,
ochrana duševného vlastníctva je stále aktuálna a mimoriadne dôležitá, preto naša snaha zvyšovať priemyselnoprávne povedomie pokračuje, pretože jedine prostredníctvom vzdelávania, informovanosti a aktívneho presadzovania môžeme zabezpečiť, že práva duševného vlastníctva budú chránené a rešpektované. Nezabudnime, že ochrana práv v oblasti duševného vlastníctva je kľúčová – budme informovaní a chráňme svoje tvorivé hodnoty.

Prajeme vám príjemné čítanie.

Mgr. Patrícia Šimková, PhD.
výkonná redaktorka časopisu
Duševné vlastníctvo

3 Editoriál (Šimková, P.)	40 Z galérie tvorcov Identita a dizajn (Šimková, P.)
ŠTÚDIA	43 Zaujalo nás Globálny inovačný index 2024 (Šimková, P. – Žatkuliak, E.)
6 Od porušenia k exekúcii: Právo majiteľa ochranej známky na informácie (Kratochvilová, S.)	46 Akadémia duševného vlastníctva Autentické mesto – zaujímavá cesta v boji proti falšovaniu (Beličková, V. – Skúpa, M.)
KOMENTÁRE	48 Spektrum dobrých nápadov a riešení Manipulačný vozík na odoberacie prípravky pieskových jadier (Čierťažský, R. – Vargovská, M.)
22 Země původu [IGO Západní Sahara] - rozsudek Soudního dvora EU C-399/22 (Černý, M.)	52 Finančná správa SR Kriminálny úrad Finančnej správy (Kováč, D.)
29 Zahrnuje ochrana zeměpisného označení také překlady? - Rozsudek Nejvyššího soudu Singapur [2024] SGCA 53 [Parmesan Singapore] (Černý, M.)	
34 Aktuálne z autorského práva (Slovák, J.)	

OBSAH ▲ ▼ CONTENTS

3 Editorial (Šimková, P.)	40 From the Gallery of Creators Identity and Design (Šimková, P.)
STUDY	43 Story that Caught our Eye The Global Innovation Index 2024 (Šimková, P. – Žatkuliak, E.)
6 From Infringement to Enforcement: Trademark Owner's Right to Information (Kratochvilová, S.)	46 IP Academy Authenticities – an Interesting Way to the Fight Against Counterfeiting (Beličková, V. – Skúpa, M.)
COMMENTARY	48 Spectrum of Useful Ideas and Solutions Handling trolley for sand core removal jigs (Čierťažský, R. – Vargovská, M.)
22 Country of origin [IGO Western Sahara] - Judgment of the Court of Justice of the EU C-399/22 (Černý, M.)	52 Financial Administration of the SR Financial Administration Criminal Office (Kováč, D.)
29 Does GI protection also include translations? - Singapore Supreme Court Judgment [2024] SGCA 53 [Parmesan Singapore] (Černý, M.)	
34 Currently from Copyright (Slovák, J.)	

53 Z rozhodnutí ÚPV SR

Rozhodnutie predsedu úradu zn. POZ 822-2021/II-65-2024 z 15. 7. 2024
(*Ďuriančíková, Z.*)

Rozhodnutie POZ 152-2023/N-84-2024 zo 4.10.2024
(*Gášperanová, D.*)

Rozhodnutie OZ 177093/I-30-2023 zo 16.11.2023
(*Boháľová, J.*)

62 Z rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-159/23 Sony Computer Entertainment Europe

Rozsudok Všeobecného súdu vo veci T-604/22 Sociétés du Tour de France / EUIPO – FitX (TOUR DE X)

64 Z rozhodnutí Centra ADR

Rozhodnutie 55/2023 z 5. 2. 2024 <c-and-a-online.sk>
(*Klinka, T.*)

Rozhodnutie 54/2023 z 22. 1. 2024 <madel.sk>
(*Klinka, T.*)

69 Správy

Správy z ÚPV SR
Správy z WIPO
Správy z EPO
Správy z EUIPO
Správy z EÚ

79 Nové publikácie**80 Recenzia**

Recenze na knihu: Obchodní jméno jako předmět práva k průmyslovému vlastnictví
(*Černý, M.*)

Anotácia: Nekalá súťaž. Generálna klauzula, menej tradičné prípady a zahraničné právne úpravy
(*Vozár, J.*)

83 Z obsahov vybraných časopisov**OBSAH ▲ ▼ CONTENTS****53 From decision of the IPO SR**

Decision of the President of the Office,
Nr. POZ 822-2021/II-65-2024, 15. 7. 2024
(*Ďuriančíková, Z.*)

Decision POZ 152-2023/N-84-2024 from 4.10.2024
(*Gášperanová, D.*)

Decision OZ 177093/I-30-2023 from 16.11.2023
(*Boháľová, J.*)

62 Issues from the Decisions of the Court of Justice of the EU

Judgment of the Court in Case C-159/23 Sony Computer Entertainment Europe

Judgment of the General Court in Case T-604/22 Sociétés du Tour de France / EUIPO – FitX (TOUR DE X)

64 Issues from Decisions of the Domain Name ADR

Decision 55/2023 from 5. 2. 2024 <c-and-a-online.sk>
(*Klinka, T.*)

Decision 54/2023 z 22. 1. 2024 <madel.sk>
(*Klinka, T.*)

69 News

News from IPO SR
News from WIPO
News from EPO
News from EUIPO
News from EU

79 New Publications**80 Book Review**

Book Review: Trade Name as an Object of Industrial Property Rights
(*Černý, M.*)

Annotation: General Clause, Less Traditional Cases and Foreign Legislation
(*Vozár, J.*)

83 Tables of Contents of Selected Journals

Od porušenia k exekúcii: právo majiteľa ochrannnej známky na informácie

From Infringement to Enforcement: Trademark Owner's Right to Information

Silvia KRATOCHVILOVÁ¹

ABSTRAKT

V zmysle smernice 2004/48/ES vzniká majiteľovi ochrannnej známky v prípade porušenia jeho práva právo na informácie. Príspevok sa zaoberá právom majiteľa ochrannnej známky domáhať sa určitých informácií nielen od porušiteľa, ale aj od tretích osôb. Toto právo je uplatniteľné na súde, pričom podmienky jeho uplatnenia sú bližšie precizované judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Príspevok ďalej analyzuje rozsah informácií, ktoré môžu byť majiteľovi ochrannnej známky poskytnuté, ako aj kolíziu práva majiteľa ochrannnej známky s obchodným tajomstvom, prípadne ochranou osobných údajov. Berúc do úvahy nedávnu novelu Exekučného poriadku je v závere venovaná pozornosť výkonu súdneho rozhodnutia, ktorým bola uložená povinnosť poskytnúť informácie, a to s dôrazom na nový inštitút donucovacích opatrení a ich ukladanie.

ABSTRACT

Pursuant to Directive 2004/48/EC, the trademark owner has the right of information in the event of an infringement of his right. The article deals with the right of the trademark owner to request certain information not only from the infringer, but also from third parties. This right is enforceable in court, while the conditions of its application are specified in more detail by the jurisprudence of the Court of Justice of the European Union. The article further analyses the scope of information that can be provided to the trademark owner, as well as the collision of the trademark owner's right with trade secrets or the protection of personal data. Taking into account the recent amendment to the Enforcement Code, attention is paid to enforcement of a court decision, which imposed the obligation to provide information, with an emphasis on the new legal institute of coercive measures and their imposition.

Kľúčové slová

právo na informácie, ochranná známka, výkon rozhodnutia, donucovacie opatrenia

Key words

right of information, trademark, enforcement of decision, coercive measures

Úvod

Právo majiteľa ochrannnej známky požadovať v prípade porušenia alebo ohrozenia jeho práva k ochrannnej známke informácie týkajúce sa totožnosti osôb zúčastnených na porušení alebo ohrození jeho práva, ako aj informácie týkajúce sa distribučnej siete bolo na medzinárodnej úrovni zakotvené pred 30 rokmi. Od toho času prešlo právo na

informácie viacerými zmenami a v európskom právnom priestore sa od dobrovoľného rozhodnutia štátu o jeho zavedení do národného právneho poriadku stalo inštitútom, ktorý musí byť členskými štátmi Európskej únie povinne transponovaný. Prvá časť článku preto mapuje jeho vývoj v medzinárodnom kontexte, ako aj zavedenie tohto inštitútu do slovenského právneho poriadku. Cieľom je analyzovať jednotlivých právnych predpisov upravujúcich právo

¹ JUDr. Silvia Kratochvilová, Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Ústav práva informačných technológií a práva duševného vlastníctva, Šafárikovo nám. č. 6, P. O. Box 313, 810 00 Bratislava, telefón: +421/911 430 333, e-mail: kratochvilo7@uniba.sk.

na informácie vrátane analýzy súdnych rozhodnutí, ktoré v značnej miere prispeli k zosúladieniu ich interpretácie na území Európskej únie, a to s použitím metódy analýzy a dedukcie, ako aj viacerých metód výkladu právnych noriem vrátane systémového výkladu a eurokonformného výkladu.

Ako nóvum, nad rámec podmienok uplatnenia práva na informácie na súde, sa článok venuje aj následnému nútenému výkonu rozhodnutia, ak povinná osoba uloženú povinnosť dobrovoľne nespĺnila. Cieľom je overiť hypotézu, či nová právna úprava výkonu nepeňažných plnení posilní práva majiteľa ochrannej známky prostredníctvom efektívnejšieho núteného výkonu súdneho rozhodnutia, ktorým bolo právo na informácie priznané. Použitou metódou bude najmä komparácia s predchádzajúcou právnou úpravou, a to vzhľadom na novosť právnej úpravy a z toho vyplývajúceho nedostatku praktických skúseností s úspešným aplikovaním donucovacích prostriedkov majúcich za cieľ zefektívniť exekučné konanie.

1 Právna úprava práva na informácie

Právo držiteľa práva duševného vlastníctva (na účely tohto článku redukované na právo majiteľa ochrannej známky) na informácie bolo na medzinárodnej úrovni prvýkrát upravené v medzinárodnej Dohode o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva², ktorá tvorí prílohu 1C medzinárodnej Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísanej 15. apríla 1994 v Marrákeši³. Právo na informácie je upravené v čl. 47 dohody TRIPS, pričom priznáva nositeľovi práv právo na informácie týkajúce sa totožnosti tretích osôb zúčastnených na výrobe alebo na distribúcii porušujúceho tovaru alebo služieb, ako aj informácie o ich distribučnej sieti. Článok 47 dohody TRIPS taktiež upravuje možnosť súdnych orgánov toto právo nepriznať, ak by to bolo v nepomere k závažnosti porušenia. Štáty však neboli povinné takúto právnú úpravu zaviesť a bolo na ich rozhodnutí, či právo na informácie upravujú vo svojich národných právnych poriadkoch. Následkom toho

vznikli veľké rozdiely v národných právnych úpravách vtedajšieho Európskeho spoločenstva, čo znemožňovalo majiteľom ochranných známok rovnakú úroveň ochrany v celom vtedajšom Európskom spoločenstve. Situáciu sa preto v roku 2003 rozhodla ďalej riešiť Európska komisia, a to návrhom smernice, ktorá by v rámci vtedajšieho Európskeho spoločenstva zjednotila úpravu týkajúcu sa vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, v ktorej by sa okrem iných práv upravilo aj právo na informácie.

1.1 Zákon o ochranných známkach

Právo majiteľa ochrannej známky na informácie od tretích osôb v prípade porušenia jeho práva bolo zavedené do slovenského právneho poriadku už prijatím zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, v znení neskorších predpisov⁴. Ako však vyplýva aj z dôvodovej správy k § 11 súčasného Zákona o ochranných známkach⁵ a odbornej literatúry⁶, pôvodná slovenská úprava z roku 1997 už vtedy nevyhovovala medzinárodným štandardom práva na informácie, ako boli dohodnuté v dohode TRIPS. Vtedajšie znenie § 25 ods. 2 (účinné až do 28. 2. 2007)⁷ nezodpovedalo čl. 47 dohody TRIPS, keďže okrem iného neumožňovalo súdnym orgánom nariadiť porušiteľovi, aby oznámil majiteľovi ochrannej známky informácie týkajúce sa totožnosti tretích osôb zúčastnených na výrobe alebo na distribúcii porušujúceho tovaru alebo služieb a taktiež nestanovoval výnimku, kedy je možné majiteľovi ochrannej známky nepriznať toto právo⁸. Berúc do úvahy požiadavky TRIPS, ako aj záväzky vyplývajúce Slovenskej republike z členstva v Európskej únii⁹, s účinnosťou od 1. 3. 2007 bolo právo na informácie vo vtedajšom Zákone o ochranných známkach viac precizované, konkretizované a upravené v samostatnom § 25a. Ani táto právna úprava nebola plne súladná so smernicou, keďže neobsahovala možnosť nepriznať majiteľovi ochrannej známky právo na informácie v prípade, ak by to bolo v nepomere k závažnosti porušenia.

V súčasnosti je právo na informácie upravené v Zákone o ochranných známkach, ktorý transponoval ustanovenia

2 Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej dohoda TRIPS).

3 Národná rada Slovenskej republiky so záverečným dokumentom vyslovila súhlas uznesením č. 32 z 13. decembra 1994 a prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 22. decembra 1994. Dohoda nadobudla platnosť 1. januára 1995 na základe článku XIV ods. 1 a v súlade s odsekom 3 záverečného dokumentu.

4 Zákon č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, v znení neskorších predpisov.

5 Zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach, v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o ochranných známkach).

6 MARUNIAKOVÁ, I. – KLÍNSKA, T. – MIDRIKOVÁ, L. – MIKULÍČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v Systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

7 Podľa vtedajšieho znenia § 25 ods. 2 „Majiteľ ochrannej známky má právo žiadať od každého, kto uvádza alebo chce uviesť na trh tovary alebo služby, na ktorých je umiestnené označenie zhodné alebo zameniteľné s jeho ochrannou známkou, informáciu o pôvode tovarov alebo dokladov sprevádzajúcich tovary alebo služby. Majiteľ ochrannej známky svoje práva preukáže osvedčením o zápise ochrannej známky do registra, prípadne výpisom z registra.“ Dôvodová správa k zákonu č. 84/2007 Z. z., zmena zákona o autorskom práve uvádza, že nové ustanovenie § 25a posilňuje postavenie majiteľa ochrannej známky v boji proti porušovaniu alebo ohrozovaniu práv, pretože mu umožňuje nielen zasiahnuť voči konkrétnemu porušovateľovi, ale aj vysledovať reťazec osôb.

8 Podľa čl. 47 TRIPS „Členovia môžu stanoviť, že súdne orgány budú mať právomoc nariadiť porušiteľovi, aby oznámil nositeľovi práv totožnosť tretích osôb zúčastnených na výrobe alebo na distribúcii porušujúceho tovaru alebo služieb, ako aj informácie o ich distribučnej sieti, ak by to nebolo v nepomere k závažnosti porušenia.“

9 Čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (ďalej smernica).

smernice týkajúce sa práva na informácie do § 11. Pôvodné znenie § 11 z roku 2009 bolo novelizované v roku 2017¹⁰. Ustanovenie § 11 upravuje okrem práva na informácie o distribučnej sieti aj právo na informácie týkajúce sa totožnosti tretích osôb zúčastnených na porušení alebo ohrození práva majiteľa ochrannnej známky vrátane limitov výkonu tohto práva.

1.2 Smernica

Vďaka smernici bolo právo na informácie prvýkrát upravené na horizontálnej úrovni v priestore vtedajšieho Európskeho spoločenstva. Vychádzajúc z predchádzajúcich konzultácií uskutočnených Komisiou v návrhu smernice sú bližšie objasnené dôvody, pre ktoré bolo podľa Komisie potrebné danú problematiku upraviť horizontálne na európskej úrovni¹¹. Ustanovenie čl. 8 smernice¹² má podľa vzoru Beneluxu a Nemecka dopĺňať článok 47 TRIPS. Podľa recitálu 10 je cieľom smernice priblížiť právne poriadky členských štátov¹³ tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu. Práve v súvislosti s právom na informácie je v recitáli 21 zdôraznené, že v jednotlivých členských štátoch sú prijaté rozdielne opatrenia na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany a tieto opatrenia by mali byť dostupné vo všetkých členských štátoch.

Základné princípy, resp. všeobecné povinnosti členských štátov sú vyjadrené v čl. 3 smernice¹⁴ a zaväzujú členské štáty, aby opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy boli spravodlivé a nestranné, neboli zbytočne zložité alebo nákladné a nemali za následok príliš dlhé lehoty alebo neoprávnené prietahy. Navyše, musia byť účinné, primerané a odradzujúce sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu, a zároveň musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu. Tieto zastrešujúce, všeobecné povinnosti stanovujú usmernenia na interpretáciu zvyšných ustanovení smernice, ako však píše Kiškis, „... ich nepriehľadný a všeobecný jazyk môže zavádzať odborníkov, aby sa domnievali, že tieto pravidlá sú jednoducho deklaratívne a pre zvyšok textu sú nepodstatné.“¹⁵

Pre úplnosť je potrebné dodať, že na účely objasnenia názorov na ustanovenia smernice, pri ktorých existujú rôzne výklady, sa Komisia rozhodla vydať k smernici usmernenie¹⁶. Toto usmernenie sa týka aj práva na informácie, pričom Komisia v usmernení vychádza najmä z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej SD EÚ). Konkrétne odkazuje Komisia aj na rozsudky SD EÚ vo veci *Promusicae*¹⁷ a *Coty Germany*¹⁸ v súvislosti s nastolením spravodlivej rovnováhy medzi uplatniteľnými základnými právami a na rozsudok SD EÚ vo veci *New Wave CZ*¹⁹ v súvislosti s momentom uplatnenia práva na informácie na súde. Tieto rozsudky sú analyzované v texte ďalej.

10 Znenie ustanovenia sa výrazne nezmenilo, podľa dôvodovej správy sa len precizovala terminológia v súvislosti s neoprávneným zásahom do výlučných práv majiteľa ochrannnej známky.

11 Pozri Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on measures and procedures to ensure the enforcement of intellectual property rights (presented by the Commission), 30.1.2003, Brusel, COM(2003) 46 final, podľa ktorého na s. 12 „Opatrenia a postupy na presadzovanie práv duševného vlastníctva boli predmetom de facto zosúladenia s nadobudnutím platnosti dohody TRIPS, ktorá stanovuje minimálne ustanovenia o prostriedkoch presadzovania práv duševného vlastníctva súvisiacich s obchodom...“ Je však potrebné zdôrazniť, že práve v súvislosti s právom na informácie podľa TRIPS bolo na rozhodnutí zmluvného štátu, či dané právo upraví vo svojom vnútroštátnom poriadku. Ako uvádza Komisia na s. 13, „Napokon, pravidlá uplatňovania opatrení a postupov stanovených v dohode TRIPS sa tak môžu v jednotlivých krajinách značne líšiť.“ a „Napriek implementácii dohody TRIPS právna situácia v Spoločenstve vykazuje veľké rozdiely, ktoré neumožňujú držiteľom práv duševného vlastníctva využívať rovnakú úroveň ochrany v celom Spoločenstve.“ Podľa odôvodnenia na s. 15 návrhu smernice totiž „Doteraz bolo právo na informácie zavedené do právneho systému len niekoľkých členských štátov, napr. v Nemecku v zákonoch o duševnom vlastníctve a v zákone Beneluxu o ochranných známkach. Pre držiteľov práv majú tieto rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami presadzovania práv duševného vlastníctva veľký vplyv, najmä na účinnosť a náklady na postupy, časové rozsahy a výšku poskytnutých škôd.“

12 V čase návrhu smernice išlo o čl. 9.

13 V súvislosti s národnými misiami a rozdielnym prístupom normotvorcov jednotlivých členských štátov pozri aj správu výboru na ochranu osobných údajov International Trademark Association: HOY, R. - BLUM, J. The Intersection Between Data Protection and Trademark Rights: Balancing Fundamental Rights. International Trademark Association, s. 2 – 3. Dostupné na internete: https://www.inta.org/wp-content/uploads/public-files/advocacy/committee-reports/81452413_2_UKMATTERSINTA-Data-Protection-Article.pdf.

14 Bližšie ohľadom troch princípov „účinné, primerané a odradzujúce“ pozri OHLY, A. 2009. Three Principles of European IP Enforcement Law: Effectiveness, Proportionality, Dissuasiveness. TECHNOLOGY AND COMPETITION, CONTRIBUTIONS IN HONOUR OF HANNS ULLRICH, pp. 257-274, Josef Drexler, ed., Larcier, 2009. Dostupné na internete: <https://ssrn.com/abstract=1523277>, s. 15.

15 KIŠKIS, M. 2023. Dissuasive outcomes for rightholders: examining recent Lithuanian copyright law cases under Directive 2004/48/EC, Journal of Intellectual Property Law & Practice, Volume 18, Issue 6, June 2023, Pages 462–472, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpad046>, s. 465. Podľa článku predstavujú pravidlá lex specialis s ohľadom na všeobecné vnútroštátne pravidlá dokazovania a súdneho konania (lex generalis) v prípadoch presadzovania práv duševného vlastníctva. V Litve, rovnako ako na Slovensku však článok 3 smernice nebol priamo transponovaný.

16 OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU Usmernenie k niektorým aspektom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva {SWD(2017) 431 final} {SWD(2017) 432 final}, 29.11.2017, Brusel, COM(2017) 708 final, podľa ktorého „Opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy stanovené v smernici sa však v jednotlivých členských štátoch nevykonávajú a neuplatňujú jednotne. Je to tak preto, lebo smernicou sa zabezpečuje minimálna harmonizácia (t. j. v článku 2 sa výslovne umožňuje poskytnúť v rámci vnútroštátnych právnych predpisov prostriedky, ktoré sú priaznivejšie pre nositeľov práv), neexistuje jednotný výklad ustanovení smernice a existujú rozdiely medzi jednotlivými vnútroštátnymi občianskoprávnymi konaniami a právnymi tradíciami 4. Pre právny rámec EÚ pre občianskoprávne presadzovanie práv duševného vlastníctva by preto mohlo byť výhodné, keby sa objasnili niektoré aspekty smernice, pretože by sa tým umožnil jej jednotnejší a účinnejší výklad, ako aj uplatňovanie.“

17 Rozsudok SD EÚ vo veci C-275/06 – *Promusicae* zo dňa 29.1.2008.

18 Rozsudok SD EÚ vo veci C-580/13 – *Coty Germany* zo dňa 16.7.2015.

19 Rozsudok SDEÚ vo veci C-427/15 – *New Wave CZ* zo dňa 18.1.2017.

2 Právo na informácie

Ako už bolo uvedené, súčasná právna úprava práva na informácie je transpozíciou smernice a v zásade nevykazuje odchýlky a nedostatky, ako tomu bolo v minulosti. Vo všeobecnosti je možné zhrnúť, že právo na informácie je právo oprávnenej osoby za splnenia zákonom stanovených podmienok žiadať od povinnej osoby určité, čo do rozsahu obmedzené, informácie, pričom právo na informácie môže oprávnenej osobe voči povinnej osobe priznať aj súd. V nasledujúcom texte budú, s prihliadnutím na judikatúru SD EÚ, analyzované jednotlivé ustanovenia smernice a Zákona o ochranných známkach, pričom pozornosť bude venovaná najmä aktívnej a pasívnej legitimácii, podmienkam uplatnenia práva na informácie voči povinnej osobe na súde a rozsahu informácií, ktoré môžu byť majiteľovi ochrannej známky sprístupnené.

2.1 Aktívna vecná legitimácia

Zákon o ochranných známkach priznáva právo žiadať poskytnutie informácií vyslovene iba majiteľovi ochrannej známky²⁰. Hoci § 20 ods. 8 Zákona o ochranných známkach priznáva pri zásahu do výlučných práv podľa § 8 Zákona o ochranných známkach nároky podľa § 8a Zákona o ochranných známkach aj nadobúdateľovi licencie²¹, toto ustanovenie neodkazuje v súvislosti s nárokmi nadobúdateľa licencie na právo na informácie. Podľa odbornej literatúry²² má však toto právo aj nadobúdateľ licencie alebo iná oprávnená osoba (napr. dcérska spoločnosť). Aj keď právo na informácie tretím osobám priamo zo zákona explicitne nevyplýva, predmetné ustanovenie Zákona o ochranných známkach je potrebné vykladať eurokonformne tak, aby bolo súladné so smernicou, v tomto prípade s čl. 4 ods. 1 písm. a) až d) smernice, ktorý stanovuje okruh osôb, ktoré sú členské štáty povinné uznať za osoby oprávnené žiadať uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy podľa kapitoly II smernice. Článok 4 ods. 1 písm. b) smernice priznáva uvedené práva vrátane práva na informácie okrem majiteľom ochranných známk aj tretím osobám, ako napr. osobám oprávneným využívať tieto

práva, a to najmä licencie, pokiaľ to umožňujú a pokiaľ je to v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov²³.

Vo veci oprávnenia tretej osoby žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy stanovených v kapitole II smernice rozhodoval SD EÚ aj vo veci *M.I.C.M.*²⁴, pričom sa špecificky zaoberal otázkou prípustnosti žiadosti o informácie podľa čl. 8 v spojení s čl. 3 ods. 2 smernice²⁵ osoby, ktorá je nositeľom autorských práv na základe zmluvy (ale tieto práva sama nevyužíva, ale iba uplatňuje nároky na náhradu škody voči údajným porušovateľom), a teda osoby, ktorá je síce nadobúdateľom licencie, ale nevyužívajúcim autorské práva riadnym spôsobom.

Podľa bodu 63 uvedeného rozsudku vo veci *M.I.C.M.* štyri kategórie osôb alebo subjektov vymenovaných v jej čl. 4 písm. a) až d) smernice zahŕňajú „... po prvé nositeľov práv duševného vlastníctva, po druhé všetky ostatné osoby oprávnené využívať tieto práva, najmä nadobúdateľov licencie, po tretie organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, obvykle uznávané ako subjekty, ktoré majú právo zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a po štvrté subjekty, ktoré sa profesionálne zaoberajú obranou, ktoré sú obvykle uznávané ako subjekty, ktoré majú právo zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva.“ Osoby podľa čl. 4 písm. a) až d) smernice musia mať podľa bodu 64 rozsudku „... priamy záujem a procesnú spôsobilosť, pokiaľ im to umožňujú platné právne predpisy a pokiaľ je to s nimi v súlade.“ Ďalej podľa bodov 67 a 68 rozsudku nositeľa práv nie je možné vylúčiť z pôsobnosti ustanovenia z dôvodu nepoužívania práv a mala by im byť priznaná možnosť opatrenia, postupy a prostriedky využívať, bez ohľadu na to, či tieto práva využívajú alebo nie, keďže podľa bodu 69 rozsudku článok 4 písm. b) smernice „... nepredpokladá skutočné využívanie postúpených práv“ a podľa bodu 74 „... skutočnosť, že osoba uvedená v článku 4 smernice 2004/48 podáva takúto žalobu ako postupník práv, nemôže viesť k tomu, že bude vylúčená z možnosti využívať opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy stanovené v kapitole II tejto smernice.“ Podľa bodu 75 rozsudku, ak by takáto osoba bola vylúčená z možnosti uplatniť práva

²⁰ Pozri § 11 ods. 1 Zákona o ochranných známkach.

²¹ Ak nie je dohodnuté inak, v prípade nevýlučnej licencie len so súhlasom majiteľa ochrannej známky a v prípade výlučnej licencie, ak majiteľ ochrannej známky po písomnom oznámení sám v primeranej lehote žalobou podľa Civilného sporového poriadku neuplatní nároky podľa § 8a ods. 1 Zákona o ochranných známkach.

²² Pozri napr. LAŽÍKOVÁ, J. 2018. Autorský zákon – komentár [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-4]. ASPI_ID K0185_2015SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

²³ Recitál 18 smernice konkretizuje ako oprávnené osoby podľa čl. 4 smernice iba organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ale nespresňuje osoby aktívne legitimované z dôvodu udelennej licencie a podmienky takéhoto uplatnenia. Konkrétne, „[o] osoby oprávnené vyžadovať uplatňovanie týchto opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy by nemali byť iba vlastníci práv, ale tiež osoby, ktoré majú priamy záujem a procesnú spôsobilosť, pokiaľ im to umožňujú platné právne predpisy a pokiaľ je to s nimi v súlade. Môžu to byť profesijné organizácie poverené spravovaním týchto práv alebo obhajobou kolektívnych a individuálnych záujmov, za ktoré sú zodpovedné.“ Aktívnu vecnú legitimáciu organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva na uplatňovanie práv podľa kapitoly II smernice riešil SD EÚ napríklad vo veci C-201/22 – Telia Finland, rozsudok zo dňa 23. novembra 2023 a vo veci C-521/17 – SNB-REACT, rozsudok zo dňa 7. augusta 2018.

²⁴ Rozsudok SD EÚ vo veci C-597/19 – *M.I.C.M.*, zo dňa 17.6. 2021.

²⁵ Čl. 3 ods. 2 smernice stanovuje, že „[t]ieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu.“

podľa kapitoly II smernice, bolo by to v rozpore s cieľom smernice, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany duševného vlastníctva.

SD EÚ v rozsudku viackrát zdôraznil zásadu uvedenú v čl. 3 ods. 2 smernice, ktorá bráni takému výkonu práv, ktoré by bolo zneužívajúce, pričom overenie, či držiteľ práva zneužil opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy podľa smernice prináleží vnútroštátnemu súdu a závisí od posúdenia skutkových okolností jednotlivého konkrétneho prípadu.

SD EÚ v danom prípade uzavrel, že smernica sa má vykladať v tom zmysle, že „... osoba, ktorá je nositeľom určitých práv duševného vlastníctva na základe zmluvy, avšak ich sama nevyužíva, ale len žiada náhradu škody od údajných porušovateľov, môže v zásade využívať opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy stanovené v kapitole II tejto smernice, pokiaľ sa na základe všeobecnej povinnosti uvedenej v článku 3 ods. 2 tejto smernice, ako aj komplexného a podrobného preskúmania nepreukáže, že jej žiadosť je zneužívajúca. Konkrétne, čo sa týka žiadosti o informácie založenej na článku 8 uvedenej smernice, taká žiadosť musí byť tiež zamietnutá, ak je neodôvodnená alebo neprimeraná, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.“

Na základe uvedeného je možné dovodiť, že okrem majiteľa ochrannej známky bude oprávnenou osobou napríklad aj nadobúdateľ licencie k ochrannej známke, a to bez ohľadu na to, či licenciu a udelené práva skutočne využíva riadnym spôsobom, pričom však výkon práva na informácie nemôže byť zneužitím práva, a teda zneužitím opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy podľa smernice. Podľa názoru autorky je však otázne, či je v prípade nadobúdateľa licencie potrebné analogicky aplikovať obmedzenie podľa § 20 ods. 8 Zákona o ochranných známkach (a teda limitáciu uplatnenia tohto práva v závislosti od toho, či je licencia výlučná, alebo nevýlučná). Vzhľadom na to, že ustanovenie § 20 ods. 8 Zákona o ochranných známkach transponuje čl. 25 ods. 3 smernice o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk²⁶, ktorý sa týka práva nadobúdateľa licencie podať návrh na začatie konania o porušení práv z ochrannej známky, ktorým konanie o žiadosti o poskytnutie informácií v zásade nie je, autorka sa prikláňa k zužujúcemu výkladu § 20 ods. 4 Zákona o ochranných známkach umožňujúcim

nadobúdateľovi licencie žiadať o poskytnutie informácií bez limitácie uplatnenia tohto práva podľa § 20 ods. 8 Zákona o ochranných známkach²⁷.

Zákon o ochranných známkach sa však nevysporiadať so situáciou, či rovnaké práva ako majiteľovi ochrannej známky (príp. nadobúdateľovi licencie k ochrannej známke) priznáva aj majiteľovi všeobecne známej známky chránenej čl. 6bis Parížskeho dohovoru na ochranu priemyselného vlastníctva (t. j. takého označenia, ktoré nezískava ochranu zápisom do registra, ale svojou známostou v okruhu spotrebiteľov, ktorá je zistená, resp. vyhlásená príslušným úradom v konaní začatom na návrh užívateľa všeobecne známej známky²⁸). Eurokonformným výkladom je však potrebné dospieť k záveru, že právo na informácie má aj majiteľ všeobecne známej známky, keďže v zmysle čl. 4 ods. 1 písm. b) smernice sú oprávnení žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy všetci vlastníci práv duševného vlastníctva, t. j. aj majitelia všeobecne známej známky.

2.2 Moment uplatnenia práva na informácie

Podľa § 11 ods. 1 Zákona o ochranných známkach má oprávnená osoba právo požadovať informácie pri neoprávnenom zásahu do práv chránených Zákonom o ochranných známkach²⁹. Zákon bližšie nestanovuje ďalšie podmienky uplatnenia práva na súde alebo voči povinnej osobe. Ako vyplýva z § 11 ods. 4 v nadväznosti na ods. 1 Zákona o ochranných známkach a odbornej literatúry, výkon práva na informácie voči povinnej osobe nie je možné podmieňovať predchádzajúcim uplatnením práva na informácie na súde. A naopak, uplatnenie práva na informácie na súde nie je podmienené predchádzajúcim uplatnením tohto práva voči povinnej osobe.

Spornou sa však v európskom kontexte stala otázka, či právo na informácie je možné uplatniť samostatne pred vydaním súdneho rozhodnutia vo veci porušenia práva duševného vlastníctva, prípadne či iba v konaní o porušení práva duševného vlastníctva, alebo aj samostatne po právoplatnom skončení konania, v ktorom sa rozhodlo, že právo duševného vlastníctva bolo porušené³⁰. Táto nejednoznačnosť vyplýva z textácie čl. 8 ods. 1 smernice, ktorý v slovenskej jazykovej verzii stanovuje, že „členské štáty za-

26 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk.

27 A to aj napriek nepopierateľnej skutočnosti, že keďže absolútne práva z ochrannej známky prislúchajú majiteľovi ochrannej známky a práva nadobúdateľa licencie sú z tohto absolútneho práva odvodené (pozri bližšie komentár k § 20 v MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

28 MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

29 Pôvodné znenie, „ak dôjde k zásahu do práv chránených týmto zákonom alebo k ohrozeniu týchto práv“ bolo novelizované s účinnosťou od 1.1.2018.

30 MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

bezpečia, aby v súvislosti s konaním týkajúcim sa porušenia práv duševného vlastníctva...“ mohli nariadiť poskytnutie informácií³¹.

Uvedené ustanovenie smernice bolo bližšie analyzované SD EÚ vo viacerých veciach³², pričom podľa bodu 79 rozsudku vo veci *M.I.C.M.*, „... žiadosť o informácie musí byť predložená v súvislosti s konaním týkajúcim sa porušenia práva duševného vlastníctva.“ Podľa návrhov generálneho advokáta³³ SD EÚ v minulosti rozhodol, že tento výraz nemožno chápať tak, že označuje len konania, ktorých cieľom je určenie porušenia práva duševného vlastníctva, ale právo na informácie je možné vykonávať aj v samostatnom konaní po určení porušenia, a o to viac pred určením porušenia, najmä ak sa žiadosť o informácie týka údajov o prípadných porušovateľoch, ktoré sú potrebné na podanie žaloby. Podľa bodu 113 návrhov generálneho advokáta výraz „v súvislosti s konaním týkajúcim sa porušenia práv duševného vlastníctva“ je dostatočne široký, aby zahŕňal navyše aj také konanie, ktoré má za cieľ primäť porušiteľov uzavrieť zmier a nevyhnutne nemusí smerovať k podaniu žaloby.

Napokon, SD EÚ v bode 81 rozsudku vo veci *M.I.C.M.* odkazuje na rozhodnutie SD EÚ vo veci *New Wave CZ* a pripomína, že už bolo rozhodnuté, že práva na informácie je možné sa domáhať (aj) v samostatnom konaní po právoplatnom skončení konania, v ktorom sa rozhodlo, že bolo porušené právo duševného vlastníctva. Podľa bodu 24 rozsudku vo veci *New Wave CZ*: „V záujme zaistenia vysokej ochrany duševného vlastníctva treba odmietnuť výklad, ktorý priznáva právo na informácie v zmysle článku 8 ods. 1 smernice 2004/48 len v rámci konania, v ktorom sa má rozhodnúť, že bolo porušené právo duševného vlastníctva. Takáto úroveň ochrany by totiž nemohla byť zaistená, ak by nebolo možné uvedené právo na informácie uplatniť tiež v rámci samostatného konania, ktoré bolo začaté po

právoplatnom ukončení konania, v ktorom sa rozhodlo, že bolo porušené právo duševného vlastníctva, ako je konanie vo veci *samej*.“ Z uvedeného vyplýva, že výkon práva na informácie nie je možné obmedziť iba na konania, v ktorých sa má rozhodnúť, že bolo porušené právo duševného vlastníctva.³⁴ Je tomu tak aj z dôvodu, že adresátom povinnosti môžu byť aj iné osoby (odlišné od porušiteľa), ktoré nutne nemusia byť účastníkmi konania, v ktorom sa má rozhodnúť, že právo duševného vlastníctva bolo porušené³⁵.

Podľa bodu 82 rozsudku vo veci *M.I.C.M.* je potrebné rovnaké úvahy uplatniť aj s ohľadom na samostatné konanie, ktoré predchádza žalobe o náhradu škody, kedy sa požaduje poskytnutie informácie umožňujúcej identifikáciu osôb práve na účely možnosti účinne podať žalobu proti údajným porušiteľom. V súlade s uvedeným nemôže byť žiadosť o informácie zamietnutá len z dôvodu, že bola predložená pred podaním žaloby. Uvedené je v súlade s bodom 83 rozsudku vo veci *M.I.C.M.*³⁶, keďže právo na informácie má „... za cieľ uplatniť a konkretizovať základné právo na účinný prostriedok nápravy zaručené článkom 47 Charty, a tým zabezpečiť účinný výkon základného práva vlastníť majetok, ktorého súčasťou je právo duševného vlastníctva chránené jej článkom 17 ods. 2, a to tým, že umožňuje nositeľovi práva duševného vlastníctva identifikovať osobu, ktorá porušuje toto právo, a prijať potrebné opatrenia na účely ochrany daného práva.“

A hoci podľa odbornej literatúry³⁷ je pravdepodobnejšie, že majiteľ práva k ochrannej známke sa bude domáhať práva na informácie spolu s návrhom v rámci zdržovacej, reštitučnej alebo satisfakčnej žaloby³⁸, v praxi sa zdá byť dôležitejšie, že majiteľ ochrannej známky sa môže práva na informácie domáhať ešte pred konaním o porušení práva k ochrannej známke, a to napríklad na účely identifikácie osoby porušiteľa, aby vôbec zistil, kto je osobou porušiteľa a mohol tak voči nej práve zdržovaci, reštitučnú alebo satisfakčnú žalobu podať³⁹.

31 V anglickom znení smernice: „in the context of proceedings concerning an infringement of an intellectual property right“ a v českom znení smernice: „v súvislosti s řízením o porušení práva duševního vlastnictví“. Pozri aj bod 21 rozsudku SD EÚ vo veci *New Wave CZ*, podľa ktorého: „V tejto súvislosti je potrebné dodať, ako uviedol aj vnútroštátny súd, že niektoré jazykové verzie článku 8 ods. 1 smernice 2004/48, ako napríklad francúzska verzia, používajú výrazy, ktoré by sa mohli vykladať tak, že majú užšiu oblasť pôsobnosti než výrazy použité v iných jazykových verziách, ako napríklad v českej a anglickej jazykovej verzii. Stále však platí, ako uviedla Európska komisia vo svojich pripomienkach predložených Súdnemu dvoru, že zo žiadnej z týchto jazykových verzií nevyplýva, že žalobca musí právo na informácie upravené v uvedenom ustanovení uplatniť v rámci jediného konania, v ktorom sa má rozhodnúť, že bolo porušené právo duševného vlastníctva.“

32 Pozri napr. rozsudky SD EÚ vo veci *New Wave CZ*, *M.I.C.M.* a rozsudok SD EÚ vo veci *C 264/19 – Constantin Film Verleih GmbH* zo dňa 9.7.2020.

33 Body 111 – 113 návrhov generálneho advokáta Macieja Szpunara vo veci *M.I.C.M.* prednesené dňa 17.12.2020.

34 Bod 27 rozsudku SD EÚ vo veci *New Wave CZ*.

35 K analýze rozsudku vo veci *New Wave CZ* pozri aj GIANNINO, M. 2017. CJEU holds that right to information within Article 8 of Enforcement Directive can be asserted in separate proceedings, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 12, Issue 8, August 2017, Pages 636–638, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpx115>, s. 637.

36 Pozri aj bod 29 rozsudku vo veci *Coty Germany* a bod 35 vo veci *C 264/19 – Constantin Film Verleih GmbH*.

37 MARUNIAKOVÁ, I. – KLÍNSKA, T. – MIDRIÁKOVÁ, L. – MIKULÍČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

38 Napríklad rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 16CbPv/3/2011, zo dňa 20.05.2013 potvrdený rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41Cob/238/2013, zo dňa 18.12.2014.

39 Rovnako pozri aj bod 25 rozsudku *New Wave CZ*, podľa ktorého: „Toto právo na informácie umožňuje majiteľovi práva duševného vlastníctva identifikovať osobu, ktorá jeho právo porušuje, a prijať potrebné opatrenia, akým je podanie návrhu na predbežné opatrenia podľa článku 9 ods. 1 a 2 smernice 2004/48 alebo na náhradu škody podľa článku 13 tejto smernice na účely ochrany tohto práva. Ak majiteľ takéhoto práva nebude v plnom rozsahu oboznámený o rozsahu porušenia svojho práva duševného vlastníctva, nebude schopný určiť alebo konkrétne vyčíslit škodu, na ktorej náhradu má z dôvodu tohto porušenia nárok.“ Pozri aj Act on Securing Evidence in Civil Intellectual Property Matters, Secs. 2, 3, 7(a)(ja), 7(b); TRIPS Agreement, Art. 50 Sec. 1; Directive 2004/48/EC, Arts. 3, 7. „Happo78plus (Information Disclosures in Patent Litigations)“. IIC 50, 880–887 (2019). <https://doi.org/10.1007/s40319-019-00852-7>.

Uvedené potvrdzuje aj dostupné rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica⁴⁰, podľa ktorého majiteľ ochrannnej známky uplatňoval právo na informácie proti finančnej inštitúcii na účely zaslania výzvy na odstránenie protiprávného stavu s možnosťou následného ďalšieho uplatňovania práv, a teda uplatňoval toto právo v konaní, ktoré predchádzalo samotnému konaniu o porušení práva k ochrannej známke.

Berúc do úvahy uvedené je možné konštatovať, že dostatočne široká textácia ustanovenia čl. 8 ods. 1 smernice umožňuje v zmysle rozhodnutí SD EÚ uplatniť právo na informácie jednak pred začatím konania o porušení práva duševného vlastníctva, súčasne s takýmto konaním, ale aj následne, po právoplatnom ukončení konania, v ktorom sa rozhodlo, že právo duševného vlastníctva bolo porušené. A hoci sa zdá, že slovenská právna úprava v praxi nevyvoláva pochybnosti o tom, v ktorom momente je možné právo na informácie uplatniť, príslušné ustanovenie § 11 ods. 1 je potrebné interpretovať v súlade s uvedenými rozhodnutiami SD EÚ.

2.3 Žiadosť o informácie

Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva na informácie majiteľom ochrannnej známky na súde je odôvodnený a primeraný návrh⁴¹, pričom smernica ani Zákon o ochranných známkach bližšie nespresňujú obsahové náležitosti takéhoto návrhu⁴². V praxi však pôjde o žalobu na plnenie v zmysle § 80 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku⁴³.

Otázkou, ktorou sa zaoberal aj SD EÚ, je, do akej miery je nositeľ práva duševného vlastníctva povinný v konaní týkajúcom sa práva na informácie (a to najmä v prípade, ak toto konanie predchádza samotnému konaniu, v ktorom sa má rozhodnúť o porušení práva duševného vlastníctva) preukázať, že je nositeľom tvrdeného. SD EÚ o tejto otázke rozhodoval nedávno vo veci *Castorama Polska and Knor*⁴⁴, kedy zdôraznil, že ustanovenie čl. 8 ods. 1 smernice „... samo osebe nestanovuje povinnosť navrhovateľa preukázať, že je nositeľom dotknutého práva duševného vlastníctva.“⁴⁵

A hoci z čl. 4 písm. a) smernice „... bolo by možné toto ustanovenie chápať v tom zmysle, že ... navrhovateľ [musí] skutočne preukázať, že je nositeľom práva duševného vlastníctva“, pri jeho výklade je „... potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou...“⁴⁶ SD EÚ pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že je potrebné rozlišovať medzi funkciou žiadosti o informácie a funkciou žaloby na určenie porušenia práva duševného vlastníctva a v prípade, ak by sa na obe konania vzťahovali rovnaké požiadavky dokazovania, konanie podľa čl. 8 smernice by stratilo veľkú časť svojho praktického významu⁴⁷. V neposlednom rade je dostatočnosť dôkazov predložených v konaní o poskytnutie informácií potrebné posudzovať aj s ohľadom na uplatňované práva duševného vlastníctva a prípadné osobitné formálne náležitosti, ktoré podmieňujú priznanie tohto práva⁴⁸. V súlade s uvedeným SD EÚ záverom konštatoval, že na účely žiadosti o informácie má navrhovateľ predložiť akýkoľvek dostupný náležitý dôkazný materiál, aby sa súd prejednávajúci spor dostatočne presvedčil, že navrhovateľ je nositeľom tohto práva, a to formou predloženia vhodných dôkazov z hľadiska povahy uvedeného práva a prípadných uplatniteľných osobitných formálnych náležitostí. Na účely uplatnenia práva na informácie tak nie je potrebné tvrdené právo preukazovať v rovnakej miere, ako je tomu v prípade samotného konania o porušení práva, a bude postačovať, ak toto právo osvedčí s vysokou mierou pravdepodobnosti bez toho, aby to musel navrhovateľ dokazovať⁴⁹. Vnútroštátnemu súdu však prináleží posúdiť, či nositeľ práva túto žiadosť nezneuzil.⁵⁰

Hoci záver SD EÚ o preukazovaní tvrdeného práva je dôležitý pre navrhovateľov odvolávajúc sa na autorské právo, a teda právo, ktoré existuje od vytvorenie diela a nevyžaduje formálnu registráciu⁵¹, v prípade majiteľov ochranných známk a práv z ochranných známk bude mať skôr menšiu relevanciu, keďže vo všeobecnosti platí, že ochranné známky sa vyznačujú svojou formálnosťou a zápisom do príslušného registra (s výnimkou už spomínanej všeobecne známej známky).

SD EÚ sa však v spomínanom rozsudku priamo nezaoberal otázkou, do akej miery je potrebné v konaní týkajúcom

40 Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41CoPv/5/2022 zo dňa 28.09.2022, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 10CbPv/7/2021, zo dňa 2.11.2021.

41 Čl. 8 ods. 1 smernice.

42 Podľa rozhodnutia SD EÚ vo veci *M.I.C.M.*, „... čo sa týka žiadosti o informácie založenej na článku 8 uvedenej smernice, taká žiadosť musí byť tiež zamietnutá, ak je neodôvodnená alebo neprimeraná, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.“

43 MARUNIAKOVÁ, I. – KLÍNSKA, T. – MIDRIKOVÁ, L. – MIKULÍČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

44 Rozsudok SD EÚ vo veci C-628/21 – *Castorama Polska and Knor* zo dňa 27.4.2023.

45 Bod 33 rozsudku SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

46 Bod 35 a 36 rozsudku SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

47 Bod 44 až 46 rozsudku SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

48 Pozri aj GOH, B. 2023. A right to information when there's no IP: CJEU discusses the scope of Article 8 Enforcement Directive. 2023. Dostupné na internete: <https://ipkitten.blogspot.com/2023/05/a-right-to-information-when-theres-no.html>.

49 Bod 43 a 46 návrhov generálneho advokáta Athanasiosa Rantosa prednesených 17. novembra 2022 vo veci *Castorama Polska and Knor*.

50 Bod 53 rozsudku SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

51 Recitál 19 smernice, pozri aj bod 46 rozsudku SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

sa žiadosti o informácie preukázať, že skutočne došlo k porušeniu práva duševného vlastníctva alebo je toto právo ohrozené, resp. hrozí porušenie tohto práva. V tejto súvislosti je potrebné odkázať najmä na bod 36 návrhov generálneho advokáta a body 37 a 38 rozsudku vo veci *Castorama Polska and Knor*, na základe ktorých je potrebné čl. 8 smernice vykladať v kontexte, do ktorého toto ustanovenie patrí, ako aj ciele sledované smernicou. V nadväznosti na uvedené je potrebné konštatovať, že v prípade, ak žiadosť o informácie predchádza samotné konanie o porušení práva majiteľa ochrannej známky, navrhovateľ nie je povinný dokazovať porušenie alebo ohrozenie jeho práva, keďže takéto dokazovanie má byť predmetom ďalšieho konania, ale postačuje, ak navrhovateľ poskytne akýkoľvek dostupný dôkazný materiál, aby sa súd dostatočne presvedčil o porušení alebo ohrození práva. Častokrát sú totiž požadované informácie nevyhnutné na samotné iniciovanie konania o porušení práva duševného vlastníctva. V prípade, ak žiadosť o informácie bude nasledovať po právoplatnom skončení konania, v ktorom bolo súdom konštatované porušenie práva duševného vlastníctva, ako tomu bolo vo veci *New Wave CZ*, ďalšie dokazovanie už nebude potrebné.

2.4 Rozsah sprístupnených informácií

Bolo uvedené, že právo na informácie konkretizuje právo na účinný prostriedok nápravy a má za cieľ zabezpečiť účinný výkon základného práva vlastníť majetok, ktorého súčasťou je právo duševného vlastníctva a jeho ochranu. Na to, aby držiteľ práva mohol účinne svoje právo chrániť, mu smernica v čl. 8 ods. 1 priznáva právo na informácie o pôvode a distribučných sieťach tovarov alebo služieb, pričom toto právo je konkretizované v čl. 8 ods. 2 smernice, na základe ktorého tieto informácie musia, ak je to potrebné, obsahovať informácie týkajúce sa totožnosti (v rozsahu mena a adresy) producentov, výrobcov, distributérov, dodávateľov a iných predošlých vlastníkov tovarov alebo služieb, ako aj zamýšľaných veľkopredajcov a malopredajcov, ako aj informácie o vyprodukovaných, vyrobených, dodaných, obdržaných alebo objednaných množstvách, ako aj cenu príslušného tovaru alebo služieb⁵².

Rozsah informácií, ktoré môže oprávnená osoba získať v zmysle smernice, bol predmetom viacerých prejudiciálnych konaní a SD EÚ vo svojich rozhodnutiach viackrát zdôraznil⁵³, že smernicou bola vykonaná minimálna harmonizácia⁵⁴ týkajúca sa dodržiavania práv duševného vlastníctva vo všeobecnosti a táto harmonizácia sa v čl. 8 ods. 2 smernice obmedzuje na presne vymedzené informácie. Ako však SD EÚ pripomenul v bode 39 rozsudku vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*⁵⁵ a uviedol to aj generálny advokát vo svojich návrhoch⁵⁶, hoci členské štáty nie sú povinné stanoviť rozsah informácií nad rámec tých, ktoré priznáva smernica v čl. 8 ods. 2 písm. a) a b), nič to nemení na tom, že členské štáty sú v súlade s čl. 8 ods. 3 smernice oprávnené priznať nositeľom práv právo dostať širšie, podrobnejšie informácie, ale pod podmienkou „... že sa zabezpečí spravodlivá rovnováha medzi rôznymi dotknutými základnými právami a dodržiavaním ostatných všeobecných zásad práva Únie, akou je zásada proporcionality...“⁵⁷

Nadväznosti na uvedené SD EÚ napríklad rozhodol⁵⁸, že pojem adresa v čl. 8 ods. 2 písm. a) smernice sa nevzťahuje na e mailovú adresu, telefónne číslo, ako ani IP adresa, ale iba na poštovú adresu. Toto ustanovenie ale podľa SD EÚ nebráni vnútroštátnej úprave, ktorá umožňuje nositeľovi práva oznámiť meno a adresu konkrétneho používateľa internetu využívajúceho určitú adresu IP⁵⁹. Ďalej SD EÚ rozhodol, že ustanovenie, ktoré bankovej inštitúcii neobmedzene a nepodmienené dovoľuje, aby s odvolaním sa na bankové tajomstvo odmietla poskytnúť informácie o mene a adrese vlastníka účtu, je v rozpore s čl. 8 ods. 3 písm. e) smernice⁶⁰.

Ustanovenie v čl. 8 ods. 2 smernice bolo transponované v § 11 ods. 2 Zákona o ochranných známkach, ktoré bližšie špecifikuje informácie, ktoré majiteľ ochrannej známky môže žiadať od povinnej osoby. Tieto informácie sa môžu týkať jednak pôvodu a distribučných sietí tovarov alebo služieb alebo okolností uvedenia tovarov alebo služieb na trh a rozumie sa nimi najmä (a) meno a priezvisko alebo obchodné meno, alebo názov a miesto trvalého pobytu alebo miesto podnikania, alebo sídlo producenta, výrobcu, spracovateľa, skladovateľa, distributéra, dodávateľa,

52 Uvedené ustanovenie bolo transponované do § 11 ods. 1 a 2 Zákona o ochranných známkach, pričom ďalej precizuje, čo sa rozumie pod menom a adresou (konkrétne meno a priezvisko alebo obchodné meno, alebo názov a miesto trvalého pobytu, alebo miesto podnikania, alebo sídlo)

53 Pozri napr. bod 36 rozsudku SD EÚ vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*.

54 V prípade minimálnej harmonizácie sa smernicou stanovujú minimálne kritériá, často na základe skutočnosti, že právne systémy v niektorých krajinách EÚ majú už stanovené vyššie kritériá. V tomto prípade majú členské štáty právo stanoviť vyššie normy ako tie, ktoré sa určujú smernicou. Dostupné na internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:114527>.

55 Rozsudok SD EÚ vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*.

56 Pozri body 60 až 62 návrhov generálneho advokáta Henrika Saugmandsgaard Øe vo veci *Constantin Film Verleih GmbH* prednesených dňa 2.4.2020.

57 Pozri bod 39 rozsudku SD EÚ vo veci *Constantin Film Verleih GmbH* a bod 66 a 68 rozsudku SD EÚ vo veci *Promusicae*.

58 Rozsudok SD EÚ vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*.

59 Rozsudok SD EÚ vo veci *Bonnier Audio AB* zo dňa 19.4.2012.

60 Podľa bodu 39 rozsudku SD EÚ vo veci *Coty Germany* „... neobmedzená a nepodmienená možnosť odvolávať sa na bankové tajomstvo bráni tomu, aby konania stanovené v smernici 2004/48 a opatrenia prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, najmä pokiaľ tieto orgány chcú nariadiť poskytnutie nevyhnutných informácií podľa článku 8 ods. 1 tejto smernice, mohli náležite zohľadniť špecifické charakteristiky každého práva duševného vlastníctva a ak je to potrebné, úmyselnú alebo neúmyselnú povahu porušenia.“ a podľa bodu 40 „... takáto možnosť môže podľa článku 8 smernice 2004/48 závažne narušiť účinný výkon základného práva duševného vlastníctva, a to v prospech práva osôb uvedených v článku 8 ods. 1 smernice 2004/48 na ochranu osobných údajov, ktoré sa ich týkajú, prostredníctvom toho, že sa bankovej inštitúcii uloží povinnosť dodržiavať bankové tajomstvo.“

predajcu, zamýšľaného predajcu a iných predchádzajúcich držiteľov tovaru alebo poskytovateľa služieb, a (b) údaje o vyrobenom, spracovanom, dodanom alebo objednanom množstve a o cene príslušných tovarov alebo služieb. Ide o demonštratívny výpočet informácií, ktoré je majiteľ ochrannnej známky oprávnený žiadať a tomuto právu zodpovedá aj povinnosť povinnej osoby tieto informácie poskytnúť. Zákon o ochranných známkach uvádza demonštratívny výpočet informácií, ktoré môžu byť získané majiteľom ochrannnej známky, a preto nie je možné vylúčiť, že na ochranu práva bude potrebné získať aj iné informácie.

Na základe dostupných rozhodnutí slovenských súdov sa zdá, že informácie požadované nositeľmi práv pred slovenskými súdmi zahŕňali najmä údaje týkajúce sa majiteľa bankového účtu⁶¹, informácie o množstve a cene konkrétneho výrobku dodanom na slovenský trh, informácie o množstve a cene výrobku objednanom a dodanom na slovenský trh⁶², informácie týkajúce sa pôvodu a distribučných sietí konkrétneho výrobku (najmä meno a priezvisko alebo obchodné meno, alebo názov a miesto trvalého pobytu alebo miesto podnikania, alebo sídlo distributéra, dodávateľa, predajcu a iných predchádzajúcich držiteľov tovaru, údaje o dodanom alebo objednanom množstve a o cene príslušných tovarov alebo služieb)⁶³.

Hoci Zákon o ochranných známkach vyslovene nevymenováva ďalšie (podrobnejšie) informácie, ktoré je majiteľ ochrannnej známky oprávnený získať nad rámec smernice, zo skutočnosti, že ide o demonštratívny výklad, je možné dovodiť, že právo majiteľa ochrannnej známky nie je limitované rozsahom informácií uvedených v smernici (a prevzatých do § 11 ods. 2 Zákona o ochranných známkach). To za predpokladu, že sa zabezpečí spravodlivá rovnováha medzi právami a bude dodržaná zásada proporcionality⁶⁴, čo zodpovedá § 11 ods. 4 Zákona o ochranných známkach, podľa ktorého „[s]úd neprizná právo na poskytnutie informácií, ak by možné následky jeho výkonu boli neprimerané závažnosti následkov vyplývajúcich zo splnenia uloženej povinnosti.“

2.5 Základné práva a princípy práva Európskej únie a ich konflikt

Je zjavné, že v závislosti od jednotlivých konkrétnych porušení sa informácie požadované majiteľom ochrannnej známky môžu a budú líšiť, pričom častokrát sa právo na informácie dostane do stretu s právom na obchodné tajomstvo, bankovým tajomstvom a s právom na ochranu osobných údajov. K stretu viacerých základných práv, a to najmä práva na ochranu vlastníctva (ktorého súčasťou sú aj práva duševného vlastníctva), práva na súdnu ochranu a práva na rešpektovanie súkromného života (a ochranu osobných údajov) dochádza vo viacerých konaniach o prejudiciálnych otázkach, o ktorých rozhodoval SD EÚ⁶⁵. Vo veci *Promusicae* riešil SD EÚ práve otázku stretu týchto práv, pričom rozhodol, že európske smernice, na ktoré odkazuje členský štát (vrátane smernice) neukladajú členským štátom, aby „... stanovili povinnosť oznámiť osobné údaje na účely zabezpečenia účinnej ochrany autorského práva v rámci občianskoprávného konania.“ Ako však ďalej SD EÚ doplnil, pri preberaní smerníc je potrebné vychádzať z ich výkladu, „... ktorý umožňuje zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva“ a je povinnosťou orgánov a súdov členských štátov vykladať vnútroštátne právo v súlade so smernicami, ale takisto, nevychádzať z výkladu, „... ktorý by kolidoval s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Spoločenstva, ako je zásada proporcionality.“⁶⁶ Na základe uvedeného je možné uzavrieť, že síce smernica nestanovuje explicitnú povinnosť poskytnúť osobné údaje, vnútroštátny orgán môže toto právo majiteľovi ochrannnej známky priznať za predpokladu, že bude zabezpečená náležitá rovnováha medzi jednotlivými základnými právami a dodržaná zásada primeranosti.⁶⁷ S týmto záverom korešponduje § 11 ods. 4 Zákona o ochranných známkach, ktorý má zabezpečiť uplatňovanie zásady primeranosti pri posúdení možných budúcich následkov vyplývajúcich zo splnenia povinnosti poskytnúť príslušné údaje, ako aj zabrániť prípadnému zneužitiu práva na informácie.⁶⁸ Z uvedeného rozhodnutia však nevyplývajú žiadne indikácie pre vnútroštátny súd o tom, ako zväziť príslušné protichodné záujmy, čo by mohlo viesť k neistote a rozdielnym výkladom.⁶⁹

61 Pozri rozsudok sp. zn.: 41CoPv/5/2022.

62 Pozri rozsudok sp. zn.: 41Cob/238/2013.

63 Pozri rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 33CbPv/4/2013 zo dňa 23.5.2016.

64 K základom proporcionality v európskom práve pozri aj HOFMANN, F. – RAUE, B. 2024. Injunctions and damages for patent infringement under the UPCA in light of the principle of proportionality – Part I: injunctions, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2024; jpae035, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpae035>, s. 3.

65 Pozri body 63 až 65 rozsudku SD EÚ vo veci *Productores de Música de España (Promusicae)*.

66 Pozri aj HOY, R. – BLUM, J. The Intersection Between Data Protection and Trademark Rights: Balancing Fundamental Rights. *International Trademark Association*, s. 2 – 3. Dostupné na internete: https://www.inta.org/wp-content/uploads/public-files/advocacy/committee-reports/81452413_2_UKMATTERSINTA-Data-Protection-Article.pdf, s. 4.

67 Pozri aj SCIAUDONE, R. 2012. The ECJ rules on the interaction between personal data protection and IP rights enforcement, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 7, Issue 9, September 2012, Pages 642–644, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jps102>, s. 644.

68 MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v Systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

69 Pozri aj SCIAUDONE, R. 2012. The ECJ rules on the interaction between personal data protection and IP rights enforcement, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 7, Issue 9, September 2012, Pages 642–644, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jps102>, s. 644, podľa ktorého „Vnútroštátne súdy budú mať ťažkú úlohu zväziť konfliktné záujmy, aby mohli priznať takéto právo.“

Obdobná situácia stretu práva na informácie a práva na ochranu osobných údajov nastala vo veci *Coty Germany*, kedy SD EÚ rozhodol v prospech ochrany duševného vlastníctva⁷⁰, keďže posudzované vnútroštátne ustanovenie⁷¹ môže zmať právo na informácie uznané v čl. 8 ods. 1 smernice, a teda nedodržiava základné právo na účinný prostriedok nápravy a základné právo duševného vlastníctva. Okrem odkazu na predchádzajúce rozhodnutie vo veci *Promusicae* SD EÚ doplnil aj odkaz na článok 52 ods. 1 Charty, ktorý spresňuje najmä, že „... akékoľvek obmedzenie výkonu uznaných práv a slobôd musí rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd, a z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že opatrenie, ktoré vedie k závažnému zásahu do práva chráneného Chartou, sa musí považovať za zásah nerešpektujúci požiadavku zabezpečenia náležitej rovnováhy medzi základnými právami, ktoré treba zosúladiť.“⁷² Z praktického hľadiska má toto rozhodnutie vplyv na možnosť majiteľa ochrannej známky prostredníctvom bankovej inštitúcie zistiť údaje o držiteľovi bankového účtu, na ktorý boli zaplatené peniaze za výrobky porušujúce jeho práva duševného vlastníctva, a tak zistiť totožnosť osôb, ktoré tieto výrobky uvádzajú na trh a iniciovať voči nim konanie o porušení práv. Práve na základe tohto rozhodnutia bol na Slovensku vydaný rozsudok, ktorý stanovil povinnosť bankovej inštitúcie poskytnúť majiteľovi ochrannej známky údaje o majiteľovi bankového účtu (v rozsahu obchodného mena a sídla), na ktorý boli pripísané peňažné prostriedky z kúpy falzifikátu prostredníctvom e-shopu⁷³. Krajský súd v Banskej Bystrici v bode 69 rozsudku poukázal na skutočnosť, že „... poskytovanie informácií v zmysle § 11 Zákona o ochranných známkach naráža na kolíziu s bankovým tajomstvom. ... Právo EÚ však požaduje výklad, ktorý umožňuje zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom EÚ (C - 275/06, bod 70).“ Následne v bode 71 uviedol, že „... [z]ohľadňujúc všetky okolnosti konkrétneho prípadu súd musí zabezpečiť náležitú rovnováhu v dotknutých právach najmä prostredníctvom porovnania následkov, ktoré by poskytnutie informácií prinieslo jednotlivým subjektom.“

V bode 72 rozsudku nad rámec odôvodnenia Okresného súdu v Banskej Bystrici uviedol, že žalobca „... nemá objektívne inú možnosť zistenia porušovateľa práv a domáhania sa svojich práv v ďalších súdnych konaniach na súde bez toho, aby objektívne zistil všetky ním požadované údaje od žalovaného. Samotné konštatovanie žalovaného, že nemôže poskytnúť žalobcom požadované údaje z dôvodu bankového tajomstva a možných právnych následkov za porušenie tohto bankového tajomstva z jeho strany, je podľa názoru odvolacieho súdu v príkrom rozpore so zabezpečením rovnováhy ochrany osobných údajov s ochranou práv duševného vlastníctva. Pokiaľ by odvolací súd pripustil názor žalovaného, tak žalobcovi by bola odopretá možnosť zákonným spôsobom sa domôcť ochrany svojich práv duševného vlastníctva ... nesprístupnením požadovaných informácií žalobcovi z dôvodu porušenia bankového tajomstva, by takýmto spôsobom vlastne bolo chránené protiprávne konanie, čo by bolo v rozpore s princípmi právneho štátu a s právom žalobcu na spravodlivé súdne konanie.“

V súvislosti s konaním o poskytnutie informácií majiteľovi ochrannej známky sa do popredia dostáva jedna zo zásad vyjadrená v čl. 3 ods. 2 smernice, konkrétne zásada primeranosti, ktorá je premietnutá v § 11 ods. 4 Zákona o ochranných známkach. Ako uvádza odborná literatúra, „... [u]platňovanie zásady primeranosti spočíva v posúdení možných budúcich následkov výkonu práva na informácie vo vzťahu k závažnosti následkov splnenia povinnosti zodpovedajúcej tomuto právu. Ide o voľnú úvahu súdu založenú na aktuálnom skutkovom stave: dôležitými okolnosťami bude najmä právny význam požadovaných informácií pre ďalšiu ochranu práv majiteľa ochrannej známky...“⁷⁴ Ako jeden z problémov nedostatku hĺbkovej analýzy primeranosti sa uvádza skutočnosť, že smernica nedefinuje, čo znamená „primerané“, keďže smernica koncept primeranosti uvedeň v čl. 3 ods. 2 ďalej nevysvetľuje.⁷⁵ Tento nedostatok vedie k rozdielnym prístupom členských štátov napriek tomu, že princíp primeranosti bol uznaný za patriaci k spoločným ústavným tradíciám členských štátov Európskej únie⁷⁶.

70 Pozri aj HOY, R. – BLUM, J. The Intersection Between Data Protection and Trademark Rights: Balancing Fundamental Rights. International Trademark Association. s. 2 – 3. Dostupné na internete: https://www.inta.org/wp-content/uploads/public-files/advocacy/committee-reports/81452413_2_UKMATTERSINTA-Data-Protection-Article.pdf, s. 5.

71 Ustanovenie, ktoré bankovej inštitúcii dovoľuje, aby s odvolaním sa na bankové tajomstvo odmietla poskytnúť informácie podľa čl. 8 ods. 1 písm. c) smernice o mene a adrese vlastníka účtu.

72 Pozri aj BATAKLIEV, D. 2015. Claims for non-economic damage by juristic persons, Journal of Intellectual Property Law & Practice, Volume 10, Issue 11, November 2015, Pages 820–821, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpv168>, s. 823.

73 Pozri rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41CoPv/5/2022 zo dňa 28.09.2022, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 10CbPv/7/2021, zo dňa 2.11.2021.

74 MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID K0506u2009SK. Dostupné v Systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

75 MYLLY, UM. 2022. Proportionality of Trade Secret Remedies in European Union – In Comparison with Patent Law Enforcement. IIC 53, 1444–1476 (2022). <https://doi.org/10.1007/s40319-022-01244-0>, s. 1445, 1455.

76 Pre viac informácií týkajúcich sa princípu primeranosti pozri MYLLY, UM. 2022: Proportionality of Trade Secret Remedies in European Union – In Comparison with Patent Law Enforcement. IIC 53, 1444–1476 (2022). <https://doi.org/10.1007/s40319-022-01244-0>, s. 1445, 1455. Článok má taktiež za cieľ prispieť k diskusii o potenciálnom prílišnom presadzovaní práv duševného vlastníctva (v angl.: „over-enforcement of IPRs“) a okrem iného porovnáva princíp primeranosti v súvislosti s ochranou obchodného tajomstva, ako aj patentov. Podľa článku sa zdá, že vzhľadom na podrobnejšiu úpravu je princíp primeranosti oveľa dôležitejší (pre zákonodarcu) v kontexte ochrany obchodného tajomstva, ako v prípade smernice a ochrany práv duševného vlastníctva vo všeobecnosti.

V konečnom dôsledku je vždy na posúdení vnútroštátneho súdu, či právo na informácie prizná, pričom musí byť zabezpečená náležitá rovnováha medzi jednotlivými základnými právami, k stretu ktorých v danom konkrétnom prípade dochádza, a zároveň dodržaná zásada primeranosti. § 11 ods. 4 Zákona o ochranných známkach konkretizuje, že právo na informácie sa neprizná, ak by možné následky jeho výkonu boli neprimerané závažnosti následkov vyplývajúcich zo splnenia uloženej povinnosti.

2.6 Pasívna legitímácia

Osobou povinnou poskytnúť informácie oprávnenej osobe bol podľa dohody TRIPS iba porušiteľ, ale smernica okruh povinných osôb rozšírila aj na ďalšie subjekty spĺňajúce stanovené podmienky. Podľa Zákona o ochranných známkach je povinnou aj osoba, ktorá a) má v držbe tovary porušujúce alebo ohrozujúce práva majiteľa ochrannej známky, b) využíva služby, ktoré porušujú alebo ohrozujú práva majiteľa ochrannej známky, c) poskytuje služby využívané v činnostiach spojených s porušovaním alebo ohrozovaním práv majiteľa ochrannej známky alebo d) bola osobou uvedenou v písmenách a) až c) označená ako osoba zúčastnená na výrobe, spracovaní alebo distribúcii tovarov alebo poskytovaní služieb porušujúcich alebo ohrozujúcich práva majiteľa ochrannej známky. Hoci Zákon o ochranných známkach na rozdiel od smernice nezdôrazňuje, že musí ísť o konanie v obchodnom styku (resp. podľa smernice o konanie, ktoré má komerčný rozsah), toto ustanovenie je potrebné vykladať v súlade so smernicou a nebude sa preto aplikovať na osobu, ktorá nekoná v obchodnom styku.⁷⁷

Z analyzovaných rozhodnutí SD EÚ vyplýva, že povinnou osobou môže byť napr. poskytovateľ prístupu na internet⁷⁸, prevádzkovateľ internetového obchodu a kamenných obchodoch⁷⁹, prevádzkovateľ obchodov⁸⁰, prevádzkovateľ platformy, ktorá umožňuje používateľom zverejňovať, sledovať a zdieľať videonahrávky⁸¹, banková inštitúcia⁸², prípadne organizácia kolektívnej správy práv majiteľov ochranných známk⁸³. Z dostupných rozhodnutí slovenských súdov boli povinnými osobami napr. banková inštitúcia⁸⁴, výrobca a distribútor⁸⁵ a prevádzkovateľ on-line obchodu⁸⁶.

3 Zhrnutie niektorých slovenských súdnych rozhodnutí

V predchádzajúcom texte už boli spomenuté niektoré súdne rozhodnutie slovenských súdov týkajúce sa skúmanej problematiky. Pre úplnosť sú tieto rozhodnutia zosumarizované aj v nasledujúcej časti, pričom dôraz je kladený na rozsah požadovaných informácií, osobu oprávnenú žiadať poskytnutie informácií, ako aj osobu povinnú tieto informácie v požadovanom rozsahu poskytnúť.

Prvým z dostupných rozhodnutí je rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica⁸⁷ z roku 2013 potvrdený rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica⁸⁸, kde žalobca požadoval poskytnutie informácie o množstve istého alkoholu dodanom na slovenský trh a o cene tohto výrobku na slovenskom trhu, ako aj informácie o množstve istého alkoholu objednanom a dodanom na slovenský trh a o cene tohto výrobku na slovenskom trhu. Žalobca odôvodnil žalobu existenciou ochranných známk, ktorých je majiteľom, pričom etikety jedného zo žalovaných na výrobkoch ním vyrábaných mali byť zameniteľne podobné s jeho ochrannou známkou. Okrem poskytnutia informácií žalobca žiadal aj náhradu škody a zdržanie sa uvádzania predmetného produktu na trh. Okresný súd sa v rozsudku stotožnil s argumentáciou žalobcu, že ide o zameniteľné označenia, a teda dochádza k porušovaniu práv duševného vlastníctva žalobcu, a priznal žalovanému nárok na poskytnutie informácií od oboch žalovaných, t. j. od výrobcu aj distribútora. V rozsudku sa okresný súd bližšie nezaoberal právnymi aspektami práva na informácie podľa Zákona o ochranných známkach.

Ďalšie rozhodnutie k danej problematike je rozsudok Okresného súdu Košice I⁸⁹ z roku 2016, ktoré nebolo napadnuté opravnými prostriedkami. Žalobca, obchodná spoločnosť so sídlom v Nemecku patriaca do skupiny Coty, ktorej premetom činnosti je okrem iného výroba istých výrobkov, požadoval poskytnutie informácií od žalovaného, prevádzkovateľa online obchodu, prostredníctvom ktorého predáva toaletné vody a parfumsy rôznych značiek. Žalobcom bolo zistené, že žalovaný ponúka na predaj a predáva prostredníctvom on-line obchodu toaletné vody a parfumsy, ktoré nesú ochranné známky patriace skupine žalobcu, pričom ponúka a predáva aj tovary označené ochrannými

⁷⁷ Konanie v obchodnom styku je možné odvodiť aj zo systematického výkladu § 8 ods. 2 Zákona o ochranných známkach. Bližšie pozri aj MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID K0506u2009SK. Dostupné v Systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

⁷⁸ Rozsudok SD EÚ vo veci *M.I.C.M., Bonnier Audio AB, Promusicae*.

⁷⁹ Rozsudok SD EÚ vo veci *Castorama Polska and Knor*.

⁸⁰ Rozsudok SD EÚ vo veci *New Wave CZ*.

⁸¹ Rozsudok SD EÚ vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*.

⁸² Rozsudok SD EÚ vo veci *Coty Germany*.

⁸³ Rozsudok SD EÚ vo veci *SNB-REACT*.

⁸⁴ Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 10CbPv/7/2021.

⁸⁵ Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41Cob/238/2013.

⁸⁶ Rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 33CbPv/4/2013.

⁸⁷ Pozri rozsudok sp. zn.: 16CbPv/3/2011.

⁸⁸ Pozri rozsudok sp. zn.: 41Cob/238/2013.

⁸⁹ Pozri rozsudok sp. zn.: 33CbPv/4/2013.

známkami, ktoré sú testery, výrobky bez krabičky, unboxed výrobky, pričom konanie žalovaného podľa žalobcu predstavuje zásah do jeho práv. Okresný súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že používanie ochranných známk v súvislosti s ponukou dotknutých výrobkov a uvádzanie dotknutých výrobkov nesúcich ochranné známky na trh je porušením práv ochranných známk a bola jasne vyjadrená vôľa žalobcu, aby takto označené výrobky neboli obchodovateľné a slúžili iba na prezentáciu, propagáciu a reklamu ich obchodovateľného variantu. Súd v rozhodnutí zaviazal žalovaného okrem iného poskytnúť žalobcovi všetky informácie, ktoré sú mu známe, týkajúce sa pôvodu a distribučných sietí toaletných vôd a parfumových vôd nesúcich určité údaje a súčasne označených ochrannými známkami patriacimi skupine Coty, najmä meno a priezvisko alebo obchodné meno, alebo názov a miesto trvalého pobytu alebo miesto podnikania, alebo sídlo distributéra, dodávateľa, predajcu a iných predchádzajúcich držiteľov tovaru, údaje o dodanom alebo objednanom množstve a o cene príslušných tovarov alebo služieb.

Pravdepodobne nateraz posledným rozhodnutím týkajúcim sa práva na informácie pri porušovaní práv z ochranných známk je rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica⁹⁰ potvrdené Okresným súdom Banský Bystrica⁹¹ z roku 2022. V danom spore sa majiteľ ochrannej známky – výrobca hodínok, prostredníctvom súdu domáhal, aby bola žalovanému – bankovej inštitúcii uložená povinnosť sprístupniť mu údaje o majiteľovi bankového účtu (ktorý bol vedený žalovaným) ako subjektu porušujúceho jeho práva z ochranných známk. V predmetnom spore žalovaný jasne preukázal existenciu porušenia práva duševného vlastníctva, pričom však žalovaný odmietol informácie poskytnúť s odvolaním sa na ochranu bankového tajomstva. V predmetnom spore žalovaný okrem iného argumentoval rozhodnutím SD EÚ vo veci *Coty Germany* a predložil aj vyjadrenie Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky z 12. júla 2021, v ktorom sa uvádza, že rozhodnutie súdu, ktorým je priznané právo na poskytnutie informácií, a to vrátane osobných údajov podľa § 11 Zákona o ochranných známkach, je možné považovať za legitímny právny základ spracúvania osobných údajov.

Žalovaný trval na svojich argumentoch o jeho povinnosti chrániť bankové tajomstvo s tým, že podľa jeho názoru bez súhlasu klienta možno informáciu o ňom poskytnúť len taxatívne vymedzeným osobám a na vymedzené účely, pričom žalovaný vyslovil pochybnosť, či je na dané konanie možné uplatňovať § 91 ods. 4 zákona o bankách, teda či je žalovaný vôbec oprávnený sprístupniť informáciu podliehajúcu bankovému tajomstvu aj priamo na základe vyžiadania súdu, lebo ide o poskytnutie informácie v konaní, ktorého majiteľ účtu nie je stranou a nejde ani o konanie,

ktorého predmetom by bol majetok majiteľa účtu. Žalovaný dokonca ako opodstatnenejšie riešenie situácie navrhoval prostriedky trestného práva, keďže v prípade trestného konania zákon o bankách počíta s poskytnutím informácií orgánom činným v trestnom konaní, aj keď podliehajú bankovému tajomstvu.

V prvostupňovom rozsudku sa súd priklonil k argumentácii žalobcu a súhlasil, že pre účinnú ochranu jeho práv treba vychádzať z verifikovaných údajov o majiteľovi bankového účtu, na ktorý bolo odoslané plnenie za falšovaný tovar. Ďalej „... súd neprizná právo na poskytnutie informácií, ak by možné následky jeho výkonu boli neprimerané závažnosti následkov vyplývajúcich zo splnenia uloženej povinnosti. Žalobca preukázal dostatočným spôsobom porušenie jeho práv, zdôvodnil sledovaný účel použitia žiadanych informácií (zaslanie výzvy na upustenie protiprávneho konania). Spracovanie poskytnutých údajov (využitie údajov) je nevyhnutným pre ďalšie kroky žalobcu pri ochrane jeho práv. Práve potreba poskytnutia skutočnej ochrany práv žalobcu a sledovaný cieľ odôvodňuje prelomenie ochrany bankového tajomstva, pričom sa nejaví, že by závažnosť následkov vyplývajúcich zo splnenia uloženej povinnosti (poskytnutia informácií) mohla byť zjavne neprimeraná už teraz vzniknutému zásahu do práv žalobcu (zásahu do výlučného práva majiteľa ochrannej známky označovať ochrannou známkou svoj tovar). Ako správne zdôraznil žalobca, ochrana osobných údajov a bankového tajomstva v odôvodnených prípadoch ustupuje ochrane práv duševného vlastníctva. Takýto výklad práva je potvrdený aj rozhodnutím Súdneho dvora EÚ vo veci *Coty*, na ktoré poukázal žalobca a ktoré časovo aj vecne prilieha okolnostiam tohto konania.“⁹²

Záverom sa súd stotožnil aj s procesnou obranou žalobcu, že ho nemožno nútiť k využitiu prostriedkov trestného práva, ktoré by malo predstavovať inštitút *ultima ratio*.

Odvolací súd, t. j. Krajský súd Banská Bystrica, v potvrdzujúcom rozsudku nad rámec uvedeného súdom prvej inštancie uviedol, že „... konštatovanie žalovaného, že nemôže poskytnúť žalobcom požadované údaje z dôvodu bankového tajomstva a možných právnych následkov za porušenie tohto bankového tajomstva z jeho strany, je podľa názoru odvolacieho súdu v príkrom rozpore so zabezpečením rovnováhy ochrany osobných údajov s ochranou práv duševného vlastníctva. Pokiaľ by odvolací súd pripustil názor žalovaného, tak žalobcovi by bola odopretá možnosť zákonným spôsobom sa domôcť ochrany svojich práv duševného vlastníctva...“ a bolo by „... takýmto spôsobom vlastne ... chránené protiprávne konanie, čo by bolo v rozpore s princípmi právneho štátu a s právom žalobcu na spravodlivé súdne konanie.“ Uvedené rozhodnutie potvrdené odvolacím súdom sa nateraz v slovenskom právnom prostredí najprecíznejšie

90 Pozri rozsudok sp. zn.: 10CbPv/7/2021.

91 Pozri rozsudok sp. zn.: 41CoPv/5/2022.

92 Pozri rozsudok sp. zn.: 10CbPv/7/2021, bod 14.

zaobera právnu problematikou poskytnutia informácií v prípade porušenia práv z ochranných známk. Okrem zdôvodnenia, prečo je žalovaný podľa názoru súdu povinnou osobou (konkrétne „... medzi povinné osoby nesporne patrí banka, ak poskytuje služby využívané v činnostiach spojených s porušovaním alebo ohrozovaním práv duševného vlastníctva...“⁹³), posudzoval aj stret práva na informácie a bankového tajomstva (resp. ochrany osobných údajov majiteľa bankového účtu). Rozhodnutie je plne súladné s doterajšou judikatúrou SD EÚ.

4 Výkon rozhodnutia

V ďalšej časti článku bude pozornosť venovaná nútenému výkonu rozhodnutia, ktorým bolo majiteľovi ochrannej známky priznané právo na informácie, ale povinná osoba tieto informácie v určenej lehote dobrovoľne neposkytla. V slovenskom právnom kontexte v takom prípade nastupuje nútené vymáhanie práva v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku⁹⁴. Nútený výkon práva je jedným z troch pilierov vymožitelnosti práva a jeho podstata spočíva v tom, že súdna a iná právna ochrana ohrozených a porušených práv vrátane práv duševného vlastníctva nie je vždy naplnená autoritatívnym deklarováním tohto práva, ale cieľ je naplnený až vtedy, ak je právo aj rešpektované⁹⁵.

Vzhľadom na aktuálnosť poslednej veľkej novely Exekučného poriadku⁹⁶, ktorá sa okrem iného týkala novelizácie druhej hlavy tretej časti Exekučného poriadku upravujúcej uspokojenie práv na nepeňažné plnenie, bude pozornosť venovaná najmä zmenám, ktoré nastali v oblasti výkonu rozhodnutia ukladajúceho inú povinnosť ako zaplatenie peňažnej sumy, konkrétne výkonu negatívnej a inej povinnosti. Analyzovaná bude nová právna úprava uspokojenia práv na nepeňažné plnenie podľa § 192 Exekučného poriadku, v spojení s právnu úpravou donucovacích opatrení v komparácii s predchádzajúcou úpravou, pričom sa článok pokúsi dať odpoveď na otázku, či novela prispela k lepšiemu postaveniu majiteľa ochrannej známky pri ochrane jeho práv v štádiu výkonu rozhodnutia, ktorým

bola nariadená povinnosť poskytnúť mu informácie. Predmetom tejto časti nebude samotný proces exekúcie zahŕňajúci návrh na vykonanie exekúcie, prípadne vydanie exekučného príkazu, ale iba spôsob výkonu rozhodnutia ukladajúceho povinnosť poskytnúť informácie.

Výkon rozhodnutia, ktorým bola uložená povinnosť poskytnúť informácie nositeľovi práva, sa primárne spravuje § 192 Exekučného poriadku, ktorý upravuje výkon negatívnych a iných povinností. Týmto ustanovením sa spravuje najmä výkon povinnosti niečoho sa zdržať alebo niečo strpieť, ktorú okrem povinného nemôže vykonávať iná osoba (ide o nezastupiteľné plnenie viazané na jedinečné schopnosti alebo vlastnosti povinného⁹⁷), ale môžeme sem zaradiť aj povinnosť poskytnúť informácie, keďže nejde o peňažné plnenie, ale nepeňažné plnenie a tzv. inú povinnosť (t. j. povinnosť inú, ako sú povinnosti uvedené v § 181 až 191 Exekučného poriadku). Doterajšia úprava vykazovala značné nedostatky z dôvodu, že „... pri nerešpektovaní povinnosti zo strany povinného žiadnym spôsobom neuspokojuje oprávneného“⁹⁸, a teda model nebol nastavený „... k uspokojeniu oprávneného (satisfakčne), ale k postihnutiu povinného (t. j. sankčne)“⁹⁹. Uvedené vyplývalo najmä zo skutočnosti, že Exekučný poriadok do 1. 4. 2023 uvádzal *expressis verbis* ako jediný spôsob vykonania exekúcie¹⁰⁰ za každé porušenie alebo nesplnenie povinnosti ukladanie pokút povinnému, a to až do úhrnnej sumy 30 000 eur. V odbornej literatúre sa však rôznia názory na to, či uložením pokuty v maximálnej úhrnnej výške sa exekúcia na nepeňažné plnenie považovala za vykonanú, a teda opätovne nebolo možné vykonať exekúciu na podklade rovnakého exekučného titulu aj napriek skutočnosti, že povinnosť nebola splnená a existuje ďalej.¹⁰¹

Podľa súčasného znenia § 192 Exekučného poriadku v prípade rozhodnutia na nepeňažné plnenie, akým je aj rozhodnutie ukladajúce povinnosť poskytnúť oprávnenej osobe informácie, vyzve exekútor oprávneného, aby opísal skutkové okolnosti týkajúce sa neplnenia vymáhanej povinnosti povinným, a uloží donucovacie opatrenie alebo podá na súde návrh na uloženie donucovacieho opatrenia. Exekútor tak v súčasnosti už neukladá za každé porušenie alebo nesplnenie povinnosti podľa vykonateľného

93 Pozri rozsudok sp. zn.: 10CbPv/7/2021, bod 11.

94 Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej Exekučný poriadok).

95 MOLNÁR, P. 2016. 1.1.1 Základné východiská. In: MOLNÁR, P. Nepeňažná exekúcia. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2016, s. 3, marg. č. 3.

96 Novela účinná od 1.4.2023 bola prijatá zákonom č. 48/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

97 MOLNÁR, P. 2016. 5.4.1 Základná charakteristika nezastupiteľného plnenia. In: MOLNÁR, P. Nepeňažná exekúcia. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-89603-42-8, marg. č. 156.

98 MOLNÁR, P. 2018. § 192 [Nezastupiteľné plnenie a obnovenie predošlého stavu]. In: ŠTEVČEK, M. – KOTRECOVÁ, A. – TOMAŠOVIČ, M. – MOLNÁR, P. a kol. Exekučný poriadok. 3. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 795.

99 MOLNÁR, P. 2018. § 192 [Nezastupiteľné plnenie a obnovenie predošlého stavu]. In: ŠTEVČEK, M. – KOTRECOVÁ, A. – TOMAŠOVIČ, M. – MOLNÁR, P. a kol. Exekučný poriadok. 3. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 792.

100 Bližšie pokiaľ ide o rozdiel medzi poriadkovou pokutou a výkonom rozhodnutia ukladaním peňažnej pokuty pozri KOTRECOVÁ, A. 2015. § 192 [Nezastupiteľné plnenie]. In: ŠTEVČEK, M. – FICOVÁ, S. – TOMAŠOVIČ, M. – KOTRECOVÁ, A. a kol. Exekučný poriadok. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, ISBN 978-80-89603-25-1.

101 Bližšie k rôznym odborným názorom pozri aj MOLNÁR, P. 2018. § 192 [Nezastupiteľné plnenie a obnovenie predošlého stavu]. In: ŠTEVČEK, M. – KOTRECOVÁ, A. – TOMAŠOVIČ, M. – MOLNÁR, P. a kol. Exekučný poriadok. 3. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 794.

rozhodnutia ako jediné možné opatrenie pokuty, ale je oprávnený ukladať donucovacie opatrenia (prípadne podľa charakteru donucovacieho opatrenia podať návrh na súd na jeho uloženie) upravené v § 43a a nasl. Exekučného poriadku.

Donucovacie opatrenia sa podľa § 43a ods. 2 Exekučného poriadku ukladajú, ak možno predpokladať, že bez ich použitia nedôjde k splneniu povinnosti, ktorej splnenie sa má vynútiť, a je ich možné uložiť aj v prípade nepeňažnej povinnosti. V zmysle dôvodovej správy majú zmeny v oblasti výkonu exekúcie na uspokojenie práv na nepeňažné za cieľ zabezpečiť zrýchlenie a zefektívnenie¹⁰² a k tejto tendencii zavedením novínok sa prikláňa aj Kol'vecková.¹⁰³ Donucovacie opatrenia majú vo všeobecnosti posilniť a rozšíriť procesné oprávnenia exekučných orgánov a v kontexte nepeňažných exekúcií priamo donútiť k splneniu vymáhanej povinnosti zo strany povinného.¹⁰⁴

Donucovacie opatrenia zahŕňajú, okrem uloženia pokuty, aj zadržanie vodičského preukazu, použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci alebo zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla časť I alebo časť II. V prípade neplnenia nepeňažnej povinnosti platí, že najprv je potrebné uložiť povinnému peňažnú pokutu a až ak toto nevedlo k splneniu povinnosti, môžu byť uložené ďalšie donucovacie opatrenia (pričom v zmysle Exekučného poriadku sa pri uložení donucovacieho opatrenia dbá na to, aby donucovacie opatrenie viedlo k splneniu dotknutej povinnosti¹⁰⁵). Exekučný poriadok po novele bližšie špecifikuje, v akej výške možno ukladať peňažnú pokutu ako donucovací prostriedok, pričom výška peňažnej pokuty závisí aj od toho, či donucovacie opatrenie uloží exekútor alebo súd.¹⁰⁶ Z pôvodnej maximálnej úhrnnej sumy 30 000 eur sa výška peňažnej pokuty pre fyzickú osobu nezmenila, ale v prípade právnickej osoby môže dosiahnuť až 10 % ročného obratu právnickej osoby za predchádzajúce účtovné obdobie¹⁰⁷. Ostatné donucovacie opatrenia môžu trvať najviac jeden rok, ale to nebráni opakovanému uloženiu rovnakého donucovacieho opatrenia alebo uloženiu iného donucovacieho opatrenia¹⁰⁸.

Z uvedeného vyplýva, že donucovacie opatrenia majú potenciál donútiť povinnú osobu plniť povinnosť vyplývajúcu

jej z právoplatného rozhodnutia na nepeňažné plnenie, v tomto prípade, rozhodnutia na poskytnutie informácie. Ich ukladanie však musí rešpektovať hlavné zásady, na ktorých sú donucovacie opatrenia postavené, konkrétne zásadu primeranosti a vyváženosti.¹⁰⁹ Ako uvádza Molnár, „[z]ásada primeranosti vychádza z požiadavky nezasahovania do práv povinného a jeho neobmedzovania v rozsahu širšom než je nevyhnutné na dosiahnutie účelu exekučného konania.“¹¹⁰

Z novelizovaného znenia Exekučného poriadku a z charakteru donucovacích opatrení (ktoré sa aplikujú aj napríklad v prípade neposkytnutia súčinnosti povinným alebo vymáhania pohľadávky na výživnom) je možné dovodiť, že po novele Exekučného poriadku došlo v prípade vymáhania nepeňažného plnenia k zmene v chápaní inštitútu ukladania pokuty a aktuálne ukladanie pokuty (alebo iného donucovacieho opatrenia) už nepredstavuje samotný výkon nepeňažnej povinnosti. Naopak, donucovacie opatrenia majú za cieľ posilniť oprávnenia exekučných orgánov na účely rýchlejšieho a efektívnejšieho vymáhania (nielen) nepeňažných povinností z právoplatných rozhodnutí.

Je zrejme, že novelou Exekučného poriadku sa rozšírili možnosti exekútora a súdu vo vzťahu k vymáhaniu nepeňažnej povinnosti, pričom do úvahy, v prípade, ak je to vyvážené a primerané, prichádza aj kumulácia jednotlivých donucovacích opatrení. Taktiež výška peňažnej pokuty uložená právnickej osobe môže rádo presiahnuť doterajšiu maximálnu pokutu vo výške 30 000 eur, pričom výšku 10 % ročného obratu je možné považovať za majúcu donucovací charakter. Pozitívny vplyv na splnenie nepeňažnej povinnosti bude mať aj možnosť exekútora opakovane uložiť donucovacie opatrenia, pričom tie uvedené v § 43a ods. 1 písm. b) až d) Exekučného poriadku nie sú v súhrne časovo limitované. Súčasný Exekučný poriadok tak môže naplniť legitímne očakávania majiteľa ochranného známky, že sa štát postará o to, že rozhodnutie, ktorým bola povinnej osobe uložená povinnosť poskytnúť mu informácie, nebude len „... iluzórnym prejavom ochrany ohrozeného alebo porušeného práva...“¹¹¹ Ale na reálne zhodnotenie zefektívnenia nepeňažných exekúcií je ešte priskoro, keďže novela je účinná iba niečo vyše roka a prax exekútorov v úspešnom ukladaní donucovacích opatrení zatiaľ nedostatočná.

102 Bližšie pozri dôvodovú správu k návrhu zákona č. 48/2023 Z. z.

103 KOL'VEKOVÁ, V. 2024. ZMENY V CIVILNEJ EXEKÚCII – DONUCOVACIE OPATRENIA. *Studia Iuridica Cassoviensia* 12, no. 1 (2024): 125 – 41. <https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-08>.

104 KOL'VEKOVÁ, V. 2024. ZMENY V CIVILNEJ EXEKÚCII – DONUCOVACIE OPATRENIA. *Studia Iuridica Cassoviensia* 12, no. 1 (2024): 125 – 41. <https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-08>.

105 Pozri § 43a Exekučného poriadku.

106 Pozri bližšie § 43a ods. 4 a 5 Exekučného poriadku.

107 Na základe komunikácie s niektorými exekútormi sa však zdá, že ust. § 43a ods. 5 písm. b) Exekučného poriadku nie je z ich pohľadu jednoznačné a nie je možné ani vylúčiť interpretáciu, podľa ktorej je 10 % ročného obratu limitované celkovou sumou 50 000 eur, čo však podľa názoru autorky nezodpovedá jazykovému a systematickému výkladu daného ustanovenia.

108 V súvislosti s obmedzením trvania donucovacieho opatrenia a konflikte dvoch ustanovení Exekučného poriadku, a to ust. § 43d ods. 4 prvá veta a § 43c ods. 7 Exekučného poriadku, pozri KOL'VEKOVÁ, V. 2024. ZMENY V CIVILNEJ EXEKÚCII – DONUCOVACIE OPATRENIA. *Studia Iuridica Cassoviensia* 12, no. 1 (2024): 125 – 41. <https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-08>.

109 Bližšie pozri dôvodovú správu k návrhu zákona č. 48/2023 Z. z.

110 MOLNÁR, P. 2016. 1.4.3 Osobitné procesné zásady exekučného konania. In: MOLNÁR, P. *Nepeňažná exekúcia*. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2016, s. 25, marg. č. 39.

111 MOLNÁR, P. 2019. Ad hoc legislatíva v exekučnom práve. In: *Ad hoc legislatíva v súkromnom práve*. Praha: Leges, 2019, s. 230.

Záver

Charta základných ľudských práv Európskej únie priznáva viaceré základné práva, okrem iného právo vlastniť majetok (ktorého súčasťou sú práva duševného vlastníctva), právo na účinnú súdnu ochranu a právo na ochranu osobných údajov, a teda súkromia. Podľa recitálu 32 rešpektuje smernica základné práva a dodržiava zásady uznávané najmä v Charte základných ľudských práv Európskej únie. Vzhľadom na obsah a zameranie smernica predovšetkým usiluje o úplné rešpektovanie duševného vlastníctva v súlade s čl. 17 ods. 2 Charty základných ľudských práv Európskej únie. Výkon práva na informácie majiteľom ochrannej známky, resp. nositeľom práva duševného vlastníctva však, ako bolo uvedené, častokrát zasahuje aj do ďalších práv chránených Chartou základných ľudských práv Európskej únie.

V súdnom konaní má preto vnútroštátny súdny orgán nesmierne ťažkú, ale dôležitú úlohu posúdiť všetky tieto práva tak, aby bola zabezpečená spravodlivá rovnováha medzi právami a dodržaná zásada primeranosti, čo delimituje taktiež rozsah informácií, ktoré môžu byť majiteľovi ochrannej známky poskytnuté. Európsky právny rámec na ochranu osobných údajov na jednej strane a presadzovanie práv duševného vlastníctva na strane druhej sú neutrálne v tom, že neexistuje žiadne pravidlo, ktoré by implikovalo, že právo na súkromie by malo mať vo všeobecnosti prednosť pred právom na vlastníctvo a *vice versa*¹¹².

Z predloženého článku vyplýva taktiež nejednoznačnosť uplatnenia práva na informácie nadobúdateľom licencie, čo by bolo z dôvodu právnej istoty vhodné *de lege ferenda* precizovať.

Aj po rozhodnutí súdu o určení povinnosti povinnej osoby poskytnúť majiteľovi ochrannej známky požadované informácie však právo majiteľa ochrannej známky nemusí byť uspokojené, keďže do úvahy prichádza, že tretia osoba požadované informácie v stanovenej lehote dobrovoľne nesprístupní. Novela Exekučného poriadku má ambíciu zlepšiť a zefektívniť výkon rozhodnutia, ktorým bolo priznané právo na informácie, a to najmä zavedením donucovacích opatrení a upustením od jediného spôsobu výkonu rozhodnutia ukladaním pokuty.

Literatúra

Act on Securing Evidence in Civil Intellectual Property Matters, Secs. 2, 3, 7(a)(ja), 7(b); TRIPS Agreement, Art. 50 Sec. 1; Directive 2004/48/EC, Arts. 3, 7. „Happo78plus (Information Disclosures in Patent Litigations)“. IIC 50, 880–887 (2019). <https://doi.org/10.1007/s40319-019-00852-7>.

BATAKLIEV, D. 2015. Claims for non-economic damage by juristic persons, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 10, Issue 11, November 2015, Pages 820–821, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpv168>, s. 823.

GIANNINO, M. 2017. CJEU holds that right to information within Article 8 of Enforcement Directive can be asserted in separate proceedings, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 12, Issue 8, August 2017, Pages 636–638, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpx115>, s. 637.

GOH, B. 2023. A right to information when there's no IP: CJEU discusses the scope of Article 8 Enforcement Directive. 2023. Dostupné na internete: <https://ipkitten.blogspot.com/2023/05/a-right-to-information-when-theres-no.html>.

HOFMANN, F. – RAUE, B. 2024. Injunctions and damages for patent infringement under the UPCA in light of the principle of proportionality—Part I: injunctions, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2024, jpa035, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpa035>, s. 3.

HOY, R. – BLUM, J. The Intersection Between Data Protection and Trademark Rights: Balancing Fundamental Rights. *International Trademark Association*. s. 2 – 3. Dostupné na internete: https://www.inta.org/wp-content/uploads/public-files/advocacy/committee-reports/81452413_2_UKMATTERSINTA-Data-Protection-Article.pdf, s. 4 – 5.

KIŠKIS, M. 2023. Dissuasive outcomes for rightholders: examining recent Lithuanian copyright law cases under Directive 2004/48/EC, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 18, Issue 6, June 2023, Pages 462 – 472, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpad046>, s. 465.

KOLVEKOVÁ, V. 2024. Zmeny v civilnej exekúcii – donucovacie opatrenia. *Studia Iuridica Cassoviensia* 12, no. 1 (2024): 125 – 41. <https://doi.org/10.33542/SIC2024-1-08>.

LAZÍKOVÁ, J. 2018. Autorský zákon – komentár [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-4]. ASPI_ID KO185_2015SK. Dostupné v Systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

MARUNIAKOVÁ, I. – KLINKA, T. – MIDRIAKOVÁ, L. – MIKULIČOVÁ, J. 2012. Zákon o ochranných známkach – komentár [Systém ASPI]. Úrad priemyselného vlastníctva SR [cit. 2024-6-5]. ASPI_ID KO506u2009SK. Dostupné v systéme ASPI. ISSN: 1339-133X.

MOLNÁR, P. 2019. Ad hoc legislatíva v exekučnom práve. In *Ad hoc legislatíva v súkromnom práve*. Praha: Leges, 2019. s. 230.

MOLNÁR, P. 2016. Nepeňažná exekúcia. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2016, s. 3, marg. č. 3.

¹¹² REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Application of Directive 2004/48/EC of the European Parliament and the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights SEC(2010) 1589 final, Brussels, 22.12.2010, COM(2010) 779 final, s. 7.

MYLLY, UM. 2022. Proportionality of Trade Secret Remedies in European Union – In Comparison with Patent Law Enforcement. IIC 53, 1444–1476 (2022). <https://doi.org/10.1007/s40319-022-01244-0>, s. 1445, 1455.

Návrhy generálneho advokáta Athanasiosa Rantosa prednesené 17. novembra 2022 vo veci *Castorama Polska and Knor*.

Návrhy generálneho advokáta Henrika Saugmandsgaard Øe prednesené dňa 2.4.2020 vo veci *Constantin Film Verleih GmbH*.

Návrhy generálneho advokáta Macieja Szpunara vo veci *M.I.C.M.* prednesené dňa 17.12.2020

OHLY, A. 2009. Three Principles of European IP Enforcement Law: Effectiveness, Proportionality, Dissuasiveness. TECHNOLOGY AND COMPETITION, CONTRIBUTIONS IN HONOUR OF HANNS ULLRICH, pp. 257–274, Josef Drexler, ed., Larcier, 2009. Dostupné na internete: <https://ssrn.com/abstract=1523277>, s. 15.

REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Application of Directive 2004/48/EC of the European Parliament and the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights SEC(2010) 1589 final, Brussels, 22.12.2010, COM(2010) 779 final, s. 7.

SCIAUDONE, R. 2012. The ECJ rules on the interaction between personal data protection and IP rights enforcement, Journal of Intellectual Property Law & Practice, Volume 7, Issue 9, September 2012, Pages 642–644, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jps102>, s. 644.

ŠTEVČEK, M. – FICOVÁ, S. – TOMAŠOVIČ, M. – KOTRECOVÁ, A. a kol. 2015. Exekučný poriadok. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, ISBN 978-80-89603-25-1.

ŠTEVČEK, M. – KOTRECOVÁ, A. – TOMAŠOVIČ, M. – MOLNÁR, P. a kol. 2018. Exekučný poriadok. 3. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 792 – 795.

Právne predpisy

Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva

Dôvodová správa k návrhu zákona č. 48/2023 Z. z.

Dôvodová správa k zákonu č. 84/2007 Z. z., zmena zákona o autorskom práve

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU Usmernenie k niektorým aspektom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva {SWD(2017) 431 final} {SWD(2017) 432 final}, 29.11.2017, Brusel, COM(2017) 708 final

Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on measures and procedures to ensure the enforcement of intellectual property rights (presented by the Commission), 30.1.2003, Brusel, COM(2003) 46 final

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29.4.2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva

Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov

Zákon č. 48/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach, v znení neskorších predpisov

Zákon č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, v znení neskorších predpisov

Súdne rozhodnutia

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41Cob/238/2013, zo dňa 18.12. 2014

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 41CoPv/5/2022 zo dňa 28.9.2022

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 10CbPv/7/2021, zo dňa 2.11.2021

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 16CbPv/3/2011, zo dňa 20.5.2013

Rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 33CbPv/4/2013 zo dňa 23.5.2016

Rozsudok SDEÚ vo veci C-201/22 – Telia Finland, zo dňa 23. novembra 2023

Rozsudok SDEÚ vo veci C-264/19 – Constantin Film Verleih GmbH zo dňa 9.7.2020

Rozsudok SDEÚ vo veci C-275/06 – Promusicae zo dňa 29.1.2008

Rozsudok SDEÚ vo veci C-427/15 – New Wave CZ zo dňa 18.1.2017

Rozsudok SDEÚ vo veci C 461/10 – Bonnier Audio AB zo dňa 19.4.2012

Rozsudok SDEÚ vo veci C-521/17 – SNB-REACT zo dňa 7.8.2018

Rozsudok SDEÚ vo veci C-580/13 – Coty Germany zo dňa 16.7.2015

Rozsudok SDEÚ vo veci C-597/19 – M.I.C.M., zo dňa 17.6. 2021

Rozsudok SDEÚ vo veci C-628/21 – Castorama Polska and Knor zo dňa 27.4.2023

Země původu [IGO Západní Sahara] - rozsudek Soudního dvora EU C-399/22

Country of origin [IGO Western Sahara] - Judgment of the Court of Justice of the EU C-399/22

Michal ČERNÝ¹

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá problematikou údajů o původu (provenience), která souvisí s právem označení zeměpisného původu a tradičních označení. Text komentuje rozsudek Soudního dvora EU C-399/22 ([Confédération paysanne](#)) [IGO Western Sahara]. Doplňkově se zabývá vymáháním práv z označení původu, ze zeměpisných označení a také z IGO členskými státy.

ABSTRACT

The paper deals with the issue of origin (provenance) data related to the law of geographical origin and traditional indications. The text comments on the judgment of the Court of Justice of the EU C-399/22 ([Confédération paysanne](#)) [Western Sahara]. It additionally deals with the enforcement of rights from designations of origin, geographical indications and also from IGOs by Member States.

Klíčové slova

Údaj o (zeměpisném) původu - IGO; zeměpisné označení, označení původu; zemědělské produkty, vína, lihoviny; řemeslné výrobky, průmyslové výrobky; závislé území, provenience; Západní Sahara, Maroko; ochrana označení původu/zeměpisného označení; vymáhání práv z OP/ZO a z IGO (údaji o původu) členskými státy.

Key words

Indication of (geographical) origin - IGO; geographical indication, appellation of origin; agricultural products, wines, spirits; handicrafts, industrial products; dependent territory, provenance; Western Sahara, Morocco; protection of appellation of origin/geographical indication; enforcement of PDO/PGI and IGO (indication of origin) rights by Member States.

1. Úvod

Označení původu i zeměpisná označení patří mezi průmyslové vlastnictví ve smyslu *Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví* resp. *Dohody o obchodních aspektech práv z duševního vlastnictví* (Dohody TRIPS). Do ochrany průmyslového vlastnictví patří dle Pařížské unijní úmluvy také ochrana před (klamavými nebo falešnými) údaji o provenienci.

Ochrana zeměpisných označení a označení původu je v EU normována akty sekundárního práva - [Nařízení \(EU\) 2024/1143](#), [Nařízení \(EU\) 2023/2411](#). Pravidla související s ochranou dle mezinárodních zápisů dle Ženevského aktu Lisabonské dohody jsou normována v [Nařízení \(EU\) 2019/1753](#). Konečně vymáhání práv z průmyslového i jiného duševního vlastnictví celními orgány členských států EU je upraveno v [Nařízení \(EU\) 608/2013](#).

* Publikovaný komentář nepodliehal recenznímu konaniu

1 JUDr. Michal Černý Ph.D. je odborným asistentem Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, patentovým zástupcem (M+D) a ETMA & EDA - kvalifikovaným zástupcem před EUIPO.

Tento příspěvek analyzuje jedno z nejnovějších rozhodnutí Soudního dvora EU C-399/22 (*Confédération paysanne*) [IGO Western Sahara] ze dne 04.10.2024, - které se týká právě údajů o provenienci a interpretace základního pojmu *země původu*. Vědeckou otázkou tohoto příspěvku je, kdo má v Evropské unii kompetenci (a odpovědnost) za dodržování těchto ochranných práv souvisejících s průmyslovým vlastnictvím - tedy za uvádění pravdivých a nezavádějících údajů o původu (provenienci) zboží při jeho uvádění na Vnitřní trh Evropské unie.

2. Údaje o původu zboží - země původu, místo provenience

Indications of Source (česky údaje o původu zboží, údaje o provenienci²) nelze a priori ztotožňovat s chráněnými označeními původu ani s chráněnými zeměpisnými označeními. Mantrov upozorňuje, že Pařížská unijní úmluva upravuje oba režimy v rámci průmyslového vlastnictví.³ Do skupiny údajů o provenienci zboží pak patří tzv. *Indications of Geographical Origin* (IGO), a to přímá (označení původu, zeměpisná označení - v zásadě vždy slovní) nebo nepřímá - viz. Mantrovem uváděné symboly, vlajky, malby apod.⁴

Jen v některých státech jsou zákonem či jiným právním předpisem upraveny podmínky, za níž se na produktu může uvádět údaje o původu výrobků v tomto státě. IGO v těchto případech vytváří nejobecnější rámec, tedy množinu, ve které jsou následně označení původu a zeměpisná označení jejími podmnožinami. Jednu z nejpropracovanějších legislativ má v tomto směru Švýcarsko, analýzou jsem se již také zabýval ve svém jiném díle.⁵ V mnoha zemích je pomyslná šedá zóna předmětem úpravy právem proti nekalé soutěži, jako je tomu např. v Česku nebo na Slovensku.

V Evropské unii je uvádění *země původu* či *provenience* povinné zejména u potravin nejrůznějšího druhu,⁶ je však normováno pro různé kategorie potravin s odlišnými požadavky na podrobnosti uváděných údajů.⁷

Místo provenience (potraviny) je dle čl. 2(2)(g) *Nařízení (EU) 1169/2011* místo uvedené jako místo původu zboží,

pokud není zemí původu.⁸ Země původu je v EU definována Celním kodexem Unie (*Nařízení (EU) 952/2013*). Pro získání původu ve smyslu země původu dojde dle čl. 60(2) *Nařízení (EU) 952/2013* *posledním podstatným hospodářsky odůvodněným zpracováním nebo opracováním, které bylo provedeno v podnicích k tomu vybavených a které vyústilo v nový výrobek nebo představuje důležitý stupeň výroby*. Ne-nastane-li uvedené zpracování nebo opracování do nového výrobku, je na místě uvažovat o místě provenience, odkud je zboží uváděno na trh.

Rozlišení místa provenience a země původu je právně významné zejména pro celní právo.

Všeobecně je uvádění země původu nebo místa provenience u potravin povinné tehdy, pokud by opomenutí tohoto údaje mohlo uvádět spotřebitele v omyl ohledně skutečné země původu nebo místa provenience potraviny, zejména pokud by informace připojená k potravíně nebo etiketa jako celek jinak naznačovala, že potravina je z jiné země původu nebo místa provenience.

Povinné je uvádění u vybraných potravin, které normují prameny sekundárního práva EU.⁹ Mezi potraviny s povinným uváděním země původu patří m.j. také *ovoce a zelenina*.

3. Vztahy mezi Evropskou unií a Marockým královstvím

3.1. Smluvní základ vztahů

Rovněž v některých obchodních či obdobných dohodách se třetími zeměmi bývají sjednány povinnosti uvádět zemi původu na výrobcích, které se ze třetí země dováží do Evropské unie.

Vzájemné vztahy mezi EU (a jejími členskými státy) a Marokem jsou upraveny *Evropsko-středomořskou dohodou zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Marockým královstvím na straně druhé*. Tato dohoda vstoupila v platnost 01.03.2000.¹⁰

2 tento termín užívá čl. 1(1) Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví; v Československu vyhlášena Vyhláškou ministra zahraničních věcí 64/1975 Sb.

3 MANTROV, Vadim. *EU Law on Indications of Geographical Origin*. Cham / Heidelberg / New York / Dordrecht / London : Springer, 2014. S. 19-20

4 MANTROV, Vadim. *EU Law on Indications of Geographical Origin*. Cham / Heidelberg / New York / Dordrecht / London : Springer, 2014. S. 19-20

5 blíže viz. ČERNÝ, Michal. *Zeměpisná ochranná známka („EMMENTALER“) jako nástroj opětovného prosazení ochrany označení výrobku zvláštních vlastností?* S. 611-632 In RONOVSÁ, K., HAVEL, B., LAVICKÝ, P. a kol. *Pocta prof. Janu Hurdíkovi k 70. narozeninám. Základní otázky života, práva a vůbec ...!* Brno : Masarykova univerzita, 2021. ISBN 978-80-210-9937-1.

6 např. maso, čerstvé (nezpracované) ryby, olivový olej, ovoce a zelenina, chmel, víno a vybrané výrobky z vinné révy, lihoviny, med

7 Např. pravidlům pro med vyhoví i v zásadě nic neříkající formulace „směs medů ze zemí EU a mimo EU“.

8 uvedené ustanovení dosud odkazuje do již zrušeného předchozího Celního kodexu Unie

9 Např. *Nařízení (EU) 1169/2011*, *Nařízení (EU) 1308/2013* nebo *Nařízení (EU) 2019/787*; případně je vyžadováno směrnici - např. *Směrnice 2001/110/ES o medu*

10 viz. bod 11 rozsudku Soudního dvora EU *ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P*

K této dohodě byla uzavřena (dodatková) *Dohoda ve formě výměny dopisů mezi EU a Marockým královstvím o změně protokolů č. 1 a č. 4 k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé*,¹¹ (dále v textu jen „Dohoda ve formě výměny dopisů“), která konkretizuje a novelizuje některá ujednání původní Evropsko-středomořské dohody.

3.2. Jádru sporu

Francouzské zemědělské odbory (Confédération paysanne) se ve Francii domáhaly ochrany před zbožím vstupujícím na Vnitřní trh EU – jednalo se o cukrové melouny Charentais a takzvaná třešňová rajčata. Toto zboží bylo vypěstováno na území známém jako Západní Sahara, které není součástí státního území Marockého království, byť nad částí tohoto území Maroko vykonává faktickou kontrolu. Tato praxe byla dlouhodobá a na zboží nikdy nebylo uvedeno Západní Sahara, ale vždy jen země původu Maroko.

Confédération paysanne žádaly, aby francouzské úřady zakázaly dovoz obecně závazným právním předpisem (vyhláškou zakazující dovoz) podle příslušné francouzské úpravy. Francouzské orgány¹² těmto žádostem nevyhověly.

Confédération paysanne se proto obrátily cestou správního soudnictví na francouzské soudy, věc se postupně dostala až před Conseil d'État (Státní rada), která předložila Soudnímu dvoru EU několik předběžných otázek, které se týkaly jednak kompetencí členského státu zasáhnout v těchto věcech, a dále výkladu pravidel pro uvádění země původu v těchto věcech.

Soudní dvůr EU vydal v říjnu 2024 rozsudek ve věci [C-399/22 \(Confédération paysanne\) \[IGO Western Sahara\]](#). Z tohoto rozsudku vyplynuly dva zajímavé závěry. První se týkal interpretace povinnosti uvádět zemi původu, druhý pak (omezení) kompetencí členského státu zasáhnout při dovozu na Celní území EU. Protože tyto otázky úzce souvisely s jinými řízeními před Soudním dvorem EU, Soudní dvůr vydal rozsudek ve shora uvedené věci ve stejný den, ve který vydal [rozsudek ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P](#).¹³ V něm se Soudní dvůr vypořádal s ka-

sačními opravnými prostředky Komise (C-779/21 P) i Rady (C-799/21 P), kterými se tyto orgány EU domáhaly zrušení rozsudku Tribunálu [T-279/19](#), kterým Tribunál zrušil Rozhodnutí Rady (EU) 2019/217 o uzavření *Dohody ve formě výměny dopisů mezi EU a Marockým královstvím o změně protokolů č. 1 a č. 4 k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé*. Výrokem 2 uvedeného rozsudku Tribunál ovšem na přechodnou dobu (uvedenou ve výroku) zachoval účinky zrušeného rozhodnutí Rady v platnosti.

4. Západní Sahara není Marocké království

K pochopení současného mezinárodně-právního stavu Západní Sahary se musíme vrátit do druhé poloviny 20. století. Teprve po tomto rozboru se můžeme věnovat hlavní otázce tohoto příspěvku, tedy vymezení země původu zboží pro tyto a jim obdobné případy.

Území Západní Sahary byla španělskou kolonií, které bylo v roce 1963 zapsáno na *Předběžný seznam území, na která se vztahuje Deklarace o poskytnutí nezávislosti koloniálním zemím a národům (rezoluce 1514 (XV) [Valného shromáždění OSN])*.^{14, 15}

V roce 1973 vznikla na území Západní Sahary organizace *Front Polisario*,¹⁶ která se definuje jako *národně osvobozené hnutí*, jehož cílem je boj „za úplnou nezávislost a obnovení suverenity saharského lidu na celém území Saharské arabské demokratické republiky“.¹⁷

Na sklonku roku 1975 marocký Král dal najevo záměr mírovým pochodem obsadit celé území Západní Sahary, Rada bezpečnosti OSN Maroko vyzvala ke stažení z území. V únoru 1976 Španělsko oznámilo OSN, že ke dni 26.02.1976 *ukončuje přítomnost na Západní Sahaře, a prohlásilo, že se považuje za zbavené veškeré mezinárodní odpovědnosti za správu tohoto území*. V oblasti vypukl ozbrojený konflikt mezi Marokem a Mauritánií na straně jedné a *Frontou Polisario* na druhé straně.¹⁸ Fronta Polisario vyhlásila k 27.02.1976 nezávislost *Saharské arabské demokratické republiky*.¹⁹

11 k uvedené dohodě viz. [Rozhodnutí Rady \(EU\) 2019/217 ze dne 28. ledna 2019 o uzavření Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Marockým královstvím o změně protokolů č. 1 a č. 4 k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé](#)

12 společně Ministr zemědělství a potravinové soběstačnosti a Ministr hospodářství, financí a průmyslové a digitální suverenity Francie

13 tento rozsudek je dostupný na portálu Curia na adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:62021CJ0779>

14 viz. bod 16 Rozsudku Soudního dvora EU [ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P](#)

15 Seznam Non-Self-Governing Territories je dostupný na portálu Spojených národů na adrese: https://www.un.org/dppa/decolonization/en/nsgt#_edn2

16 celým názvem Front populaire pour la libération de la Saguia-el-Hamra et du Rio de oro, viz. bod 19 [Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P](#)

17 viz. bod 19 [Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P](#)

18 viz. body 22 až 26 [Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P](#)

19 v angličtině se užívá název Sahrawi Arab Democratic Republic

Mezi Marokem a Mauritánií na straně jedné a Frontou Polisario na straně druhé začal následně ozbrojený konflikt. S Mauritánií skončil uzavřením míru v roce 1979,²⁰ s Marokem dosud nikdy neskončil. V roce 2020 začaly opět nepřátelské akce.²¹ Maroko de facto ovládá většinu území Západní Sahary, Fronta Polisario udržuje kontrolu nad cca 20% území. To je setrvalý stav až do současnosti.

Nezávislost Saharské arabské demokratické republiky Evropská unie ani žádný z jejích členských států dodnes neuznal.²² Západní Sahara je dodnes zapsána na Seznamu nesamosprávných území OSN.²³

5. Země původu: Západní Sahara

I když se předměty řízení před Soudním dvorem EU ve věcech *Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P* a ve věci *C-399/22 (Confédération paysanne) [Western Sahara]* odlišují, mezi těmito rozsudky je fakticky velmi úzká vazba.

Předmětem spojeného řízení *C-779/21 P a C-799/21 P* byla totiž m.j. také otázka zrušení rozhodnutí Rady (EU) 2019/217, kterým bylo schváleno uzavření *Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Marockým královstvím o změně protokolů č. 1 a č. 4 k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé*.

Soudní dvůr EU v rozsudku ve spojených věcech *C-779/21 P a C-799/21 P* konstatoval, že Evropská unie je vázána právním řádem jako celkem. Odkázal se přitom na svůj dřívější rozsudek *C-266/16 (Western Sahara Campaign UK)*.²⁴

Evropská unie ani žádný z jejích členských států neuznaly Západní Saharu, avšak současně neuznaly ani de facto anexi Západní Sahary Marokem, a konečně neuznaly ani území Západní Sahary jako část území Maroka.

Z těchto důvodů Soudní dvůr rozsudkem ve spojených věcech *C-779/21 P a C-799/21 P* nezrušil napadený rozsudek

Tribunálu *T-279/19*, ale (fakticky ve shodě s rozsudkem Tribunálu) pouze zachoval účinky napadeného rozhodnutí Rady (EU) 2019/217 po dobu 12 měsíců ode dne vyhlášení rozsudku Soudního dvora. Účinky rozhodnutí Rady jsou tedy zachovány do 04.10.2025. Do té doby mohou Komise a Rada najít řešení, které zachová v platnosti Dohodu ve formě výměny dopisů.

Na základě shora uvedeného není překvapivé, že Soudní dvůr EU ve věci *C-399/22 (Confédération paysanne) [IGO Western Sahara]* zastal názor, že území Západní Sahary není totožné (ani částečně) s územím Království Maroko. Z toho dovodil, že na výrobcích má být správně uvedena jako země původu Západní Sahara (Western Sahara), nikoliv Maroko.

Na překážku není ani to, že Západní Sahara nebyla (z hlediska EU) uznána jako nezávislý stát, ale naopak je stále uvedena v seznamu OSN jako nesamosprávné a nestátní území.

Soudní dvůr rozhodl, že u výrobků vypěstovaných na území známém jako Západní Sahara působí uvedení země původu Maroko na unijní spotřebitele klamavým dojmem. Přitom ochrana před klamavými údaji o původu je vtělena mj. do *Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví*, kterou jsou vázány samostatně všechny členské státy EU.²⁵ Některé členské státy jsou navíc vázány také *Madridskou dohodou o potlačování klamavých a falešných údajů o původu zboží*.^{26, 27} Mezi tyto státy patří m.j. také Francie, Česko i Slovensko. Ze třetích zemí m.j. třeba právě Maroko.

Dle čl. 1(1,2) Madridské dohody mají jí vázané státy povinnost zboží opatřené falešným nebo klamavým údajem o původu zabavit, m.j. při dovozu zboží.

Madridská dohoda však s ohledem na úpravu Vnitřního trhu EU není v tuto chvíli primárně aplikovatelná, neboť ochranu před klamavými údaji o původu ve vztahu mezi EU a Marockým královstvím zahrnuje prostřednictvím sjednané povinnosti uvádět skutečný původ také již shora zmíněná Dohoda ve formě výměny dopisů ve vazbě na akty sekundárního práva.²⁸

20 viz. bod 28 *Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P*

21 viz. body 30-32 *Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P*

22 viz. body 27 *Rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P*

23 Seznam Non-Self-Governing Territories je dostupný na portálu Spojených národů na adrese: https://www.un.org/dppa/decolonization/en/nsgt#_edn2

24 viz. bod 47 odkazovaného rozsudku *C-266/16 (Western Sahara Campaign UK)*

25 seznam států vázaných *Pařížskou unijní úmluvou na ochranu průmyslového vlastnictví* je dostupný na stránkách Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) na adrese: https://www.wipo.int/wipolex/en/treaties/ShowResults?search_what=C&treaty_id=2

26 seznam států vázaných *Madridskou dohodou o potlačování klamavých a falešných údajů o původu zboží* je dostupný na stránkách Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) na adrese: https://www.wipo.int/wipolex/en/treaties/ShowResults?search_what=C&treaty_id=3

27 Vyhláška ministra zahraničních věcí 64/1963 Sb., o Madridské dohodě o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891 revidované ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958

28 již zmíněná shora v poznámkách pod čarou, v případě ovoce a zeleniny jím je *Nařízení (EU) 1308/2013*

Na základě její aplikace a při aplikaci pramenů mezinárodního práva dospěl Soudní dvůr EU (v souladu se závěry rozsudku C-779/21 P a C-799/21 P) ve věci C-399/22 (*Confédération paysanne*) [IGO Western Sahara] k závěru, že v případě zboží vypěstovaného na území Západní Sahary je uvedení země původu Maroko v EU klamavým údajem. Na překážku nebyla ani faktická kontrola, kterou Maroko nad tímto územím z jeho velké části fakticky vykonává.

Překvapivým byl však závěr Soudního dvora EU, podle kterého akty sekundárního práva zmíněné ve výroku 1) *neumožňují členskému státu jednostranně přijmout opatření zakazující dovoz zemědělských produktů, jejichž označování je systematicky v rozporu s unijními právními předpisy týkajícími se uvedení země nebo území původu*.

Jde o ochranu při importu zboží s potenciálně kolizními údaji. Které mimochodem v řízení nebyly nijak zpochybněny. Soudní dvůr dospěl k závěru, že stávající akty neopravňují členský stát k vydání takového opatření.

K tomu připomeňme, že při poskytování ochrany označením původu a zeměpisným označením unijní úprava vychází z obecného pravidla, že za ochranu při importu kolizního zboží odpovídají právě členské státy. Členským státům je tedy svěřena povinnost vymáhat ochranu označení původu a zeměpisných označení. Celní orgány členských států mají přitom postupovat podle unijního [Nařízení \(EU\) 608/2013](#).

Tak je tomu ovšem pouze v případě ochrany duševního vlastnictví, do něhož jsou označení původu i zeměpisná označení řazena. Pro IGO odlišná od chráněných označení toto pravidlo není v [Nařízení \(EU\) 608/2013](#) stanoveno, protože dle tohoto aktu nespádají ostatní IGO do duševního vlastnictví. Soudní dvůr tak vycházel pouze z jiných aktů sekundárního práva.²⁹

Bylo by přirozené, aby celní orgány postupovaly při ochraně IGO odlišných od označení původu a zeměpisných označení obdobně také v případě, že se na Vnitřní trh Unie dostává zboží kolizní z jiného důvodu, než kolize s chráněným označením původu nebo s (chráněným) zeměpisným označením. I když uvedení prostého údaje o zemi původu není v unijní úpravě zvláště chráněným předmětem duševního vlastnictví, k ochraně spotřebitelů slouží v zásadě stejně, jako k tomuto účelu slouží i označení původu a zeměpisná označení. A jak již bylo shora uvedeno, údaje o provenienci jsou v *Pařížské unijní úmluvě na ochranu průmyslového vlastnictví* uvedeny v rámci průmyslového vlastnictví a úkolem smluvních států je také ochrana proti nekalé soutěži.

V kontrastu s logicky očekávaným (zamezení importu celními orgány při dovozu na Vnitřní trh) ovšem Soudní dvůr EU pro tento závěr (ve smyslu ochrany proti klamavým údajům o zemi původu (provenienci) členským státem při dovozu do EU) nenašel oporu v unijním právu.³⁰

Soudní dvůr na základě aplikace primárního práva (výlučné kompetence Unie ve věcech mezinárodního obchodu) konstatoval kompetenci Unie v těchto věcech (resp. fakticky Komise). I když Unie nemá orgán, který by de facto při dovozu tuto kompetenci vykonával. Na tomto základě Soudní dvůr EU dovodil, že členský stát nemající k tomu zmocnění od Komise, nemůže vlastními orgány tuto unijní úpravu prosazovat. Akty členského státu by byly *contra legem*. Francouzští ministři tedy postupovali správně, když nevydali vyhlášku, kterou by umožnili zabavení kolizních produktů při dovozu.

Soudní dvůr EU zcela jistě postupoval podle práva, které má ovšem dle mého názoru významnou mezeru. Navíc jeho provedení nebude efektivní, protože členské státy nemající řádné zmocnění od Komise nemohou de iure zasáhnout při vstupu kolizního zboží na celní území Unie. Případné následné zásahy orgánů členských států proti individuálnímu prodeji v maloobchodních síti budou slabou náhražkou, kromě toho budou velmi pravděpodobně spojeny s výrazně většími finančními náklady a menší prosaditelností.

Věřím, že tato otázka si zaslouží hlubšího zkoumání, neboť v zásadě překračuje okruh otázek vázaných na zemi původu - nesamosprávné území.

Proto současně dovozují svůj soukromý názor - unijní úprava pro vymáhání pravdivosti údajů resp. pro zabránění vstupu zboží s údaji klamavými o původu je nevyhovující a měla by být co nejdříve změněna. Jsem přesvědčen, že členské státy umí prostřednictvím celních orgánů unijní právo vymáhat.

Dle mého názoru není věcný důvod, proč by tak členské státy neměly činit také v případě klamavých nebo falešných IGO (údajů o původu). Je-li jim svěřeno vymáhání ochrany zeměpisných označení a označení původu již při vstupu na Celní území Unie, měla by být členským státům svěřena také ochrana před klamavými a falešnými IGO. Konečně spolu s označeními původu patří do průmyslového vlastnictví v rámci systému založeného Pařížskou unijní úmluvou - viz. čl. 1(2) Pařížské unijní úmluvy, dále také čl. 2(2) Dohody TRIPS, která členy zavazuje k ochraně dle čl. 1-12 a čl. 19 PUÚ.³¹

²⁹ jmenovitě z Prováděcího nařízení Komise 543/2011, Nařízení (EU) 1169/2011, Nařízení (EU) 1308/2013, Nařízení (EU) 2015/478 a z Rozhodnutí Rady (EU) 2019/217

³⁰ Soudní dvůr EU vymezil právní rámec následujícími akty: Prováděcí nařízení Komise 543/2011, Nařízení (EU) 1169/2011, Nařízení (EU) 1308/2013, Nařízení (EU) 2015/478 a z Rozhodnutí Rady (EU) 2019/217

³¹ EU je vázána Dohodou TRIPS, viz seznam signatářů, který je dostupný na portálu WIPO na adrese: <https://www.wipo.int/wipolex/en/treaties/parties/231>

Jednoduché a funkční řešení, které by bylo založeno na tom, že by Komise zmocňovala k zásahu v každém jednotlivém případě členský stát, si lze představit jen obtížně.

Naopak svěřením výkonu členským státům přímo aktem sekundárního práva bych osobně za funkční řešení považoval. Stačilo by údaje o zemi původu (IGO) uvést do definice práv duševního vlastnictví (pro účely vymáhání celními orgány) v čl. 2(1) nebo do okruhu zeměpisných označení v čl. 2(4) [Nařízení \(EU\) 608/2013](#). Doposud nespadá ani do jednoho z nich.

6. Závěr

Tento příspěvek doložil, že i v současné době mají svůj význam údaje o původu (provenienci) zboží - IGO. Ač bývají IGO často mimo okruh zájmů, mohou v konkrétním případě představovat významné výzvy při aplikaci práva. A mohou mít v konkrétním případě i svůj hospodářský význam, zejména pro soutěžitele v cílovém státu.

Dle Soudního dvora EU není možné a priori ztotožňovat zemi původu se státním územím. Resp. uvedení pravdivého údaje o zemi původu není závislé na tom, je-li konkrétní území státem (nebo jeho částí) s mezinárodně uznanými hranicemi a suverenitou. Naopak pravidlu uvedení pravdivé a nezavádějící informace o původu zboží (provenience) lépe vyhoví informace o skutečném teritoriu původu, byť toto teritorium nespadá pod suverénní území žádného státu. Je fakt, že takových teritorií v současném světě není mnoho.

Je přirozené, že při aplikaci shora uvedených pravidel vychází Evropská unie také z toho, zda-li cílové teritorium uznala jako třetí zemi v mezinárodně-právním významu, případně také zda-li takové teritorium uznaly členské státy EU. Nicméně ani neuznání teritoria za stát nebrání tomu, aby byl jeho název použit jako pravdivý údaj o původu zboží (země původu, provenience).

Z rozsudku Soudního dvora EU ve spojených věcech [C-779/21 P](#) a [C-799/21 P](#) opětovně vyplývá, že Soudní dvůr je vázán mezinárodním právem jako celkem. Toto potvrzení může být důležité i pro budoucí jiné akty Unie, např. ve věcech případných účinků (nebo odmítnutí účinků) mezinárodního zápisu označení původu nebo zeměpisných označení z jiných zemí vázaných Ženevským aktem na území EU. Některými příklady (např. označení krymských vín) jsem se již zabýval ve svém jiném díle.³²

Pokud jde o vymáhání práv proti nepravdivým nebo zavádějícím údajům o původu (provenienci) zboží, dle závěru Soudního dvora EU nemají dle stávající úpravy

sekundárního práva EU členské státy kompetenci zasáhnout.

Dle mého názoru to dokládá významnou mezeru v právu, kterou by bylo možné vyplnit zahrnutím údajů o původu mezi duševní vlastnictví ve smyslu [Nařízení \(EU\) 608/2013](#). Navrhované zařazení by bylo v souladu s zahrnutím údajů o původu zboží (provenienci) do průmyslového vlastnictví ve smyslu Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví a Dohody TRIPS. A kromě toho by poskytlo funkční řešení pomocí zapojení celních orgánů členských států, kterým jsou již nyní svěřeny pravomoci m.j. při ochraně Vnitřního trhu před dovozem zboží kolizního s ochranou zeměpisných označení a označení původu.

Použité zdroje

Monografie a komentáře zákonů

MANTROV, Vadim. *EU Law on Indications of Geographical Origin*. Cham / Heidelberg / New York / Dordrecht / London : Springer, 2014.

Odborné články a příspěvky ve sbornících

ČERNÝ, M. *Na obzoru nové výzvy z aplikace Ženevského aktu v roce 2023 a v dalších letech*. In *Duševné vlastnictví*, 2023, 2. S.21-31. Dostupné on-line na adrese: https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2023/eDV_2302.pdf

ČERNÝ, Michal. *Zeměpisná ochranná známka („EMMENTALER“) jako nástroj opětovného prosazení ochrany označení výrobku zvláštních vlastností?* S. 611-632 In *RONOVSKÁ, K., HAVEL, B., LAVICKÝ, P. a kol. Pocta prof. Janu Hurdíkovi k 70. narozeninám. Základní otázky života, práva a vůbec ...!* Brno : Masarykova univerzita, 2021. ISBN 978-80-210-9937-1.

Právní předpisy

[Nařízení \(EU\) 2024/1143](#) o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012

[Nařízení \(EU\) 2023/2411](#) o ochraně zeměpisných označení řemeslných a průmyslových výrobků a o změně nařízení (EU) 2017/1001 a (EU) 2019/1753

[Nařízení \(EU\) 2019/1753](#) o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních

³² ČERNÝ, M. *Na obzoru nové výzvy z aplikace Ženevského aktu v roce 2023 a v dalších letech*. In *Duševné vlastnictví*, 2023, 2. S.27. Dostupné on-line na adrese: https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2023/eDV_2302.pdf

Nařízení (EU) 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003

Nařízení (EU) 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnice Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004

Nařízení (EU) 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Nařízení (EU) 2019/787 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008

Nařízení (EU) 2015/478 o společných pravidlech dovozu

Nařízení (EU) 952/2013 Celní kodex Unie

Pařížská unijní úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví

Rozhodnutí Rady (EU) 2019/217 ze dne 28. ledna 2019 o uzavření Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Marockým královstvím o změně protokolů č. 1 a č. 4 k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé

Směrnice 2001/110/ES o medu

Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891 (ve znění pozdějších revizí)

Ženevský akt Lisabonské dohody na ochranu označení původu a zeměpisných označení

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS)

Vyhláška ministra zahraničních věcí 64/1963 Sb., o Madridské dohodě o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891 revidované ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958

Soudní rozhodnutí

Rozsudek Soudního dvora EU C-104/16 P (Rada/Front Polisario)

Rozsudek Soudního dvora EU C-266/16 (Western Sahara Campaign UK)

Rozsudek Soudního dvora EU ve spojených věcech C-779/21 P a C-799/21 P (Front Polisario)

Rozsudek Soudního dvora EU C-399/22 (Confédération paysanne) [IGO Western Sahara]

Rozsudek Tribunálu T-279/19 (Front Polisario)

Ostatní

Veškeré další zdroje uvedené v textu tohoto příspěvku včetně jeho poznámkového aparátu, pokud nespadají pod některý ze zdrojů shora uvedených

XVIII. ročník mezinárodní vědecké konference

OLOMOUCKÉ PRÁVNICKÉ DNY

Právnická fakulta

Přihlašování spuštěno!

22.–23. května 2025

Zahrnuje ochrana zeměpisného označení také překlady? - Rozsudek Nejvyššího soudu Singapur [2024] SGCA 53 [Parmesan Singapore]

Does GI protection also include translations? - Singapore Supreme Court Judgment [2024] SGCA 53 [Parmesan Singapore]

Michal ČERNÝ¹

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá problematikou ochrany označení původu a zeměpisných označení proti překladům. Text komentuje rozsudek Nejvyššího soudu Singapur [2024] SGCA 53 ([Fonterra Brands \(Singapore\) Pte Ltd v Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano](#)) [[Parmesan Singapore](#)]. Text se zabývá okolnostmi, které jsou klíčové pro ochranu označení původu a zeměpisných označení na jiných teritoriích.

ABSTRACT

The paper deals with the issue of protection of designations of origin and geographical indications against translations. The text comments on the Singapore High Court judgment [2024] SGCA 53 ([Fonterra Brands \(Singapore\) Pte Ltd v Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano](#)) [[Parmesan Singapore](#)]. The text deals with the circumstances that are central to the protection of designations of origin and geographical indications.

Klíčové slová

Parmigiano-Reggiano, Parmesan; překlady chráněného označení, řešení střetů; průměrný spotřebitel; označení původu, zeměpisné označení; zemědělské produkty, ochrana označení původu/zeměpisného označení; Singapur; ochranné známky.

Key words

Parmigiano-Reggiano, Parmesan; translations of protected designation/indication, conflict resolution; average consumer; (Protected) Designation of Origin, (Protected) Geographical Indication; agricultural products, protection of designation of origin/geographical indication; Singapore; trademarks.

* Publikovaný komentář nepodliehal recenznímu konaniu

1 JUDr. Michal Černý Ph.D. je odborným asistentem Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, patentovým zástupcem (M+D) a ETMA & EDA - kvalifikovaným zástupcem před EUIPO.

1. Úvodem

V Evropské unii jsou chráněna označení původu a zeměpisná označení zemědělských výrobků (včetně vín a lihovin), a to [Nařízením \(EU\) 2024/1143](#). K 01.12.2025 přibude efektivně také ochrana zeměpisných označení řemeslných a průmyslových výrobků (odlišných od zemědělských produktů), a to dle [Nařízení \(EU\) 2023/2411](#).

EU rozšiřuje ochranu chráněných označení zeměpisného původu veškerými dostupnými způsoby. Mezi ně patří:

- uzavírání bilaterálních obchodních smluv, u nichž v rámci vytvořeném Dohodou TRIPS sjednávají seznamy navzájem chráněných zeměpisných označení (a případně také režim doplňování seznamu) - v zásadě jde kontinuální proces,
- již nastalé přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních; a podávání žádostí o mezinárodní zápis označení dle Ženevského aktu
- vymáhání ochrany pomocí rozšířených teritoriálních účinků aktů unijního práva také na případy, kdy jednání unijních producentů má účinky v zahraničí.²

Ochrana označení původu a zeměpisných označení by měla zahrnovat také ochranu proti neoprávněnému užití překladu označení na zboží, jehož označení je na příslušném teritoriu chráněno. Tato premisa ovšem neplatí bez výjimky.

Na každém z teritorií mohou existovat jiné skutečnosti, které mohou způsobit, že označení nepoživá ochrany proti překladům. Účelem tohoto příspěvku je analyzovat doložené případy a dovodit z nich obecné závěry ohledně klíčových skutečností.

2. Ochrana označení Parmigiano Reggiano proti užití názvu Parmesan (v Evropské unii)

Každé (unijně chráněné) označení původu nebo zeměpisné označení je chráněno také proti připomenutím, resp. evokacím.

Připomenutím či evokací se Soudní dvůr EU prvně zabýval v rozsudku [C-87/97 \(Gorgonzola\)](#). Dovodil, že k připomenutí /evokaci dochází tehdy, když jsou oba výrazy (kolizní výraz a chráněné označení) vizuálně a foneticky podobné.

Pokud jde o povahu názvu Parmesan, Soudní dvůr EU se jí zabýval opakovaně.

Prvně se Soudní dvůr EU dotkl otázky překladu v rozsudku [C-66/00 \(Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano\) \[Parmesan\]](#). Název Parmesan byl v EU uznán za (francouzský) překlad označení Parmigiano Reggiano.

V roce 2008 Soudní dvůr EU následně v rozsudku [C-132/05 \(Komise v. Německo\) \[Parmesan\]](#) dovodil, že neuložením sankce za užití názvu „parmesan“ se Německo dopustilo neochránění označení „Parmigiano-Reggiano (CHOP)“. Název „parmesan“ byl shledán evokujícím chráněné označení „Parmigiano-Reggiano (CHOP)“ z důvodu pojmové blízkosti obou označení (z různých jazyků).³ V řízení bylo m.j. také argumentováno tím, že výraz „parmesan“ byl užíván v angličtině jako „překlad“ chráněného označení - uváděného v originále v italštině.⁴ V tomto směru ochrana označení zahrnuje také jiné výrazy (včetně překladů), pokud evokují chráněné označení.

Z rozsudku [C-132/05 \(Komise v. Německo\) \[Parmesan\]](#) vyplývá, že Soudní dvůr EU vycházel při posouzení otázky z vnímání spotřebitelů. Obranné tvrzení Německa, které uvádělo, že spotřebitelé vnímali výraz parmesan jako druhový výraz, nebylo prokázáno. Naopak Soudní dvůr EU dovodil, že někteří němečtí spotřebitelé vnímali tento výraz jako označení sýra spojeného s Itálií. Soudní dvůr konečně uzavřel, že otázka nedovoleného zásahu (evokací) do chráněného označení je nezávislá na tom, zda-li je kolizní výraz překladem chráněného označení či nikoliv.

Výraz parmesan není možné v EU použít na výrobku nesplňujícím specifikaci Parmigiano Reggiano, tento název je fakticky považován za překlad chráněného označení.

Shora uvedené lze zobecnit také v tom, že do chráněného označení je objektivně možné (nedovoleně) zasáhnout také použitím překladu označení. Takový případ bude subsumován pod nedovolenou evokaci.

3. Povaha názvu Parmesan v Singapuru

3.1. Dohoda o volném obchodu mezi EU a Singapurem

Unijně chráněné označení původu (italského sýra) Parmigiano Reggiano je zahrnuto do seznamu chráněných označení v [Dohodě o volném obchodu mezi Evropskou unií a Singapurskou republikou](#) (dále jen [EUSFTA](#)), která byla uzavřena v Bruselu 19.10.2018. Ochrany zeměpisných

2 k tomu viz. ČERNÝ, M. *Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-159/20 (Komise x Dánsko) [Feta III] - na cestě k extrateritorialitě práva označení zeměpisného původu EU do třetích zemí?* In *Duševné vlastnictví*, 2022, 3-4. S.76-82. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvi/2022/eDV_220304.pdf

3 DÍAZ-MARTA, Vicente Zafrilla & KYRYLENKO, Anastasiia. The ever-growing scope of Geographical Indications' evocation: from *Gorgonzola* to *Morbier*. In *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 16, Issue 4-5, April-May 2021, Pages 442-449, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpab009>; také VERBEEREN, Manon & VRINS, Olivier. *The protection of PDOs and PGIs against evocation: a 'Grand Cru' in the CJEU's cellar?* In *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 16, Issue 4-5, April-May 2021, Pages 316-330, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpab039>

4 prvně jsem se zabýval otázkou překladů ve svém příspěvku ČERNÝ, Michal. *Tradiční názvy a označení zeměpisných údajů*. In ČERNÝ, M.(ED.). *Sekce práva duševního vlastnictví Olomouckých právnických dnů 2012. Sborník příspěvků z konference pořádané Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci ve dnech 24.-25.05.2012*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2013. ISBN 978-80-87382-49-3 (mobi). Dostupné on-line na adrese: <http://www.michalcerny.net/10-OPD12-PDV.html>

označení se v této dohodě týkají ustanovení čl. 10.2, čl. 10.16 - čl. 10.23 EUSFTA, a dále příloha 10-A (Seznam názvů, u nichž se žádá o ochranu zeměpisného označení na území stran) a příloha 10-B (Chráněná zeměpisná označení).

Dle EUSFTA ochrana každého z chráněných označení přitom zahrnuje také ochranu proti užití v překladu (viz. čl. 10.19(2)(b) EUSFTA).

V rámci ustanovení čl. 10.22 jsou ovšem upraveny také průlomky do ochrany zeměpisných označení druhé smluvní strany. Žádná ze stran není povinna aplikovat ustanovení pododdílu C EUSFTA m.j. v souvislosti se zbožím či službami, jejichž příslušné označení je totožné s výrazy používanými na území dotčené smluvní strany v obecném jazyce jako běžné názvy zboží či služeb (čl. 10.22(5) EUSFTA).

3.2. Parmesan v Singapuru

Produkční seskupení (CHOP) Parmigiano Reggiano, kterým je Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano (dále jen „CDFPR“), se u singapurského soudu domáhalo ochrany proti užití názvu Parmesan pro výrobky nesplňující specifikaci CHOP, a to podle EUSFTA a singapurského Zákona o zeměpisných označeních z roku 2014. V žalobě bylo tvrzeno kolizní jednání spočívající v užívání kolizního názvu Parmesan pro výrobky pocházející z Nového Zélandu. Žalovanou byla společnost Fonterra,⁵ která produkuje sýry na Novém Zélandu a dováží je do Singapuru.

Protože v historickém rozhodnutí Soudního dvora EU C-66/00 (Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano) [Parmesan] byl název Parmesan v EU uznán za překlad označení Parmigiano Reggiano, tato skutečnost „překlady“ označení byla tvrzena ze strany produkčního seskupení CDFPR také před singapurským soudem. Žalobkyně CDFPR v tom spatřovala nedovolený zásah do práv k chráněnému označení.

Vrchní soud Singapuru (Tribunál) ve svém rozsudku ze dne 31.03.2023 rozhodl, že výraz „parmesan“ je překladem Parmigiano Reggiano (m.j. do angličtiny), a dále rozhodl, že tento výraz nebyl shledán běžným výrazem v obecném jazyce.⁶

Společnost Fonterra podala proti shora uvedenému rozsudku opravný prostředek, kterým se domáhala zrušení napadeného rozsudku. Argumentace společnosti Fonterra byla založena právě na zdůraznění výjimky z ochrany pro běžné výrazy v obecném jazyce. K prokázání těchto odvolacích tvrzení nabídla obsáhlé důkazy, které dokládaly

užívání kolizního názvu na produktech běžně dostupných v Singapuru různými výrobci.

Nejvyšší soud Singapuru ve svém rozsudku [2024] SGCA 53⁷ na základě obsáhlého dokazování⁸ rozhodl, že pro průměrného (singapurského) spotřebitele výraz *parmesan* nepředstavuje překlad chráněného označení Parmigiano Reggiano, ale naopak představuje běžný výraz obecného jazyka, který popisuje charakteristiku výrobku (tvrdého sýra). Ve vnímání průměrného spotřebitele tak tento výraz nepředstavuje vazbu výrobku na produkční oblast.

Na základě toho Nejvyšší soud Singapuru rozhodl, že do rejstříku zeměpisných označení bude vyznačeno, že výraz *parmesan* není překladem chráněného označení Parmigiano Reggiano a že se na tento výraz nevztahuje ochrana, která náleží samotnému chráněnému označení.

Ze shora uvedeného vyplývá, že klíčovým v této věci bylo po dokazování posouzení pomocí *projekce do vnímání (singapurského) průměrného spotřebitele*. Singapurský Nejvyšší soud tak dospěl na základě aplikace fakticky totožného pravidla k závěru opačnému, než dospěl v letech 2002 a 2008 Soudní dvůr EU v rozsudku C-66/00 (Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano) [Parmesan] resp. v rozsudku C-132/05 (Komise v. Německo) [Parmesan].

Rozhodnutí singapurského Nejvyššího soudu nepovažují za chybné, neboť pro aplikaci pravidel a výjimek z ochrany je důležitá právě tržní situace na příslušném teritoriu. I v právu označení zeměpisného původu platí právní zásada *Vigilantibus lura Scripta Sunt*. Pokud se produkčnímu seskupení CDFPR dosud nepodařilo prosadit vnímání výrazu *parmesan* jako překladu chráněného označení u singapurských spotřebitelů, napříště se bude muset zaměřit na prosazování výrobků s chráněným označením Parmigiano Reggiano, resp. jejich vlastností.

Na margo je vhodné upozornit, že singapurský Nejvyšší soud kromě shora uvedeného rozhodl také o náhradě nákladů řízení. Produkčnímu seskupení CDFPR uložil povinnost náhrady ve výši 100.000 S\$ ve prospěch společnosti Fonterra.

4. Politicky sjednaný jiný smluvní režim (Mercosur) - ochrana označení jen v původním jazyce, sjednání režimu nekolizního užití vybraných výrazů

Na margo zde upozorňujeme, že ochrana označení také proti překladům není v mezinárodních obchodních dohodách automatická a smluvním ujednáním dohody může být

⁵ celým názvem Fonterra Brands (Singapore) Pte Ltd; v tomto textu budeme dále používat jen zkratku názvu „Fonterra“

⁶ blíže viz. LUM, Selina. 'Parmesan' is translation of 'Parmigiano Reggiano', High Court rules in cheese dispute. In *The Strait Times*. 09.03.2023. Dostupné on-line na adrese: <https://www.straittimes.com/singapore/courts-crime/parmesan-is-translation-of-parmigiano-reggiano-high-court-rules-in-cheese-dispute>

⁷ rozsudek Nejvyššího soudu Singapuru je dostupný v angličtině na této adrese: https://www.elitigation.sg/gd/s/2024_SGCA_53

⁸ neobvykle velké množství doložených případů je pomocí fotografií obalů jiných výrobků přímo převzato do odůvodnění odkazovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu Singapuru [2024] SGCA 53

ochrana naopak omezena na znění označení v původním jazyce, případně doplněná o sjednané spoluužívání na trhu po omezenou dobu za sjednaných podmínek, např. podmíněné užitím *lokalizační doložky*.

Za příklad demonstrující tento přístup může sloužit např. *Dohoda o partnerství mezi EU a společenstvím Mercosur*, pro kterou bylo oznámeno dosažení politické dohody na jejím textu v Montevideo (Uruguay) dne 06.12.2024.⁹ Na tomto místě je nutno výslovně upozornit, že společné oznámení politické dohody předsedkyně Komise EU a prezidenty Argentiny, Brazílie, Paraguaye a Uruguaye nenařazuje podpis dohody ani její následné ratifikační procesy dle pravidel EU a jednotlivých států Mercosur. Proces trvající více než 20 let tak dosud není formálně završen.

Ujednání o duševním vlastnictví z oznámené Dohody o partnerství byla v roce 2024 revidována oproti původně negociovanému textu,¹⁰ výslovně byly revidovány také přílohy týkající se duševního vlastnictví, které m.j. obsahují seznam zeměpisných označení, která budou po uzavření dohody a jejím vstupu v platnost chráněna. Změnami oproti původně negociovanému textu prošly i některé omezující podmínky, které se týkají ochrany mnoha z označení, které jsou zahrnuty na smluvní seznam.¹¹

Příkladem označení, které má být chráněno jen v původním znění, ale nikoliv již proti překladům, je *Českobudějovické pivo*, a to pro území Argentiny, Brazílie, Paraguaye i Uruguaye. Dohoda tak bude *de iure vylučovat ochranu proti užití překladu*.

Příkladem označení, pro které je politicky sjednáno souběžné spoluužívání výrazu, který po dobu spoluužívání nebude považován za kolizní, jsou m.j. také výrazy *Parmesano / Parmesão*. Příloha dohody obsahuje seznamy výrobců - předchozích uživatelů [ve smyslu čl. X.35(8)(e)] z Argentiny, Brazílie, Paraguaye i Uruguaye, kteří budou moci po vstupu dohody v platnost tento název užívat za podmínek uvedených, aniž by to bylo považováno za zásah do ochrany označení *Parmigiano Reggiano*.

5. Závěr

Shora uvedená analýza doložila rozdílné přístupy k otázce překladů, jak jsou uplatňovány na různých teritoriích. V Evropské unii věcný rozsah ochrany zahrnuje m.j. také ochranu proti překladům chráněného označení. Na jiných teritoriích tomu tak ovšem nemusí být.

Ochrana nemusí být poskytnuta ani v případě, že je smluvně sjednán věcný rozsah ochrany zahrnující také překlady, pokud dohoda současně umožňuje vyloučit aplikaci ochrany označení pro překlady, které jsou druhovými výrazy (v běžném jazyce užívaném na cílovém teritoriu). V takovém případě je klíčovým hlediskem průměrný spotřebitel, resp. projekce rozhodujícího orgánu (obvykle soudu) do této abstraktní pozice. Na příkladu Singapuru bylo doloženo, že při velkém množství různých výrobků označených názvem *Parmesan*, převládá u průměrného spotřebitele vnímání potenciálně kolizního výrazu jako výrazu druhového.

Na příkladu politicky sjednané Dohody o partnerství mezi EU a společenstvím Mercosur bylo doloženo, že ochrana označení proti překladům není v mezinárodní dohodě automatická. Je věcí smluvních jednání, zda-li se určité označení dostane na seznam smluvně chráněných nebo nikoliv, případně za jakých podmínek. Shora je doložen příklad označení, pro které bude platit - nestane-li se již dalšího než uzavření dohody a její ratifikace, - ochrana jen v původním znění. V tomto režimu by mělo být zeměpisné označení *Českobudějovické pivo* ve všech státech společenství Mercosur. Ochrana proti překladům tak bude explicitně vyloučena.

Ochrana jiných označení proti překladům může být oslabena sjednaným právem předchozích uživatelů používat (po sjednanou dobu) potenciálně kolizní výrazy *Parmesano / Parmesão*. Jejich doplnění alespoň lokalizační doložkou je nutno vnímat jako maximum možného. Je-li smluvně zajištěno trvání přechodného období, nebude vyloučeno po jeho ukončení domáhat se ochrany z titulu ochrany proti překladu.

V tomto příspěvku jsme odhlédli od ochrany mezinárodním zápisem, která nebyla předmětem zájmu. Nicméně i v režimu sjednaném Ženevským aktem Lisabonské dohody může každý ze smluvních států (resp. také mezinárodní organizace) odmítnout účinky ochrany mezinárodním zápisem na svém území v návaznosti na důvody sjednané v *Ženevském aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních*. Mezi ně patří také již nastalá zdruhovělá povaha výrazu¹² odpovídajícímu chráněnému označení z jiného státu na cílovém teritoriu. Rovněž se uplatní v rámci posouzení ochrany dle ustanovení čl. 11(1)(b) Ženevského aktu. Uplatní se tedy opět hledisko průměrného spotřebitele. Pro úplnost je nutno dodat, že v Evropské unii jsou pravidla pro mezinárodní zápisy zeměpisných označení vtělena do Nařízení (EU) 2019/1753.

9 blíže viz. úřední informace Komise na stránkách https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/mercosur/eu-mercosur-agreement/text-agreement_en

10 revidovaná kapitola upravující duševní vlastnictví, politicky dohodnuté Dohody mezi EU a Mercosur (ze dne 06.12.2024) je dostupná na stránkách Komise na této adrese: <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/9f50b834-d56a-4069-8212-ac023e344538/details?download=true>

11 revidovaný text přílohy politicky dohodnuté Dohody mezi EU a Mercosur (ze dne 06.12.2024), který se týká duševního vlastnictví, je dostupný na stránkách Komise na této adrese: <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/558248c4-8766-4e92-8e5e-7d1290902a03/details?download=true>

12 viz. vysvětlující poznámka 2 k čl. 12 *Ženevského aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních*

Použité zdroje

Odborné články a příspěvky ve sbornících

ČERNÝ, M. *Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-159/20 (Komise x Dánsko) [Feta III] - na cestě k extraterritorialitě práva označení zeměpisného původu EU do třetích zemí?* In *Duševné vlastnictví*, 2022, 3-4. S.76-82. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2022/eDV_220304.pdf

ČERNÝ, Michal. *Tradiční názvy a označení zeměpisných údajů*. In ČERNÝ, M.(ED.). *Sekce práva duševního vlastnictví Olomouckých právnických dnů 2012. Sborník příspěvků z konference pořádané Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci ve dnech 24.-25.05.2012*. Olomouc : Iuridicum Olomoucense, 2013. ISBN 978-80-87382-49-3 (mobi). Dostupné on-line na adrese: <http://www.michalcerny.net/IO-OPD12-PDV.html>

DÍAZ-MARTA, Vicente Zafrilla & KYRYLENKO, Anastasiia. *The ever-growing scope of Geographical Indications' evocation: from Gorgonzola to Morbier*. In *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 16, Issue 4-5, April-May 2021, Pages 442-449, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpab009>

LUM, Selina. *'Parmesan' is translation of 'Parmigiano Reggiano', High Court rules in cheese dispute*. In *The Strait Times*. 09.03.2023. Dostupné on-line na adrese: <https://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/parmesan-is-translation-of-parmigiano-reggiano-high-court-rules-in-cheese-dispute>

VERBEEREN, Manon & VRINS, Olivier. *The protection of PDOs and PGIs against evocation: a 'Grand Cru' in the CJEU's cellar?* In *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Volume 16, Issue 4-5, April-May 2021, Pages 316-330, <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpab039>

Právní předpisy

Nařízení (EU) 2024/1143 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012

Nařízení (EU) 2023/2411 o ochraně zeměpisných označení řemeslných a průmyslových výrobků a o změně nařízení (EU) 2017/1001 a (EU) 2019/1753

Nařízení (EU) 2019/1753 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních

Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Singapurskou republikou (EUSFTA)

Ženevský akt Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS)

Soudní rozhodnutí

Rozsudek Soudního dvora EU Rozsudek Soudního dvora EU C-87/97 (Gorgonzola)

Rozsudek Soudního dvora EU C-66/00 (Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano) [Parmesan]

Rozsudek Soudního dvora EU C-132/05 (Komise v. Německo) [Parmesan]

Rozsudek Nejvyššího soudu Republiky Singapur [2024] SGCA 53 ze dne 22.11.2024 (Fonterra Brands (Singapore) v. Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano) [Parmesan II]

Rozsudek Vrchního soudu Singapur (Tribunálu) 8/2022

Jiné zdroje

Úřední informace Komise (o Dohodě o partnerství mezi EU a Mercosur) na stránkách https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/mercosur/eu-mercosur-agreement/text-agreement_en

Revidovaný text příloh politicky dohodnuté Dohody o partnerství mezi EU a Mercosur (ze dne 06.12.2024), který se týká duševního vlastnictví, je dostupný na stránkách Komise na této adrese: <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/558248c4-8766-4e92-8e5e-7d1290902a03/details?download=true>

Revidovaná kapitola upravující duševní vlastnictví, politicky dohodnuté Dohody o partnerství mezi EU a Mercosur (ze dne 06.12.2024) je dostupná na stránkách Komise na této adrese: <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/9f50b834-d56a-4069-8212-ac023e344538/details?download=true>

Veškeré další zdroje uvedené v textu tohoto příspěvku včetně jeho poznámkového aparátu, pokud nespádají pod některý ze zdrojů shora uvedených

Aktuálne z autorského práva

Autorskoprávne problémy sa nevyhýbajú ani známym spevákom, hudobníkom, hercom či dokonca modelkám. Najnovšie čelí žalobe za porušovanie autorského práva slávny roker Ozzy Osbourne, ktorý zverejnil na sociálnej sieti viacero obrázkov a fotografií nielen svojej osoby, ale aj fotografií s gitaristami, ale bez súhlasu fotografa. Fotograf, ktorý sa údajne Ozzyho Osbournu snažil v danej veci osobne kontaktovať a upozorniť ho, sa po neúspešných pokusoch nakoniec voči uvedenému konaniu ohradil aj právne. V žalobe podanej na federálny súd v Los Angeles uviedol, že došlo k nelegálnemu zdieľaniu jeho fotografií Ozzyho Osbournu na viacerých sociálnych sieťach bez toho, aby si Ozzy, populárny líder kapely Black Sabbath, vyžiadaval od fotografa súhlas alebo mu zaplatil zodpovedajúcu licenčnú odmenu za ich použitie. Podľa žaloby má žalovaný Ozzy Osbourne na každej platforme, resp. sociálnej sieti, milióny sledujúcich, jeho profily sú súčasťou jeho marketingovej kampane a komerčnej činnosti a jeho on-line príspevky sú finančne zhodnocované a odmeňované, teda z ich zverejňovania ziskava značný finančný prospech. Hoci sa na celý spor bude aplikovať autorské právo USA, aj v ňom jasne platí, že autorom je osoba, ktorá dielo vytvorila, čiže aj fotograf, ktorý vytvoril fotografiu celebrity. Niektoré známe osobnosti však tento fakt odmietajú uznať, pričom Ozzy Osbourne dávno nie je prvý, kto sa do podobného sporu s fotografom dostal. V minulosti takmer identické prípady riešili aj Miley Cyrus, Ariana Grande, Justin Bieber alebo modelka Gigi Hadid. Hlavným argumentom slávnych tvárí zvyčajne býva snaha preukázať, že ide o aplikáciu tzv. princípu „*fair use*“¹ alebo že sú spoluautormi, pretože sa nechali odfotografovať, spolupracovali s fotografom a pre fotografiu pózovali alebo sa na nej podieľali tým, že sa usmievali. Zaujímavé však je, že rozhodnutia v týchto sporoch napriek podobnosti žalôb nie sú zhodné. Kým v niektorých prípadoch (napr. Ariana Grande) súd žalobu fotografa odmietol, v ďalšom sa spevák (napr. Justin Bieber) dohodol s fotografom mimosúdne a v inom prípade (napr. práve v prípade Gigi Hadid argumentujúcej úsmevom ako jej tvorivým podielom na fotografii) súd rozhodol o zaplatení náhrady škody fotografovi v peniazoch. Názory na takéto autorskoprávne spory sa tiež líšia. Na jednej strane aj známe osobnosti by mali mať určité autorskoprávne povedomie a pochopiť, že diela iných osôb – autorov

nemožno používať bez ich súhlasu, navyše, ak z toho ešte komerčne profitujú. Na druhej strane zaznieva, že fotografi našli v autorskoprávných ustanoveniach výhodný nástroj, ako sa na úkor celebrit a ich nevedomosti rýchlo a jednoducho obohatiť.

Neutíchajú ani diskusie o umelej inteligencii (ďalej AI, z angl. artificial intelligence), najmä vo vzťahu k tzv. generatívnej (tvorivej) AI a autorskému právu i právam súvisiacim s autorským právom. Na medzinárodnej pôde v rámci Stáleho výboru pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) sa konajú už takmer pravidelne informačné zasadnutia, na ktorých panelisti z celého sveta prezentujú svoje národné skúsenosti s generatívnou AI a expertne vysvetľujú možnosti prepojenia AI s autorským právom, napr. v otázke tréningu modelov AI na základe súborov dát obsahujúcich aj autorskoprávne chránené diela a iné predmety ochrany, alebo ako vysporiadať práva k novým použitiam diel a predmetom ochrany prostredníctvom AI.

To zarezonovalo v poslednom období aj v Spojenom kráľovstve, kde sa spojilo viac než 1 000 hudobníkov vrátane napr. Eda Sheerana alebo Kate Bush, aby vydali tichý album na protest proti plánovaným zmenám v britskom autorskom zákone, ktorý by umožnil vývojárom a technologickým firmám trénovať modely AI na akomkoľvek materiáli, ku ktorému majú legálny prístup. Autori a umelci by neudelovali súhlas na použitie, ale museli by aktívne aplikovať tzv. opt-out (výhradu), t. j. výslovne deklarovať, že si takéto použitie svojich diel a umeleckých výkonov neželajú. Keďže sa im takýto prístup nepáči, vyhlásili, že by malo byť zachované ich výhradné právo udeľovať súhlas na použitie ich diel a umeleckých výkonov. Ako formu protestu zvolili vydanie albumu s názvom „Is This What We Want? (Ozaj toto chceme?)“, ktorý obsahuje nahrávky z prázdnych štúdií, čím poukazujú na potenciálny vplyv AI a plánovaných zmien na živobytie autorov a umelcov. Zatiaľ nie je definitívne jasné, či budú v Spojenom kráľovstve nakoniec prijaté nejaké nové pravidlá týkajúce sa AI do autorského zákona.

V rámci EÚ sa síce členské štáty zameriavajú na implementáciu tzv. aktu AI² a činný je aj nový Úrad pre AI (z angl.

1 Princíp „*fair use*“ je využívaný v anglo-americkom právnom systéme v rámci autorského práva a pripomína v kontinentálnej Európe používaný tzv. trojkrokový test aplikujúci sa na výnimky a obmedzenia z autorského práva, t. j. za splnenia istých podmienok je dielo možné použiť aj bez súhlasu autora.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady stanovujúce harmonizované pravidlá umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii), ktoré postupne vstupuje do platnosti.

AI Office), ktorý intenzívne pracuje na príprave prvého všeobecného praktického kódexu k AI³, samotné členské štáty EÚ však k problematike i regulácii AI pristupujú opatrne. Trendom v EÚ sa stali rôzne dotazníky, prostredníctvom ktorých sa členské štáty EÚ vyjadrujú k téme AI. To bol prípad maďarského predsedníctva Rady EÚ v 2. polroku 2024 a nadviazalo na to aj aktuálne poľské predsedníctvo Rady EÚ. Stručne možno zhrnúť, že po zosumarizovaní odpovedí členských štátov EÚ koncom roka 2024 vyplynulo z dotazníka maďarského predsedníctva Rady EÚ nasledujúce:

- AI je v centre pozornosti takmer všetkých členských štátov EÚ, pričom prostredníctvom rôznych štúdií, článkov, publikácií alebo výskumných projektov skúmajú jej dopad na autorské právo. Niektoré krajiny dokonca zriadili expertné skupiny alebo výbory, ktoré analyzujú problematiku AI a autorského práva.
- Zatiaľ však iniciatívy v členských štátoch EÚ nevedli k žiadnym rozsiahlejším a komplexnejším vnútroštátnym legislatívnym úpravám AI (t. j. v národných zákonoch). Doposiaľ existuje tiež len veľmi málo súdnych rozhodnutí alebo prípadov týkajúcich sa AI. Členské štáty EÚ rovnako nepreferujú ani akékoľvek kroky vedúce k medzinárodnej normatívnej úprave AI a jej autorskoprávnych aspektov (napr. prostredníctvom medzinárodnej zmluvy WIPO).
- Členské štáty EÚ sú dosť opatrné a zdržanlivé aj pokiaľ ide o prijímanie určitej novej legislatívy EÚ vo vzťahu k AI a autorskému právu. Súčasný právny rámec na úrovni EÚ sa im zdá dostatočný, ale vysvetliť a zjednotiť by sa mal výklad napríklad pri aplikácii výnimky na čerpanie textov a dát (tzv. text a data mining) a pri mechanizme tzv. opt-outu (výhrady), ktorý zaviedla smernica 2019/790⁴ o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu. Nejednoznačnosť vzniká najmä pri mnohých tréningových modeloch AI, ktoré sa učia na základe obrovského množstva dát, ktoré neraz obsahujú aj autorskoprávne chránené predmety. Takéto použitia by už totiž mohli ísť nad rámec uvádzanej výnimky na čerpanie textov a dát.
- Stále pretrvávajú názory, že na to, aby určitý výtvor mohol byť autorskoprávne chránený, sa vyžaduje podstatný tvorivý ľudský vklad – tvorivá duševná činnosť a žiadna špecifická ochrana ani právo by sa nemalo poskytovať výtvorom alebo obsahu, ktorý je vytvorený výlučne AI.
- Rozdielne názory sa prejavili pri požiadavkách na transparentnosť vo vzťahu k obsahu generovanému

AI. Kým časť členských štátov EÚ chce počkať, ako sa v praxi implementujú ustanovenia aktu AI, druhá časť by privítala zavedenie špecifických povinností na väčšiu transparentnosť a rozlišovanie AI obsahu. K zhode členské štáty EÚ nedospeli ani v tom, či by sa označovanie vodoznakom malo aplikovať jednotne na všetky diela a predmety ochrany alebo len pri niektorých v závislosti od ich druhu.

- Množstvo členských štátov EÚ pri rozsiahlom autorskoprávnom použití diel a predmetov ochrany prostredníctvom AI a pri ich monitorovaní vidí význam v kolektívnej správe práv a v uzatváraní licenčných zmlúv medzi spoločnosťami vyvíjajúcimi AI a nositeľmi práv, resp. organizáciami kolektívnej správy. Nadväzovať na to by mohli aj remuneračné schémy, t. j. bolo by potrebné nastaviť možnosť odmeňovania nositeľov práv s použitím ich predmetov ochrany prostredníctvom generatívnej AI, a to hlavne v tých kreatívnych sektoroch, na ktoré má AI zásadný dopad (napr. audiovizuálny, hudobný alebo vydavateľský sektor). Zároveň sa však musí nájsť taká rovnováha, aby to nenarušilo hospodársku súťaž na trhu, predovšetkým medzi malými a strednými podnikmi a startupmi na jednej strane a veľkými technologickými spoločnosťami a vývojármi AI modelov na strane druhej.
- Čo sa týka zodpovednosti za porušenie autorského práva v kontexte použitia diel a predmetov ochrany generatívnou AI, členské štáty EÚ sa zhodli, že zatiaľ nie je potrebné zavedenie osobitného režimu zodpovednosti.

Hoci takýto komplexný prieskum problematiky AI vo vzťahu k autorskému právu medzi členskými štátmi EÚ bol užitočný, nepriniesol nejaké prekvapivé výsledky a iba zdôraznil, že veľa otázok v súvislosti s AI stále ostáva otvorených. Aj keď sa predpokladalo, že členské štáty EÚ si po týchto záveroch dajú od témy AI pauzu, súčasné poľské predsedníctvo Rady EÚ tému AI neopomenulo a pripravilo ďalší dotazník⁵, tentokrát užšie zameraný na výzvy, ktorým čelia organizácie kolektívnej správy v členských štátoch EÚ. Okrem tém, ako je vzťah medzi organizáciami kolektívnej správy a on-line platformami alebo dohľad nad výkonom kolektívnej správy práv a jej transparentnosť, sú jedným z tematických okruhov dotazníka aj výzvy a vplyv AI na ekosystém kolektívnej správy práv v EÚ. Poľské predsedníctvo Rady EÚ tak opäť plánuje k dotazníku zber informácií i určitý finálny výstup koncom 1. polroku 2025.

Súdny dvor Európskej únie (ďalej SD EÚ) tradične zintenzívnil svoju rozhodovaciu činnosť v závere minulého roka.

3 Z anglického: General-Purpose AI Code of Practice. Viac informácií je dostupných napr.: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-code-practice>.

4 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES.

5 Dotazník o výzvach, ktorým čelia organizácie kolektívnej správy v členských štátoch EÚ, je zverejnený ako dokument č. 5292/25 na stránke: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5292-2025-INIT/en/pdf>.

SD EÚ vo veci C-159/23⁶, v ktorej stáli proti sebe spoločnosť Sony Computer Entertainment Europe (ďalej Sony) a spoločnosť Datel Design (ďalej Datel) odpovedal doposiaľ na bezprecedentnú otázku o rozsahu autorskoprávnej ochrany počítačového programu a poskytol výklad smernice 2009/24/ES⁷ o ochrane počítačových programov. Sony uvádza na trh herné konzoly PlayStation, ako aj hry určené pre tieto konzoly. Do roku 2014 Sony uvádzala na trh, okrem iných, aj konzolu PlayStation Portable (ďalej konzola PSP) a hru s názvom MotorStorm: Arctic Edge určenú pre túto konzolu. Sony pôvodne podala na nemecký súd žalobu proti spoločnosti Datel, ktorá vyvíja, vyrába a distribuuje doplnkové výrobky k herným konzolám spoločnosti Sony vrátane programu Action replay PSP, ako aj prístroja Tilt FX spolu s programom, ktorý umožňuje ovládanie konzoly PSP pohybom v priestore. Používateľ má po reštarte konzoly a spustení hry prístupné nové možnosti hry, ktoré Sony v tomto štádiu hry ešte nesprístupnila. Rovnako má používateľ vďaka prístroju od spoločnosti Datel na konzolu PSP pripojený snímač, ktorý umožňuje ovládanie tejto konzoly pohybom v priestore. Sony tvrdila, že prostredníctvom prístrojov a počítačových programov spoločnosti Datel používatelia z hľadiska autorského práva nezákonným spôsobom menia počítačové programy, na ktorých je založená predmetná hra. V tejto súvislosti sa Sony domáhala skončenia uvádzania týchto prístrojov a počítačových programov spoločnosti Datel na trh, ako aj náhrady škody. SD EÚ mal teda primárne zodpovedať, či sa autorskoprávna ochrana poskytovaná počítačovému programu vzťahuje aj na obsah premenných dát uložených chráneným počítačovým programom do operačnej pamäte (RAM) počítača – konzoly a využívaných týmto programom pri jeho chode. Ak áno, či obsah premenných dát možno považovať za zmenu počítačového programu v kontexte smernice 2009/24/ES, keď sa nemení strojový alebo zdrojový kód počítačového programu. Ako sa preukázalo, počítačový program spoločnosti Datel je inštalovaný používateľom na konzole PSP a vykonáva sa súčasne s hracím programom, ale nemení ani nepreberá strojový kód ani zdrojový kód, a ani nenarúša vnútornú štruktúru a organizáciu počítačového programu Sony používaného na konzole PSP. Počítačový program spoločnosti Datel sa obmedzuje iba na zmenu obsahu premenných dát uložených hrou do operačnej pamäte (RAM) konzoly PSP, ktoré sa používajú počas spustenej hry. SD EÚ nakoniec rozhodol, že ochrana počítačového programu podľa smernice 2009/24/ES sa nevzťahuje na obsah premenných dát uložených chráneným počítačovým programom do operačnej pamäte (RAM) počítača – konzoly a využívaných týmto programom pri jeho chode,

pokiaľ tento program nevyhotovuje rozmnoženiny, ale beží paralelne. SD EÚ pri výklade tiež dodal, že smernica 2009/24/ES chráni iba zdrojový a strojový kód ako formy vyjadrenia počítačového programu, ale nechráni iné prvky počítačového programu (napr. obsah premenných dát alebo iné, prostredníctvom ktorých používateľ ovplyvňuje jeho funkcionálnosť). Tie sa totiž už nemusia považovať za formu vyjadrenia počítačového programu. Ochrana garantovaná smernicou 2009/24/ES sa vzťahuje iba na vyjadrenie počítačového programu v zdrojovom alebo strojovom kóde.

V ďalšej veci C-227/23⁸ švajčiarska spoločnosť Vitra, vyrábajúca dizajnový nábytok, žalovala spoločnosť Kwantum, ktorá v Holandsku a Belgicku prevádzkuje sieť obchodov s interiérovým vybavením a nábytkom, a to z dôvodu, že spoločnosť Kwantum uviedla na trh stoličku, ktorá podľa spoločnosti Vitra porušuje autorské práva, ktorých je nositeľkou po pôvodných autoroch stoličky – občanoch USA. Primárnym cieľom žiadosti holandského súdu bolo, aby SD EÚ rozhodol o aplikovateľnosti kritéria materiálnej reciprocity stanovenej v Bernskom dohovore⁹, ktoré podmieňuje autorskoprávnu ochranu diel úžitkového umenia existenciou podobnej ochrany v štáte pôvodu. Podľa Bernského dohovoru všeobecne platí princíp národného zaobchádzania, t. j. autorom, ktorí sú občanmi signatárskych krajín Bernského dohovoru, sa priznávajú vo všetkých ostatných signatárskych krajinách rovnaké práva ako domácim autorom. Výnimkou z toho princípu je však ochrana diel úžitkového umenia, na ktorú sa aplikuje princíp materiálnej reciprocity podľa čl. 2 ods. 7 Bernského dohovoru. V jeho zmysle platí, že ak sú diela úžitkového umenia v štáte pôvodu chránené iba ako vzory a modely, možno sa dovolávať v inom signatárskom štáte iba takejto osobitnej ochrany, aká sa priznáva vzorom a modelom; ak sa v inom signatárskom štáte takáto osobitná ochrana neposkytuje, budú diela úžitkového umenia chránené autorskoprávne. SD EÚ sa musel najskôr vysporiadať s otázkou, či vôbec situácia v danej veci patrí do pôsobnosti práva EÚ. To uznal a doplnil tiež, že smernica 2001/29/ES¹⁰ sa vzťahuje aj na diela úžitkového umenia s pôvodom v tretích štátoch, ako aj na autorov takýchto diel, ktorí sú občanmi tretích štátov. Následne SD EÚ hodnotil, či členské štáty EÚ môžu voľne v národnom práve aplikovať kritérium materiálnej reciprocity podľa Bernského dohovoru k dielam úžitkového umenia s pôvodom z tretích krajín, v ktorých ochrana týchto diel spadá pod špeciálny režim, aký autorskoprávna legislatíva EÚ neposkytuje. V zásade tým SD EÚ posudzoval otázku horizontálnej aplikácie práva EÚ. Odpoveď SD EÚ

6 Celé znenie rozsudku vo veci C-159/23 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-159/23>.

7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov.

8 Celé znenie rozsudku vo veci C-227/23 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=291566&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=15824592>.

9 Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel z 9. septembra 1886 v znení poslednej revízie z 24. júla 1971 v Paríži (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 133/1980 Zb. z 8. júla 1980).

10 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

v rozsudku bola záporná, čiže členské štáty EÚ nie sú kompetentné implementovať a aplikovať ustanovenia Bernského dohovoru o materiálnej reciprocite, lebo potom by diela úžitkového umenia z tretích krajín mohli byť posudzované rôzne v rôznych členských štátoch EÚ a narušilo by to cieľ smernice 2001/29/ES, ktorým je harmonizácia autorského práva na vnútornom trhu. Členský štát EÚ by nemal obchádzať smernicu 2001/29/ES tým, že uplatní ustanovenia Bernského dohovoru. Členským štátom EÚ sa teda bráni aplikovať v národnom práve kritérium materiálnej reciprocity vo vzťahu k dielam úžitkového umenia pochádzajúcich z tretích krajín alebo od autorov z tretích krajín. Iba legislatíva EÚ by musela určiť, že takéto obmedzenie (zavedenie materiálnej reciprocity) práv vyplývajúcich zo smernice je možné aj v EÚ. Členské štáty EÚ sú povinné chrániť diela úžitkového umenia v EÚ bez ohľadu na krajinu pôvodu týchto diel alebo národnosť/občianstvo autora.

Tretím rozsudkom SD EÚ je vec C-230/23¹¹ zameriavajúca sa vo veľkom rozsahu predovšetkým na súlad belgického autorského práva so smernicou 2001/29/ES. Spoločnosť Copaco ako distribútor IT výrobkov a predajca zariadení na vyhotovovanie rozmnoženín (napr. fotokopírky alebo skenery) platila takmer do konca roku 2015 paušálne náhrady odmien z výnimky na reprografiu belgickej organizácii kolektívnej správy Reprobel. Z dôvodu iného rozsudku SD EÚ – vo veci C-572/13 Hewlett Packard Belgium¹², ktorý určil, že smernica 2001/29/ES bráni aplikácii „paušálnej“ časti systému odmeňovania stanoveného belgickou právnou úpravou v oblasti náhrad odmien, spoločnosť Copaco pozastavila platenie organizácii kolektívnej správy Reprobel. Reprobel spoločnosť Copaco zažalovala. V kontexte toho mal SD EÚ určiť, či sa jednotlivец (spoločnosť Copaco) môže v spore pred národným súdom proti subjektu poverenému štátom výberom a rozdeľovaním náhrad odmien spoliehať na fakt, že národná legislatíva stanovujúca takéto náhrady odmien je v rozpore s právom EÚ. Zároveň ďalšia z otázok znela, či má ustanovenie smernice 2001/29/ES priamy účinok, t. j. či v prípade nesprávnej transpozície ustanovenia smernice do národného práva sa môže jednotlivец dovolávať priamo takéhoto ustanovenia smernice, aby sa vyhol plneniu – plateniu náhrad odmien podľa nesúladného národného práva. Zásadné je, že SD EÚ potvrdil priamy účinok ustanovenia čl. 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29/ES, takže v prípade nesprávneho prebratia ustanovenia do vnútroštátneho právneho poriadku sa ho jednotlivец môže dovolávať s cieľom vylúčiť uplatnenie rozporných vnútroštátnych pravidiel, ktoré ho

zaväzujú zaplatiť náhradu odmeny. SD EÚ tiež vyhlásil, že voči subjektu poverenému štátom výberom a rozdeľovaním náhrad odmien (Reprobel) sa môže jednotlivец pred vnútroštátnym súdom dovolávať toho, že vnútroštátna právna úprava stanovujúca takúto náhradu odmeny je v rozpore s ustanoveniami práva EÚ s priamym účinkom, pokiaľ má takýto subjekt na účel plnenia úloh vo verejnom záujme mimoriadne, štátom zverené právomoci.

Vnútroštátne súdy členských štátoch EÚ neraz potrebujú od SD EÚ pomocnú ruku pri rozhodovaní autorskoprávnych sporov, a preto žiadajú SD EÚ o výklad autorskoprávnych smerníc prostredníctvom prejudiciálnych otázok. Vybrať možno nasledujúce:

- Vo veci C-579/24¹³ ide o výklad smernice 2001/29/ES a smernice 2019/790, a dokonca o výklad článku 9 Bernského dohovoru, pričom vnútroštátny súd sa pýta, či poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu, ktorý uchováva diela a iné predmety ochrany nahraté používateľmi, vykonáva – popri úkone verejného prenosu (alebo sprístupňovania verejnosti) – aj vyhotovovanie rozmnoženín podľa čl. 2 smernice 2001/29/ES, a či musí na takéto použitie (vyhotovovanie rozmnoženín) získať osobitný súhlas nositeľov práv. Následne má SD EÚ zodpovedať, či sa súhlas na vyhotovenie rozmnoženín získaný poskytovateľmi on-line služieb zdieľania obsahu vzťahuje aj na úkony rozmnožovania, ktoré vykonávajú používatelia týchto poskytovateľov – platforiem za predpokladu, že nevyhotovujú rozmnoženiny na obchodnom základe alebo z tejto činnosti nemajú výrazné príjmy. Inak povedané, buď sa pod súhlas na vyhotovenie rozmnoženín získaný poskytovateľom on-line služieb zdieľania obsahu automaticky „zaráta“ za splnenia určitých podmienok aj súhlas pre používateľov, alebo budú používatelia potrebovať získať samostatný súhlas na vyhotovovanie rozmnoženín, keďže nahrávajú diela a predmety ochrany na platformu na účel ich uchovávania a zdieľania. Na to nadväzuje otázka, či je zo strany nositeľov práv možné nezávisle od seba udeliť súhlas na vyhotovenie rozmnoženín a súhlas na verejný prenos a ich správu zveriť rôznym organizáciám kolektívnej správy alebo si jedno právo a súhlas môžu spravovať individuálne a pri druhom poveriť správou organizáciu kolektívnej správy.
- Vec C-598/24¹⁴ súvisí s veľmi aktuálnou problematikou rôznych textov zverejňovaných na sociálnych sieťach. Konkrétne sa rumunský súd dožaduje odpovede na otázku, či text uverejnený na sociálnej sieti, ktorý vyjadruje

11 Celé znenie rozsudku vo veci C-230/23 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=292278&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=15826747>.

12 Celé znenie rozsudku vo veci C-572/13 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-572/13>.

13 Znenie prejudiciálnych otázok vo veci C-579/24 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=292838&pageIndex=0&doclang=SK&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=15555989>.

14 Znenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-598/24 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=292369&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=15556824>.

názor osoby na určité spoločensky nevhodné praktiky, možno považovať za dielo chránené autorským právom. Zároveň je to prepojené aj s tzv. spravodajskou výnimkou podľa čl. 5 ods. 3 písm. c) smernice 2001/29/ES, teda či táto výnimka bráni, aby vnútroštátne právo obsahovalo ustanovenie, ktoré umožňuje použiť na informačné účely o aktuálnych udalostiach iba krátke úryvky z diela (nie však dielo ako celok, hoci má krátku dĺžku) a iba za podmienky, že pritom nedochádza k žiadnemu priamemu alebo nepriamemu obchodnému alebo majetkovému prospechu.

- Vec C-788/24¹⁵ sa týka uverejnenia nového vedeckého on-line vydania denníka Anny Frankovej na webovom sídle v Belgicku. Fond Anny Frankovej v Holandsku je do roku 2037 nositeľom práv k niektorým častiam verzií tohto denníka. Hoci čas trvania autorského práva už vo viacerých krajinách vrátane Belgicka uplynul, fond tvrdí, že zverejnením rukopisov na účel vedeckého výskumu vo forme zakódovaného digitálneho súboru na webovom sídle v Belgicku bolo porušené autorské právo a žiada odstrániť webové sídlo z internetu, zničiť všetky kópie rukopisov denníka a zaplatiť náhradu škody. Holandský súd sa preto obrátil na SD EÚ so žiadosťou o výklad smernice 2001/29/ES a položil niekoľko otázok k problematike verejného prenosu. Možno zverejnenie diela na internete kvalifikovať ako verejný prenos v určitej krajine len vtedy, ak je toto zverejnenie určené verejnosti v tejto krajine? Možno predpokladať, že ide o verejný prenos v určitej krajine, ak je prostredníctvom systému geografického blokovania zabezpečené, že verejnosť v tejto krajine sa k webovému sídlu s dielom môže dostať iba tak, že obíde opatrenie blokujúce prístup pomocou VPN? Ktorá osoba (poskytovateľ VPN alebo osoba, ktorá dielo pôvodne uverejnila na internete) potom vykonáva verejný prenos, ak možnosť obísť opatrenie na blokovanie prístupu vedie k tomu, že dielo uverejnené na internete sa sprístupní celej verejnosti v krajine, kde bol prístup pôvodne zablokován? Dôležité je posúdenie aj cezhraničného aspektu verejného prenosu a systému geografického blokovania, resp. ako postupovať v prípade jeho obídenia.

- Vec C-822/24¹⁶ sa zameriava na platenie náhrad odmien vo vzťahu k výnimke na vyhotovovanie rozmnoženín pre súkromnú potrebu. SD EÚ má posúdiť, či výrobcovia, dovozcovia a predajcovia, ktorí predávajú dátové nosiče – zariadenia komerčným koncovým odberateľom (právnickým alebo fyzickým osobám, ktorí si objedávajú tento tovar na komerčné účely), majú platiť náhradu odmien za výnimku na vyhotovovanie rozmnoženín pre súkromnú potrebu, pokiaľ nepreukážu, že pomocou týchto zariadení sa vyhotovilo aspoň malé množstvo rozmnoženín diela fyzickou osobou na súkromné použitie na akýchkoľvek nosičoch alebo sa tieto rozmnoženiny vyhotovili v rámci bežného chodu vecí.
- Vo veci C-840/24¹⁷ sú predmetom výkladu najmä ustanovenia smernice 2014/26/EÚ¹⁸ o kolektívnej správe práv, pričom spor sa týka príspevkov do fondu na podporu sociálnych, kultúrnych a vzdelávacích potrieb vytvoreného organizáciou kolektívnej správy a ich využívania. SD EÚ má objasniť, či výhody z podpory sociálnych, kultúrnych a vzdelávacích potrieb (napr. vydávanie diel dôležitých z kultúrneho hľadiska) môžu využívať aj takí potenciálni príjemcovia, ktorí ešte nie sú nositeľmi práv. Okrem toho by sa malo ozrejmiť, či sociálne, vzdelávacie a kultúrne služby je možné poskytovať iba nositeľom práv alebo záleží aj od toho, či je osoba súčasne aj príjemcom určitej odmieny, alebo postačí, že je iba nositeľom práv (bez nároku na odmenu), resp. či musí mať zmluvu o zastupovaní (správe) s organizáciou kolektívnej správy.

SD EÚ teda dostal rôznorodé a výnimočne pestré autorskoprávne otázky, o ktorých bude rozhodovať. Hoci otázky tentokrát nepôsobia mimoriadne technicky, stále môžu mať zásadný vplyv na autorskoprávnu úpravu v členských štátoch EÚ.

*JUDr. Jakub Slovák
odbor autorského práva,
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky*

15 Znenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-788/24 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=294269&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=15557990>.

16 Znenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-822/24 je dostupné na stránke SD EÚ: <https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=294817&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=15559081>.

17 Znenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-840/24 zatiaľ nebolo sprístupnené na stránke SD EÚ, hoci príslušné orgány členských štátoch EÚ, vrátane SR, o ňom boli informované.

18 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu.

**SME NA CESTE K VYŠŠEJ PRESTÍŽI
A MEDZINÁRODNÉMU UZNANIU**

OD ROKU 2025
sme súčasťou databázy

erih+

**Publikujte v časopise indexovanom
v **ERIH PLUS** – otvorené možnosti
pre odborníkov, vedcov a výskumníkov.**

Z GALÉRIE TVORCOV

Identita a dizajn

Patrícia ŠIMKOVÁ

Názov **Identita** niesla na prestížnom dizajnerskom podujatí **Milan Design Week 2024** medzinárodná výstava¹, na ktorej participovali aj slovenskí dizajnéri a okrem nich tiež tvorcovia z Česka, Portugalska a Taiwanu.

Výstava prezentovala celkovo štyridsaťpäť študentských projektov z piatich univerzít.² Výberová kolekcia produktového, grafického a digitálneho dizajnu, interiérovej tvorby a audiovizuálneho umenia predstavila originálne autorské prístupy, reflektovala tradície a históriu, ale aj vízie budúcich možných smerovaní dizajnu a vizuálnej kultúry.

Výstavný koncept kurátorskej trojice Vít Jakubíček³, Elena Farkašová⁴ a Vladimíra Černá⁵ zaujme diváka svojou heterogénnosťou – prostredníctvom zdanlivo neohraničeného prístupu k téme identity umožňuje pochopiť v jednom celku rôzne polohy dizajnu a dizajnerskeho myslenia. Z hľadiska problematiky duševného vlastníctva je prínosom výstavy implicitná demonštrácia tých charakteristík dizajnerskeho diela, cez ktoré je možné identifikovať tvorivý prínos autora. V úzkej súvislosti s identitou a odlišením dizajnerskeho produktu ide najmä o poodhalenie rôznorodých autorských ciest k novosti a osobitému charakteru diela, ktoré mu dávajú punc autenticity, jedinečnosti, výnimočnosti a pôvodnosti. Vo výslednom produkte sú novosť a osobitý charakter do určitej miery vyjadrením tvorivej slobody autora. V rámci jednotlivých projektov výstavy je zaujímavé sledovať, ako sa táto miera mení nielen na základe osobnostných daností tvorcu, ale aj s každým novým zadáním podľa konkrétneho charakteru riešeného problému. V závislosti od typu zadania a jeho obmedzení (konštrukčných, používateľských, environmentálnych, sociálnych, kultúrnych či iných) sa dizajnérovi otvára väčší alebo menší manévrovací priestor. Predstavený výstavný výber definuje novosť prostredníctvom témy identity cez spätosť s novými procesmi, použitými technikami a novými druhmi materiálov a používaných technologických postupov cez spätosť s novou funkciou, s novým spôsobom použitia, s novým vizuálnym jazykom či novým kontextom a rámcom, ale aj s ďalšími aspektmi. Autori výstavy zaradili do konceptu jednak projekty, ktoré sa pridružujú tradičných

predstav a očakávaní uchopenia témy identity, ako aj také, ktoré naznačujú, že prudký vývoj v oblasti materiálových, technologických, sociálnych či environmentálnych inovácií má potenciál zmeniť paradigmu v dizajnerskej profesii a môže priniesť aj nové pohľady v rámci danej témy. Menia sa nielen zaužívané vývojové postupy, myslenie, zdroje inšpirácie, vyjadrovacie prostriedky dizajnéra, ale aj dynamika súvisiacich procesov, výrobných, distribučných či marketingových vzťahov a toto všetko by malo reflektovať identitu budúcich produktov.

Ústredná téma (identita) je vo výstavnom súbore skúmaná nielen z pohľadu totožnosti výsledného fyzického alebo digitálneho objektu. Zaoberá sa tiež otázkami identity subjektu a prostredia v ich širšom ponímaní. V súčasnom svete homogenizovanej a globalizovanej kultúry (čo sa výrazne dotýka i dizajnerskej sféry) je príznačné šírenie veľkého množstva podobných alebo zhodných obsahov z malého počtu zdrojov obrovským masám príjemcov. Aktuálnym fenoménom je degenerácia lokálnych kultúr, ich splyvanie, strata jedinečnosti, spriemerovanie.

V tejto situácii nezávisle od miesta a času vzniká množstvo duplicitných dizajnerských prác. Autentické dielo je dnes vzácnosťou, a preto je o to dôležitejšie venovať pozornosť podpore autentických zdrojov tvorby. Práca dizajnéra sa stáva zložitejšou, paradoxne práve v čase internetu, kde nachádzame čokoľvek, neraz aj to „naše“ riešenie.⁶

V kontexte načrtnutého stavu môžeme výstavu **Identita** považovať nielen za osviežujúci pohľad a príspevok mladšej generácie k polemike (nielen) o totožnosti a autenticite dizajnerskeho diela, ale aj za prínos v oblasti pedagogickej, kde daná téma zohráva úlohu dôležitej (ak nie priam fundamentálnej) kapitoly vo vzdelávaní budúcich dizajnérov.

1 Výstava sa uskutočnila 16. – 21. apríla 2024 v priestoroch Českého centra v Miláne v kontexte tzv. Porta Venezia Design District.

2 Technická univerzita vo Zvolene (SR), Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (ČR), Masarykova univerzita (Brno, ČR), National Taipei University of Technology (Taiwan) a University of Algarve (Portugalsko).

3 Mgr. Vít Jakubíček, PhD., Fakulta multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, ČR (FMK UTB).

4 Mgr. Elena Farkašová, ArtD., Drevárska fakulta Technickej univerzity vo Zvolene, SR (DF TUZVO).

5 Mgr. Vladimíra Černá, Fakulta multimediálních komunikací, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, ČR (FMK UTB).

6 Uvádza kurátorka Identity Elena Farkašová v publikácii IHRING, M., FARKAŠOVÁ, E. Nepodoby dizajnu. Cit. s. 3.

Variabilná detská stolička Grow (číslo dizajnu zapísaného v národnej databáze SR 29146) má svoju vlastnú osobnosť, vďaka ktorej sa do nej môže zrkadliť osobnosť dieťaťa. Rastie spolu s používateľom a podporuje rozvoj haptiky, motoriky a kreativity. Dizajn a fotogafia: Iveta Holubčíková, DF TUZVO

Videonahrávka k projektu MODIFICA 3.0 autorov Š. Dlabaja, J. Hrdina a V. Truskavetska (FMK UTB) predstavuje netradičný a inovatívny pohľad umelej inteligencie na ikonické produkty, ktoré pomáhali utvárať svojbytnú identitu odboru priemyselného dizajnu. Skúma, akým spôsobom by sa tieto diela mohli vyvíjať v inej dobe rukou iného dizajnéra, pomocou inej technológie alebo pod menom inej značky. Umelá inteligencia pomocou „text to image“ generovania vytvára úplne nové varianty produktov, pričom ale zachováva časť ich pôvodnej vizuálnej identity.⁷

Galéria
projektov
výstavy
Identita

⁷ Cit. s. 45 a 56 podľa JAKUBÍČEK, V., ČERNÁ, V., FARKAŠOVÁ, E. Identity.

Detail expozície výstavy Identity v Českom centre v Miláne v rámci Milan Design Week 2024. Priestorové riešenie expozície: Vladimír Kovařík, FMK UTB, René Baďura, TUZVO

Kolekcia váz Z+H od Marie Sixtvej, FMK UTB

Zdroje

FUORISALONI. [online 2025-01-22] Dostupné na: <https://www.fuorisalone.it/en/magazine/focus/article/1402/porta-venezia-design-district-the-2024-edition>.

IDENTITY. [online 2025-01-22] Dostupné na: <https://www.identityproject.cz/>.

IHRING, M., FARKAŠOVÁ, E. Nepodoby dizajnu. 1. vyd. - Zvolen : Technická univerzita vo Zvolene, 2023. ISBN 978-80-228-3384-4. cit. s. 3.

JAKUBÍČEK, V., ČERNÁ, V., FARKAŠOVÁ, E. Identity - 1. vyd. - Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2024. - [76 s.] : far. a čb. fotogr., ilustr. - ISBN 978-80-7678-246-4, cit. s. 45.

MILANO.CZECHCENTRES. [online 2025-01-22] Dostupné na: <https://milano.czechcentres.cz/it/programma/vystava-identita-miri-na-milan-design-week-2024>.

PORTA VENEZIA DESIGN DISTRICT. [online 2025-01-22] Dostupné na: <https://www.portavenezia.designdistrict.com/past-editions/>.

Foto: Elena Farkašová

ZAÚJALO NÁS

Globálny inovačný index 2024

Svetová organizácia duševného vlastníctva na jeseň 2024 publikovala nový Globálny inovačný index 2024 (GII), ktorý opäť hodnotí inovačný potenciál krajín sveta. Do hodnotenia bolo zaradených 133 svetových ekonomík.

Čo je globálny inovačný index?

Dáta GII každoročne spracúva Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) a zohľadňuje približne 80 ukazovateľov, ktoré sú rozdelené do dvoch kategórií – inovačné vstupy a inovačné výstupy. Pri tvorbe inovácií sú dôležité inovačné vstupy, ako je vysokokvalifikovaná pracovná sila, vzdelávacie a výskumné pracoviská, služby pre podnikateľov, dostatočný počet dodávateľov, sofistikovaný trh, infraštruktúra a prístup ku kapitálu. Inovačný výstup je široký pojem líšiaci sa od odvetvia k odvetviu. Merat' ho, znamená vyčíslit', do akej miery nápady na nové výrobky a služby, pochádzajúce z inovatívnych odvetví, predstavujú ekonomickú pridanú hodnotu a ovplyvňujú schopnosť preniknúť na trh.

GII ovplyvňujú inovačné vstupy a inovačné výstupy. Medzi inovačné vstupy patrí napr. legislatívne prostredie, stabilné podnikateľské prostredie, infraštruktúra, vzdelávanie, vysoké školstvo, výskum a vývoj, ekologická udržateľnosť, investície, dostupnosť financovania, konkurencia na trhu, vysokokvalifikovaná pracovná sila a ďalšie. Medzi inovačné výstupy patrí napr. tvorba inovácií, dopad vytvorených inovácií, nehmotné aktíva, kreatívny priemysel, kreativita v online priestore a ďalšie.

Vo výsledkoch rebríčka GII 2024 dominuje Švajčiarsko, ktoré si už 14. rok po sebe udržuje najlepšiu pozíciu, najmä v oblasti inovačných výstupov.

P. č.	Štát	Skóre	Región
1.	Švajčiarsko	67,5	Európa
2.	Švédsko	64,5	Európa
3.	Spojené štáty	62,4	Severná Amerika
4.	Singapur	61,2	Juhovýchodná Ázia, východná Ázia a Oceánia
5.	Spojené kráľovstvo	61,0	Európa
6.	Kórejská republika	60,9	Juhovýchodná Ázia, východná Ázia a Oceánia
7.	Fínsko	59,4	Európa
8.	Holandsko	58,8	Európa
9.	Nemecko	58,1	Európa
10.	Dánsko	57,1	Európa
11.	Čína	56,3	Juhovýchodná Ázia, východná Ázia a Oceánia
12.	Francúzsko	55,4	Európa
13.	Japonsko	54,1	Juhovýchodná Ázia, východná Ázia a Oceánia
14.	Kanada	52,9	Severná Amerika
15.	Izrael	52,7	severná Afrika a západná Ázia
16.	Estónsko	52,3	Európa
17.	Rakúsko	50,3	Európa
18.	Hongkong, Čína	50,1	Juhovýchodná Ázia, východná Ázia a Oceánia
19.	Írsko	50,0	Európa
20.	Luxembursko	49,1	Európa

Zdroj: WIPO 2024

Medzi najinovatívnejšie ekonomiky sveta v roku 2024 patria aj Švédsko, Spojené štáty, Singapur a Spojené kráľovstvo. V Európe okrem Švajčiarska, Švédska a Spojeného kráľovstva dominuje aj Fínsko, Holandsko, Nemecko a Dánsko. Zo zistení vyplýva, že v rebríčku GII 2024 sa medzi najlepšími 20 ekonomikami z celého sveta nachádza až 12 európskych krajín. Pozitívny výsledok zaznamenalo Česko, ktoré sa dostalo do najlepšej tridsiatky a Poľsko, ktoré sa dostalo do najlepšej štyridsiatky.

Z analýzy WIPO vyplýva, že Čína, Turecko, India, Vietnam, Filipíny, Irán a Maroko sú najrýchlejšie rastúcimi ekonomikami v oblasti inovácií za posledné desaťročie. Saudská Arábia a Katar sa dostali do najlepšej päťdesiatky; Indonézia a Gruzínsko sa umiestnili do najlepšej šesťdesiatky.

GII 2024 vyzdvihol dva aspekty – súťaživosť a zameranie na kvalitu. Krajiny, ktoré kladú dôraz na kvalitu inovácií a ich aplikáciu, majú tendenciu dosahovať lepšie výsledky. Napríklad, zatiaľ čo krajiny s vysokým počtom inováčných výstupov, ako je Čína, sa zameriavajú na kvantitu, iné krajiny, ako Švajčiarsko a Švédsko, sa vyznačujú kvalitnými inováčnymi výstupmi a vysokou úrovňou spolupráce medzi podnikmi a akademickými inštitúciami.

Zároveň je zrejmé, že krajiny majú rôzne prístupy k inováciám a že diverzifikácia priemyslu a spolupráca medzi univerzitami a podnikmi sú kľúčové na dosiahnutie úspechu. Napríklad Rakúsko vyniká v spolupráci medzi výskumom a priemyslom. Zároveň sa poukazuje aj na vplyv klimatických zmien na inováčné stratégie – v posledných rokoch sa stále viac krajín snaží prispôbiť svoje inováčné stratégie, aby zohľadnili environmentálne výzvy. Klimatické zmeny sa stali kľúčovým faktorom pri hodnotení inovácií, pričom mnohé krajiny investujú do technológií zameraných na udržateľnosť a obnoviteľné zdroje energie.

Kľúčovú úlohu v inováčných procesoch na celom svete zohráva aj digitálna transformácia. Krajiny, ktoré investujú do digitálnych technológií a inovácií, ako sú umelá inteligencia a internet vecí, dosahujú v inováčnom indexe lepšie výsledky. Uvedené technológie nielen zefektívňujú výrobné procesy, ale aj otvárajú nové možnosti. Tento trend naznačuje, že úspešné inováčné ekosystémy budú čoraz viac závislé od schopnosti krajín prispôbiť sa digitálnym zmenám, ktoré sa budú dať využiť na zlepšenie hospodárskej konkurencieschopnosti.

Viac informácií je dostupných na webovej stránke [WIPO](https://www.wipo.int/gii).

... a ako v hodnotení obstálo Slovensko?

Slovensko sa z hľadiska inováčného potenciálu za posledný rok zhoršilo o jednu priečku. V hodnotení, ktoré pozostáva zo 133 ekonomik, sa Slovensko **v roku 2024 umiestnilo na celkovom 46. mieste**.

Inováčné vstupy a výstupy

V kategórii inováčných vstupov sa Slovensko umiestnilo na 52. mieste. To je o jednu priečku horšie ako minulý rok. Tento pokles poukazuje na slabiny v oblastiach, ako sú infraštruktúra, ľudský kapitál a výskum, ktoré sú kľúčovými faktormi podporujúcimi inovácie.

V oblasti inováčných výstupov sa Slovensko v rámci Globálneho inováčného indexu 2024 umiestnilo na 44. mieste. To znamená, že krajina dokáže efektívnejšie pretaviť svoje investície do konkrétnych výsledkov, ako sú patenty, exporty hi-tech produktov a inovatívne produkty. Aj napriek nižším investíciám do inovácií Slovensko vyniká v schopnosti generovať hmatateľné výstupy z dostupných zdrojov.

Výkon Slovenska podľa jednotlivých pilierov

GII hodnotí krajiny prostredníctvom siedmich pilierov:

1. **Inštitúcie** (63. miesto): Obzvlášť slabé je slovenské podnikateľské prostredie, umiestnilo sa na 124. mieste, čo naznačuje vysokú neistotu a výzvy pre podniky.

2. **Ľudský kapitál a výskum** (52. miesto): Slovensko v nich zaostáva, najmä v oblasti spolupráce medzi univerzitami a priemyslom, umiestnilo sa na 101. mieste. Napriek tomu je krajina na 31. mieste v počte výskumníkov na milión obyvateľov a na 39. mieste vo výdavkoch na výskum a vývoj.

3. **Infraštruktúra** (47. miesto): Hoci Slovensko zlepšuje oblasti, ako je prístup k informačným a komunikačným technológiám, vo väčšine oblastí zaostáva za regionálnym priemerom Európy. Ekologická udržateľnosť (12. miesto) je nadpriemerná s vysokým počtom environmentálnych certifikácií ISO 14001.

4. **Sofistikovanosť trhu** (68. miesto): Sofistikovanosť trhu, najmä v oblasti rizikového kapitálu a hrubej tvorby kapitálu, vykazuje veľké slabiny. V hodnotení objemu rizikového kapitálu vo vzťahu k HDP sa Slovensko umiestnilo na 77. mieste, čo poukazuje na obmedzené možnosti investícií do podnikateľských aktivít/podnikania.

5. **Sofistikovanosť podnikania** (43. miesto): Slovensko je dobre hodnotené v oblasti znalostných pracovníkov, ale chýbajú mu silné inováčné prepojenia, ako je spolupráca

medzi verejným a súkromným výskumom, čo brzdí jeho potenciál pre inováciu naprieč sektormi.

6. Znalosti a technologické výstupy (31. miesto): Slovensko vyniká v oblasti výroby hi-tech produktov (6. miesto) a hi-tech exportov (29. miesto), čo robí tieto sektory kľúčovými hnacími silami inovácií.

7. Kreatívne výstupy (58. miesto): Slovensko dosiahlo niekoľko pozoruhodných úspechov v exporte kreatívnych výrobkov (9. miesto) a vo výrobe hraných filmov (15. miesto), čo zdôrazňuje jeho potenciál v kreatívnom priemysle.

Naše silné stránky

1. Hi-tech výroba: Slovensko sa umiestnilo na 6. mieste na svete v hi-tech výrobe, čo poukazuje na pokročilú úroveň technológií v jeho výrobnom sektore.

2. Export kreatívnych výrobkov: Slovensko je na 9. mieste v globálnom rebríčku exportu kreatívnych výrobkov, čo predstavuje významný podiel jeho obchodu, najmä v oblastiach dizajnu, módy a médií.

3. Certifikácie ISO 14001: Slovensko je na 10. mieste v počte environmentálnych certifikácií ISO 14001, čo zdôrazňuje jeho záväzok k trvalej udržateľnosti.

Naše slabé stránky

1. Stabilita politík pre podnikanie (110. miesto): Politické prostredie na podnikanie na Slovensku je považované za nestabilné, čo môže odradiť domáce aj zahraničné investície. To je jedna z hlavných slabín krajiny a naznačuje potrebu reforiem na zlepšenie podnikateľskej dôvery.

2. Spolupráca medzi univerzitami a priemyslom (101. miesto): Spolupráca medzi akademickými inštitúciami a priemyslom chýba, čo brzdí prenos výskumu do praktických, komerčne využiteľných inovácií.

3. Rizikový kapitál (77. miesto): Napriek 337,8 % nárastu prijatého rizikového kapitálu medzi rokmi 2022 a 2023 je Slovensko stále nízko hodnotené v dostupnosti rizikového kapitálu v pomere k HDP.

Najvyššie skóre spomedzi slovenských univerzít v hodnotení GII dosiahli opäť ako v minulom roku Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Žilinská univerzita v Žiline.

V kategórii najhodnotnejších globálnych značiek sa najvyššie umiestnil SLOVNAFT. V kategórii najväčších spoločností na Slovensku s vysokou intenzitou nehmotného majetku sa umiestnili Tatry Mountain Resorts, a. s., GEVORKYAN, s. r. o., a VIPO, a. s.

Čo robí Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, aby sa zlepšil v rebríčku?

Zaviedol a rozšíril nasledujúce služby:

- audit priemyselných práv pre malé a stredné podniky,
- rešeršné služby pre vedecko-výskumné pracoviská,
- prednášková činnosť pre priemyselné a obchodné komory,
- zriadenie komunikačného odboru a rozšírenie vzdelávacích služieb,
- online sledovanie konaní úradu,
- Fast Track pre ochranné známky – zrýchlené konanie bolo zavedené v septembri 2020; prihlasovateľovi garantuje zverejnenie ochrannej známky do 30 dní od podania prihlášky,
- Fast Track pre patenty – zrýchlené konanie bolo zavedené v marci 2021; prihlasovateľovi garantuje udelenie patentu do dvoch rokov od podania prihlášky,
- Fast Track pre dizajny – zrýchlené konanie bolo zavedené v júni 2021; prihlasovateľovi garantuje zápis dizajnu do registra do 45 pracovných dní,
- Fast Track pre úžitkové vzory – zrýchlené konanie bolo zavedené v septembri 2023; prihlasovateľovi garantuje zápis úžitkového vzoru do registra spravidla do šiestich mesiacov, najneskôr do siedmich mesiacov.

Zdroj: WIPO 2024; ÚPV SR 2024
Spracovali: Patrícia Šimková a Emil Žatkuliak

Akadémia duševného vlastníctva

Autentické mesto – zaujímavá cesta v boji proti falšovaniu

Falšovanie a pirátstvo predstavujú vážne problémy, ktoré zasahujú do každej oblasti hospodárstva a spoločnosti. Ovplyvňujú nielen firmy, ale aj samotných spotrebiteľov a štáty. Falšovanie výrobkov, od módnych značiek až po elektrotechniku, má devastujúce následky na ekonomiku, konkurencieschopnosť a inováciu štátu, ale aj regiónu. Na základe týchto dopadov bolo nevyhnutné prijať opatrenia. Jedným z nich je aj projekt Autentické mesto, ktorý pomáha v boji proti falšovaniu výrobkov na Slovensku. Projekt je realizovaný v rámci spolupráce Úradu priemyselného vlastníctva SR, Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) a Finančnej správy SR.

Ekonomické straty súvisiace s falšovaním

Projekt Autentické mesto poukazuje najmä na straty, ktoré falšovanie spôsobuje na ekonomickej úrovni. Straty sú dôsledkom zníženia daní a ziskov štátu, keďže falšované produkty nie sú legálne registrované, a teda nepodliehajú výberu daní ani ciel. V tejto súvislosti EUIPO (2024a; 2024b) uvádza nasledujúce zistenia:

- v roku 2023 bolo v Európskej únii zadržaných približne 152 miliónov falošných predmetov s odhadovanou hodnotou viac ako 3,4 miliardy eur;
- viac ako 76 % zadržaných produktov tvorili hry, hračky, nahraté CD/DVD, štítky/nálepky a obalový materiál;
- falšovaný tovar stojí európsky odevný, kozmetický a hračkársky priemysel 16 miliárd eur a ročne takmer 200 000 pracovných miest;
- najviac trpí falšovaným tovarom odevný priemysel – stráca takmer 12 miliárd eur ročných príjmov (5,2 % tržieb).

Výsledkom je aj narušenie konkurencie na trhu a podkopávanie dôvery spotrebiteľov v produkty a služby. Krajiny, ktoré trpia vysokým podielom falšovania, sú vystavené väčšiemu riziku hospodárskych kríz a problémom s nezamestnanosťou, pretože falšovanie môže mať negatívny vplyv na produkciu a zamestnanosť v rôznych odvetviach. V tejto súvislosti Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) (2024b) uvádza, že falošný tovar znamená menej pracovných miest: o 160 000 menej v odevnom sektore, o 32 000 menej v kozmetike a o 3 600 menej v hračkárskom sektore. Nemecko ako najväčší spotrebiteľský trh v EÚ prichádza podľa správy o takmer 40 000 pracovných miest. Ostatné veľké krajiny vrátane Talianska

(24 241), Poľska (18 244), Španielska (15 044) a Francúzska (14 427) zaznamenali straty pracovných miest v sektorech odevov, kozmetiky a hračiek.

Navyše, pre malé a stredné podniky môže falšovanie predstavovať priamu hrozbu ich prežitia, pretože strácajú tržový podiel a investície do vývoja nových produktov sa ukazujú ako neudržateľné, ak ich konkurenti jednoducho skopírujú a predajú za nižšiu cenu.

Projekt Autentické mesto – ochrana pred falšovaním a podpora inovácií

Projekt Autentické mesto, ktorý sa uskutoční od začiatku mája 2025 na Slovensku v Liptovskom Mikuláši, je dôležitým krokom v boji proti falšovaniu. Cieľom tohto projektu je zvyšovať povedomie o nebezpečenstve falšovania výrobkov a posilniť ochranu duševného vlastníctva v rámci Európskej únie. Projekt Autentické mesto si kladie za cieľ podporovať podnikateľov v boji proti nelegálnym produktom a informovať spotrebiteľov o tom, ako rozpoznať falšované produkty, ale aj o tom, aké závažné riziko hrozí verejnosti z dôvodu používania falšovaných produktov. Dôležitým aspektom je zapojenie občanov a partnerských organizácií v celej EÚ do boja proti falšovaniu s cieľom vytvoriť európsku sieť autentickosti a zvýšiť povedomie o právach duševného vlastníctva medzi občanmi a podnikmi.

Projekt Autentické mesto sa zameriava na konkrétne opatrenia, ktoré majú za cieľ znížiť množstvo falšovaných výrobkov na trhu. Jedným z kľúčových cieľov je zlepšiť spoluprácu medzi orgánmi verejnej správy, podnikmi a spotrebiteľmi v boji proti falšovaniu. Tak ako v minulých rokoch v autentických mestách Banská Bystrica (2021 – 2022)

a Bardejov (2024) budú aj v Liptovskom Mikuláši poskytované školenia a vzdelávacie aktivity, ktoré pomôžu nielen firmám v Liptovskom Mikuláši, ale aj v celom okolitom regióne získať lepšie nástroje na ochranu inovácií a značiek. Vedľajším, ale nezanedbateľným efektom tejto aktivity je potom udržanie regionálnych pracovných miest, ako aj podpora zápisu zemepisných označení na úrovni EÚ, pokiaľ ide o výrobky vyrábané v regióne, akým je napríklad Liptovská bryndza.

Odbor komunikácie, vzdelávania a medzinárodnej spolupráce: vzdelávanie v boji proti falšovaniu

ÚPV SR bude prostredníctvom projektu Autentické mesto organizovať v Liptovskom Mikuláši viacero vzdelávacích aktivít, ktoré sa zamerajú na boj proti falšovaniu. Školenia a semináre sa budú venovať nástrojom ochrany duševného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky a dizajny, a ich praktickému využitiu v prevencii falšovania. Účastníci sa dozvedia, ako správne identifikovať riziká falšovania a aké kroky podniknúť na ochranu produktov pred kopírovaním a nelegálnym využitím.

Cieľom je vytvoriť priemyselnoprávne povedomie, uvedomiť si dôležitosť ochrany originálnych produktov a podporiť zavedenie prísnejších opatrení proti falšovaniu v podnikateľskom prostredí.

Po pozitívnych skúsenostiach v Bardejove, kde Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky zorganizoval viacere vzdelávacie workshopy a prednášky na tému dôležitosti ochrany duševného vlastníctva, podpory tvorivosti a boja proti falšovaniu na základných a stredných školách, budú podobné aktivity realizované aj v Liptovskom Mikuláši a v regióne Liptova.

Záver

Falšovanie má značné ekonomické dôsledky pre štát, ale aj samotné firmy, ktoré čelia stratám a ohrozeniu inovácií. Projekt Autentické mesto a vzdelávacie aktivity Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky predstavujú dôležité kroky v boji proti tomuto problému. Pomocou vzdelávania a spolupráce medzi podnikmi, štátom a spotrebiteľmi môžeme vytvoriť silnejší ochranný rámec pre nápady, produkty a značky a podporiť hospodársky rast a inováciu v rámci Európskej únie.

Zdroje:

EUIPO (2024a) EU enforcement of intellectual property rights: results at the EU border and in the EU internal market 2023. ISBN: 978-92-9156-366-1.

EUIPO (2024b) Economic impact of counterfeiting in the clothing, cosmetics, and toy sectors in the EU. ISBN: 978-92-9156-348-7.

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EUIPO
EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Manipulačný vozík na odoberacie prípravky pieskových jadier

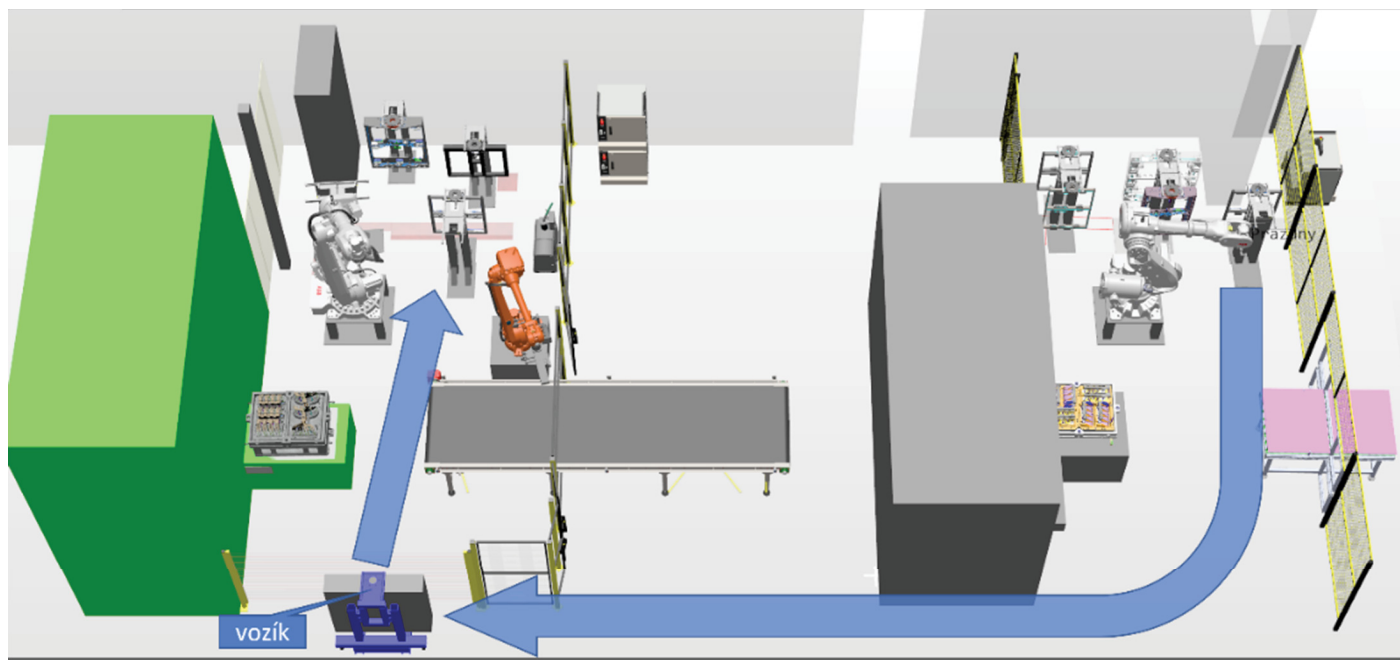
PÚV 25-2024 (ÚV SK 10144)

Pôvodcovia: Ing. Mária Vargovská, PhD., Ing. Roman Čierťažský, Ing. Marián Minárik, PhD.

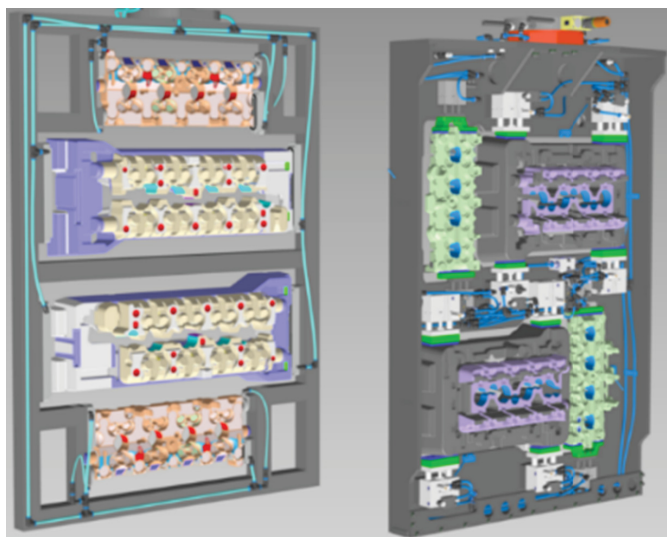
Technické riešenie sa týka manipulačného vozíka na odoberacie prípravky pieskových jadier. Je určený na prevoz prípravkov (nástrojov) pre priemyselné roboty medzi pracoviskami Cold Box zariadení – lisov vyrábajúcich pieskové jadrá, potrebné pri gravitačnom liatí hláv valcov automobilov.

Odoberacie prípravky pieskových jadier slúžia na odoberanie jadier z kovovej formy – jadrovníka, ktorý je prichytený v jadrovacom stroji Cold Box. Prípravok sa umiestňuje do stojana, z ktorého si ho priemyselný robot odoberie a upne na svoje zápästie. Každý typ jadrovníka má svoj vlastný odoberací prípravok. Na obrázku 1 je vyobrazený presun jadier pomocou manipulačného vozíka v rám-

ci dvoch pracovísk. V prípade, ak je výroba jadier preplánovaná na iné pracovisko, tak je aj potreba preniesť odoberací prípravok vyobrazený na obrázku 2 na dané pracovisko. Predtým, ako bol navrhnutý vyvinutý a vyrobený manipulačný vozík, boli kovové formy prevážané z jedného pracoviska na druhé pomocou vysokozdvížných vozíkov a na zariadenie nahodené pomocou zdvíhacích zariadení – žeriavov. V prípade odoberacích prípravkov ich priemyselný robot odložil do určeného stojana, z ktorého ich bolo potrebné preniesť pomocou operátorov na plánované pracovisko. Potreba dvoch operátorov je z dôvodu vyššej váhy prípravkov od 30 až do 80 kg. Práve potreba dvoch operátorov a bezpečnosť pri práci viedli k návrhu manipulačného vozíka.

Obr. 1 Použitie vozíka vytvorené v programe RobotStudio

Obr. 2 Odoberacie prípravky s upnutými pieskovými jadrami

Pri návrhu manipulačného vozíka slúžiaceho na prevoz prípravkov boli splnené stanovené hlavné ako aj okrajové podmienky. Samotný kompletný návrh sa podrobil dvojfázovej výpočtovej analýze, pričom sa urobila skúška správnosti postupu návrhu a stability samotného vozíka. Výsledkom je vozík, obrázok 3, ktorý uľahčí manipuláciu s odoberacími prípravkami v danom pracovnom priestore a ušetrí jednu pracovnú silu.

Manipulačný vozík pozostáva zo spodnej pevnej časti a vrchnej pohyblivej časti. Rám pevnej časti spojený zvarovým spojom je tvorený vidlicami, rámom v tvare U, zvislými stĺpmi a priečnym Jäcklovým profilom. Vo vidliciach sú pomocou skrutkového spoja prichytené kolieska na paletové vozíky. Na ráme v tvare U sú pomocou skrutkového spoja prichytené otočné kolesá. Na zvislé stĺpy sú skrutkovým spojom pripevnené koľajnice lineárneho vedenia. Skrutkový zdvihák je prichytený skrutkovým spojom na priečny profil. Vreteno skrutkového zdviháka je ukončené

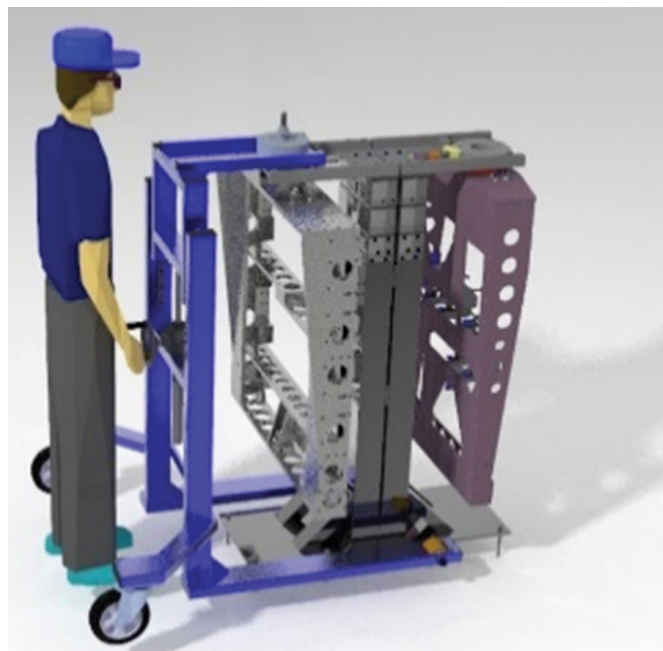
Obr. 3 Celkový vzhľad manipulačného vozíka

montážnou doskou, na ktorej je pomocou skrutkového spoja prichytená pohyblivá časť o priečnik. Pohyblivá časť je okrem priečnika tvorená zvarom dvoch zvislých stĺpov so spojnicou a k nej privarenej platni tvoriacej nosník. Na zvislých stĺpoch sú pomocou skrutkového spoja pripevnené vozíky lineárneho vedenia. V platni nosníka je vložený mechanicky ovládaný špecializovaný upínací prípravok.

Obr. 4 Manipulačný vozík s upnutým odoberacím prípravkom pred stojanom

Pri odoberaní prípravku je potrebné mať upínací prípravok otvorený. Následne pomocou skrutkového zdviháka zdvihnúť pohyblivú časť vozíka s upínacím prípravkom nad úroveň stojana s odoberacím prípravkom a zasunúť vozík na jeho odobratie. Spustiť pohyblivú časť, aby došlo ku kontaktu s odoberacím prípravkom, a zaistiť upínací prípravok pomocou páky z hornej strany. Na obrázku 4 je znázornený manipulačný vozík s upnutým odoberacím prípravkom pred stojanom.

Obr. 5 Vozík v pozícii upínania/odopínania

Na zníženie odporu pri vyťahovaní odoberacieho prípravku sa podvihne pomocou skrutkového zdviháka pohyblivá časť s upnutým odoberacím prípravkom a vytiahne sa vozík zo stojana, obrázok 5. Na vkladanie odoberacieho prípravku upnutom na manipulačnom vozíku sa postupuje opačne, ako bolo opísané v predošlom odseku.

Foto: Vargovská, M., Čierťažský, R., Minárik, M.
 Autori: Čierťažský Roman, Vargovská Mária

**AKADÉMIA
DUŠEVNÉHO
VLASTNÍCTVA**

●●●● Úrad priemyselného vlastníctva SR ●●●●

 Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica 4
www.indprop.gov.sk, tel.: 048/ 43 00 131 (111)
 e-mail: akademia@indprop.gov.sk

**NAVŠTÍVTE NAŠE WEBINÁRE,
OCHRÁŇTE
DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO
VAŠEJ FIRMY!**

Lektor: Martin Macko (ÚPV SR)

Ponuka na najbližšie obdobie:

- **Nechráň svoju značku
a zabudni na úspech!**
14. 5. 2025
 (zameraný na prípadové štúdie
a prípady dobrej a zlej praxe v oblasti
ochranných známk)
- **Patent: účinná ochrana vynálezu**
10. 6. 2025
 (zameraný na praktické informácie pri podaní
patentovej prihlášky)
- **Rešerš ochranných známk jednoducho**
19. 9. 2025
 (zameraný na praktické informácie, ako pracovať
s databázami)

Finančná správa Slovenskej republiky

Kriminálny úrad Finančnej správy

Aj ponožky môžu byť fejký

Mobilné hliadky ozbrojených príslušníkov finančnej správy z CÚ Nitra zachytili ďalšie falzifikáty značkového tovaru. Pri vykonávaní cestnej kontroly zaistili 46 800 párov napodobenín športových ponožiek známych značiek. Pri ich predaji by majiteľom ochranných znáмок vznikla škoda v hodnote viac ako 140-tisíc eur.

Ozbrojení príslušníci finančnej správy zastavili a skontrolovali nákladné motorové vozidlo s návesom. Bežná rutinná kontrola však priniesla prekvapivý nález – v zadnej časti návesu boli objavené veľké baly vriec a v nich kartónové krabice plné ponožiek označené názvami známych značiek. Už samotné balenie tovaru vyvolalo u ozbrojených príslušníkov podozrenie, že môže ísť o napodobeniny. Tovar bol zaistený a na základe komunikácie s majiteľmi ochranných znáмок bolo zistené, že predmetné športové ponožky porušujú práva duševného vlastníctva. O osude zaistených ponožiek rozhodnú držiteľia ochrannej známky. Tí majú možnosť vyjadriť sa, či chcú vo veci ďalej konať a akým spôsobom. Bud' sa tovar po dohode zlikviduje, alebo môže držiteľ ochrannej známky dať podnet na súd, ktorý následne rozhodne, či ide skutočne o falzifikáty a ako sa má ďalej postupovať. Upozorňujeme spotrebiteľov, aby sa nedali nálákať na podozrivo nízke ceny a vyhýbali sa nakupovaniu v pochybných a podozrivo lacných obchodoch alebo u rôznych podomových predajcov. Falošné výrobky môžu byť svojím vyhotovením, kvalitou spracovania alebo zložením nebezpečné pre zdravie.

Finančná správa zaistila ďalších 500-tisíc kusov nelegálnych cigariet

Ozbrojení príslušníci finančnej správy pri kontrole nákladného auta objavili dvojitú stenu, za ktorou sa ukrývalo 500 000 kusov nelegálnych cigariet.

Ozbrojení príslušníci finančnej správy zrealizovali akciu „Kaderník“, v rámci ktorej zastavili na odstavnej ploche Kysucký Lieskovec – Skačkov v okrese Čadca nákladné auto imatrikované na Slovensku. Pri vizuálnej kontrole zistili, že ložný priestor disponuje dvojitou stenou. Keďže vzniklo podozrenie, že sa v priestore medzi stenami môže nachádzať tovar podliehajúci spotrebným daniam, využili schopnosti služobného psa, ktorý označil priestor medzi kabínou vodiča a ložnou plochou. Pomocou endoskopu následne zistili, že sú v tomto priestore ukryté kartónové škatule. Príslušníci finančnej správy dvojitú stenu odstránili a v škatuliach objavili kartóny spotrebiteľských balení cigariet bez kontrolnej známky. Celkovo išlo o 2 500 kartónov, čo znamená až 500 000 kusov nelegálnych cigariet. Finančný únik na spotrebnej dani v tomto prípade predstavuje sumu 74 432,50 eura.

Spracoval: Daniel Kováč 2025

Z rozhodnutí ÚPV SR

Rozhodnutie predsedu úradu zn. POZ 822-2021/II-65-2024 z 15. 7. 2024

(právoplatnosť 23. 7. 2024)

Decision of the President of the Office, Nr. POZ 822-2021/II-65-2024, 15. 7. 2024

ABSTRAKT

Prihlasovateľ podal prihlášku obrazovej ochrannej známky pre služby v triedach 35, 41 a 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb. Namietateľ si námietky, ktoré sa týkali služieb nárokovovaných v triede 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, uplatnil z dôvodu, že v prípade zverejneného označenia a staršej obrazovej ochrannej známky zapísanej pre tovary a služby v triedach 3 a 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, ktorej je majiteľom, existuje na strane verejnosti pravdepodobnosť ich zámeny, vrátane pravdepodobnosti asociácie, a to vo vzťahu k službám zverejneného označenia, ktorých sa podané námietky týkali. Prvostupňovým rozhodnutím boli námietky zamietnuté. Podľa prvostupňového orgánu medzi zverejneným označením a staršou ochrannou známkou vo vzťahu k službám, ktorých sa podané námietky týkali, neexistuje pravdepodobnosť zámeny ani pravdepodobnosť asociácie. Odvolací orgán, ktorý preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podaného rozkladu, dospel k rovnakému záveru ako prvostupňový orgán, a preto podaný rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

ABSTRACT

The applicant sought to register the figurative mark for services in Classes 35, 41 a 44. An opposition was based on an earlier figurative mark registered for goods and services in Classes 3 and 44 and filed on the ground that there was a likelihood of confusion by the relevant public, including likelihood of association, in relations to the services of the mark, to which the opposition were concerned. The Opposition Division rejected the opposition. The Opposition Division found no likelihood of confusion and no likelihood of association between the compared marks. The Appeal Body agreed with the findings of the Opposition Division, dismissed the appeal and confirmed the decision.

Kľúčové slová

Pravdepodobnosť zámeny podľa § 7 písm. a) bod 2. zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov – neexistencia pravdepodobnosti zámeny – zamietnutie námietok – zamietnutie rozkladu.

Key words

Likelihood of confusion – Article 7(a)(2) Act No 506/2009 Coll. on Trade Marks – No likelihood of confusion – Opposition rejected – Appeal dismissed.

Staršia ochranná známka (OZ EÚ č. 3440451)

Zverejnené označenie (POZ 822-2021)

Staršia ochranná známka (OZ EÚ č. 3440451)

trieda 3 – soaps, essential oils, cosmetics (mydlá, esenciálne oleje, kozmetické prípravky),
trieda 44 – beauty salon services, beauty care consultancy services; consultancy with regard to cosmetics, and beauty care (salóny krásy, poradenské služby v oblasti starostlivosti o krásu; kozmetické poradenstvo).

Zverejnené označenie (POZ 822-2021)

trieda 35 – obchodný manažment, obchodná organizácia a obchodná administratíva,
trieda 41 – vzdelávanie,
trieda 44 – lekárske služby; starostlivosť o hygienu a krásu ľudí alebo zvierat.

Proti zápisu zverejneného označenia do registra ochranných známk boli 22. 7. 2021 podané námietky, ktoré sa týkali služieb nárokových v triede 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb. Namietateľ podal námietky podľa § 30 v spojení s § 7 písm. a) bod 2. zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochranných známkach). Ich podanie odôvodnil tým, že je majiteľom staršej obrazovej ochrannnej známky EÚ č. 3440451 (ďalej staršia ochranná známka) zapísanej pre tovary a služby v triedach 3 a 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, pričom zastal názor, že medzi kolíznymi označeniami existuje na strane verejnosti pravdepodobnosť zámeny, vrátane pravdepodobnosti asociácie, a to vo vzťahu k službám zverejneného označenia, ktorých sa podané námietky týkali. Prvostupňovým rozhodnutím boli námietky v zmysle § 31 ods. 5 zákona o ochranných známkach zamietnuté. Podľa prvostupňového orgánu medzi zverejneným označením a staršou ochrannou známkou vo vzťahu k službám, ktorých sa podané námietky týkali, neexistuje pravdepodobnosť zámeny ani pravdepodobnosť asociácie. Prvostupňový orgán konštatoval rôznu mieru podobnosti zverejneného označenia so staršou ochrannou známkou z jednotlivých hľadísk. Táto bola založená na obsiahnutí slovného prvku „EstetikDerm“ v zverejnenom označení a slovného prvku „ESTHERDERM“ v staršej ochrannej známke, ktoré sú vo vzťahu ku kolíznym službám prvkami bez rozlišovacej spôsobilosti. Ďalšie prvky porovnávaných označení (obrazový prvok štylizovaného písmena „E“ vs. slovné prvky „INSTITUT“ a „PARIS“) prvostupňový orgán považoval za výrazne odlišné a uviedol, že celkový dojem z porovnávaných označení nie je veľmi podobný ani zhodný. Na základe uvedeného, aj so zohľadnením vyššieho stupňa pozornosti priemerného spotrebiteľa, ktorú bude výberu služieb týkajúcich sa starostlivosti o krásu a zdravie venovať, dospel k záveru, že neexistuje reálne riziko, že spotrebiteľ si kolízne služby, ktoré boli posúdené ako zhodné, resp. podobné v nízkej miere, označené zverejneným označením a staršou ochrannou známkou zamení. Súčasne uviedol, že spotrebiteľ sa na základe obsiahnutia slovných prvkov „EstetikDerm“ a „ESTHERDERM“ v porovnávaných označeniach nebude ani domnievať, že medzi prihlasovateľom a namietateľom existuje nejaké prepojenie.

Namietateľ v podanom rozklade nesúhlasil so záverom prvostupňového orgánu o neexistencii pravdepodobnosti zámeny zverejneného označenia a staršej ochrannej známky vo vzťahu k službám, ktorých sa podané námietky týkali. Zastal názor, že prvostupňový orgán nesprávne vyhodnotil podobnosť porovnávaných označení z komplexného hľadiska, pričom v rámci posúdenia pravdepodobnosti zámeny nedostatočne zohľadnil skutočnosť, že porovnávané označenia sa vzťahujú na identické, resp. podobné služby a tiež nesprávne vyhodnotil stupeň rozlišovacej spôsobilosti staršej ochrannej známky a vplyv tejto skutočnosti na posúdenie existencie pravdepodobnosti zámeny vrátane pravdepodobnosti asociácie zverejneného označenia a staršej ochrannej známky.

Odvolač orgán vo vzťahu k podmienke zhodnosti a podobnosti služieb zverejneného označenia, ktorých sa podané námietky týkali, so službami staršej ochrannej známky uviedol, že prvostupňový orgán pri porovnaní služieb zverejneného označenia so službami staršej ochrannej známky zohľadnil všetky rozhodujúce okolnosti, ktorými sa vzťah medzi nimi vyznačuje, predovšetkým ich povahu, určenie, účel použitia a distribučné kanály, ako aj ich konkurenčný alebo doplnujúci charakter, pričom dospel k záveru, že nárokové služby sú zhodné alebo podobné v nižšej miere so službami staršej ochrannej známky. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedené závery prvostupňového orgánu neboli namietateľom v podanom rozklade spochybnené, odvolací orgán, ktorý je pri rozhodovaní o rozklade viazaný jeho rozsahom a odôvodnením, tieto závery nepreskúmal a pri celkovom posúdení dôvodnosti podaných námietok vychádzal z uvedených záverov prvostupňového orgánu.

Pokiaľ ide o posúdenie ďalšej podmienky uplatneného námietkového dôvodu, t. j. podmienky zhodnosti alebo podobnosti kolíznych označení, odvolací orgán uviedol, že prvostupňový orgán na základe porovnania zverejneného označenia a staršej ochrannej známky tieto považoval za podobné v rôznej miere zo všetkých posudzovaných hľadísk (konštatoval ich minimálnu vizuálnu podobnosť, čiastočnú fonetickú podobnosť a sémantickú podobnosť). Keďže namietateľ v podanom rozklade zastal názor, že prvostupňový orgán nesprávne vyhodnotil podobnosť porovnávaných označení, odvolací orgán splnenie tejto podmienky preskúmal.

Čo sa týka vizuálneho porovnania zverejneného označenia a staršej ochrannej známky, odvolací orgán konštatoval, že tieto sú tvorené podobnými slovnými prvkami „EstetikDerm“ vs. „ESTHERDERM“. Zverejnené označenie v porovnaní so staršou ochrannou známkou obsahuje navyše obrazový prvok štylizovaného písmena „E“, ktorý je umiestnený v dvojitej kružnici pred slovným prvkom „EstetikDerm“. Staršia ochranná známka v porovnaní so zverejneným označením zase obsahuje navyše slovný prvok „INSTITUT“, ktorý je podčiarknutý a je napísaný do tvaru poloblúka a slovný prvok „PARIS“, ktorý je menší, pričom slovné prvky staršej ochrannej známky sú usporiadané pod sebou. Odvolací orgán uzavrel, že nakoľko spotrebiteľ vníma označenia ako celok, v posudzovanom prípade rozdiely a štruktúra porovnávaných označení budú mať za následok len ich minimálnu vizuálnu podobnosť.

Pri fonetickom porovnaní zverejneného označenia a staršej ochrannej známky odvolací orgán konštatoval, že zverejnené označenie bude reprodukované ako „estetikderm“ a staršia ochranná známka ako „institut estederm“ alebo iba „estederm“ s ohľadom na tendenciu spotrebiteľov dlhšie označenia pri reprodukcii skracovať, ako aj vzhľadom na rozdielnu veľkosť písma slovných prvkov tvoriacich staršiu ochrannú známku. Vzhľadom na skutočnosť, že pri reprodukcii porovnávaných označení zaznie takmer

rovnaké slovo, odvolací orgán súhlasil s konštatovaním prvostupňového orgánu o ich čiastočnej fonetickej podobnosti. Súčasne poukázal na to, že záver o čiastočnej fonetickej podobnosti porovnávaných označení namietateľ v podanom rozklade nespochybnil.

V súvislosti s porovnaním zverejneného označenia a staršej ochrannej známky zo sémantického hľadiska odvolací orgán uviedol, že pri sémantickom vnímaní označení spotrebiteľmi je dôležité, či prvky tvoriace porovnávané označenia majú pre nich konkrétny význam. V tejto súvislosti uviedol, že relevantný spotrebiteľ v slovnom prvku zverejneného označenia „EstetikDerm“ dokáže rozpoznať dve časti, ktoré evokujú jasný význam, a preto tento slovný prvok bude verejnosťou vnímaný vo význame „estetická dermatológia“. Dve slovné časti s jasným významom možno podľa odvolacieho orgánu vnímať aj v slovnom prvku staršej ochrannej známky „ESTHERDERM“, pričom s ohľadom na ďalšie slovné prvky obsiahnuté v staršej ochrannej známke „INSTITUT“ a „PARIS“, bude mať staršia ochranná známka ako celok pre spotrebiteľa význam „inštitút estetickej dermatológie Paríž“. Vzhľadom na rovnaký význam slovných prvkov „ESTHERDERM“ a „EstetikDerm“ odvolací orgán v zhode s názorom prvostupňového orgánu považoval kolízne označenia za sémanticky podobné. V tejto súvislosti tiež poukázal na to, že ani tento čiastkový záver namietateľ v podanom rozklade nespochybnil.

Odvolací orgán ďalej uviedol, že na účely celkového posúdenia pravdepodobnosti zámeny je potrebné vyhodnotiť relevantnú spotrebiteľskú verejnosť. S ohľadom na povahu dotknutých služieb za relevantnú verejnosť v posudzovanom prípade považoval jednak odbornú verejnosť, ktorá služby estetickej dermatológie poskytuje, a jednak širokú verejnosť, ktorá sa zaujíma o skrášľujúce a omladzujúce procedúry a o zdravie, či už svoje, alebo svojich zvierat. Dodal, že u relevantnej verejnosti možno predpokladať vyšší stupeň pozornosti.

Súčasne odvolací orgán poukázal na to, že v rámci celkového zhodnotenia pravdepodobnosti zámeny je do úvahy potrebné zobrať aj rozlišovaciu spôsobilosť staršej ochrannej známky, resp. jej jednotlivých prvkov, ako aj rozlišovaciu spôsobilosť prvkov zverejneného označenia. Vlastnú rozlišovaciu spôsobilosť staršej ochrannej známky odvolací orgán vyhodnotil ako nižšiu z dôvodu, že slovné prvky, ktorými je staršia ochranná známka tvorená, predstavujú vo vzťahu ku kolíznym službám, ktorých sa podané námietky týkali, prvky bez rozlišovacej spôsobilosti. Zastal názor, že rozlišovacia spôsobilosť staršej ochrannej známky je daná len usporiadaním jej slovných prvkov a ich určitou grafickou úpravou. Pokiaľ ide o prvky, ktorými je tvorené zverejnené označenie, odvolací orgán konštatoval, že slovný prvok „EstetikDerm“, vzhľadom na jeho význam, ktorý je vo vzťahu ku kolíznym službám opisný, predstavuje prvok bez rozlišovacej spôsobilosti. Obrazový prvok

zverejneného označenia označil za prvok s priemernou rozlišovacou spôsobilosťou.

V súvislosti s tvrdením namietateľa, že staršia ochranná známka získala rozlišovaciu spôsobilosť dlhodobým používaním na trhu, na preukázanie čoho v rámci rozkladu predložil dôkazné materiály, odvolací orgán poukázal na § 30 ods. 1 zákona o ochranných známkach, v zmysle ktorého je námietkové konanie ovládané tzv. koncentračnou zásadou, teda namietateľ je povinný predložiť odôvodnenie námietok a dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia v lehote na podanie námietok (v lehote troch mesiacov od dátumu zverejnenia prihlášky ochrannej známky) s tým, že na doplnenie a rozšírenie námietok a na dôkazy predložené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada. S ohľadom na koncentračnú zásadu odvolací orgán doklady, ktoré namietateľ predložil až v rámci rozkladového konania, nemohol uznať za relevantné.

Pokiaľ ide o celkové zhodnotenie pravdepodobnosti zámeny, odvolací orgán konštatoval, že v predmetnom prípade boli zverejnené označenie a staršia ochranná známka posúdené ako podobné v rôznej miere zo všetkých posudzovaných hľadísk (vizuálneho, fonetického, sémantického), a to na základe obsiahnutia slovných prvkov „EstetikDerm“ a „ESTHERDERM“ v porovnávaných označeniach, a námietkami dotknuté nárokovanie služby zverejneného označenia v triede 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb boli posúdené ako zhodné alebo podobné v nižšej miere so službami staršej ochrannej známky. S ohľadom na skutočnosť, že podobné slovné prvky porovnávaných označení „EstetikDerm“ a „ESTHERDERM“ predstavujú vo vzťahu ku kolíznym službám prvky bez rozlišovacej spôsobilosti, pri posúdení pravdepodobnosti zámeny zverejneného označenia a staršej ochrannej známky bolo potrebné sa zamerať na vplyv nezhodujúcich sa prvkov na celkový dojem z označení, resp. zohľadniť podobnosť, resp. rozdielnosť a rozlišovaciu spôsobilosť týchto nezhodujúcich sa prvkov. Nakoľko ďalšie prvky, ktorými sú porovnávané označenia tvorené (obrazový prvok zverejneného označenia v podobe veľkého štylizovaného písmena „E“ vs. obrazový prvok a slovné prvky staršej ochrannej známky „INSTITUT“ a „PARIS“), ako aj ich usporiadanie, teda celková kompozícia porovnávaných označení, sú odlišné, odvolací orgán nepovažoval celkový dojem, akým posudzované označenia pôsobia, za zhodný ani veľmi podobný. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že v predmetnom prípade nebude dochádzať k zámene zverejneného označenia a staršej ochrannej známky. Odvolací orgán zároveň súhlasil s prvostupňovým orgánom, že v predmetnom prípade nie je možné konštatovať ani pravdepodobnosť asociácie medzi zverejneným označením a staršou ochrannou známkou, keďže slovné prvky porovnávaných označení „ESTHERDERM“ a „EstetikDerm“ vzhľadom na opisnosť a absenciu rozlišovacej spôsobilosti vo vzťahu ku kolíznym službám samy osebe nie sú spôsobilé vytvoriť vo vedomí spotrebiteľskej verejnosti takúto spojitosť.

Namietateľ v odôvodnení rozkladu zastal názor, že v posudzovanom prípade relevantnou spotrebiteľskou verejnosťou je skupina spotrebiteľov, ktorá sa snaží získať informácie o prípravkoch a poskytovaných službách často aj telefonicky, a preto fonetické hľadisko prevažuje nad vizuálnym hľadiskom a pravdepodobnosť zámeny porovnávaných označení nemožno vylúčiť. Odvolací orgán vychádzajúc zo skutočnosti, že v prípade kolíznych služieb bola konštatovaná vyššia miera pozornosti relevantnej spotrebiteľskej verejnosti, vyslovil predpoklad, že v danom prípade sa pozornejší a obozretnejší spotrebiteľ nebude spoliehať len na informácie poskytované telefonicky, ale skôr, ako sa rozhodne pre využitie týchto služieb, pozorne preskúma (napr. prostredníctvom webovej stránky namietateľa a prihlasovateľa), aké procedúry salón ponúka, v čom je iný oproti ostatným salónom, s akými prístrojmi a prípravkami pracuje, akou odbornosťou zamestnanci disponujú, skontroluje cenník poskytovaných služieb, prípadne si pozrie recenzie zákazníkov. S ohľadom na uvedené

odvolací orgán predmetné tvrdenie namietateľa považoval za nedôvodné.

Keďže na základe preskúmania napadnutého rozhodnutia v rozsahu podaného rozkladu odvolací orgán dospel k rovnakému záveru ako prvostupňový orgán, že medzi zverejneným označením a staršou ochrannou známkou neexistuje pravdepodobnosť zámeny vo vzťahu k nárokovým službám v triede 44 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, ktorých sa podané námietky týkali, čím neboli splnené podmienky potrebné pre úspešné uplatnenie námietok podľa § 7 písm. a) bod 2. zákona o ochranných známkach, podaný rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie, ktorým boli námietky zamietnuté, potvrdil.

Rozhodnutie v plnom znení nájdete na <https://www.indprop.gov.sk/rozhodnutia/rozhodnutia.html>

Spracovala: JUDr. Zuzana Ďuriančíková

Rozhodnutie POZ 152-2023/N-84-2024 zo 4. 10. 2024

(právoplatnosť 12. 11. 2024)

Decision Nr. POZ 152-2023/N-84-2024, 4. 10. 2024

ABSTRAKT

Námietkam podaným okrem iného z dôvodu nie dobrej viery podľa ustanovenia § 7 písm. j) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov úrad vyhovel a prihlášku ochrannej známky zamietol v celom rozsahu.

ABSTRACT

The Office upheld the opposition filed inter alia on the grounds of bad faith under Article 7(j) Act No 506/2009 Coll. on Trade Marks and the trade mark application was rejected in its entirety.

Kľúčové slová

Nie dobrá/zlá viera, preukázanie zlej viery, vedomosť o používaní zhodného alebo podobného označenia, jedinečné a originálne označenie, nečestný úmysel na strane prihlasovateľa, osoba dotknutá na svojich právach.

Key words

Bad faith, proof of bad faith, knowledge of the use of an identical or similar sign, unique and original sign, dishonest intention on the part of the applicant, person whose rights are infringed.

Označenia používané namietateľmi

Zverejnené označenie (POZ 152-2023)

Proti zápisu obrazového zverejneného označenia do registra ochranných známk boli podané námietky týkajúce sa všetkých prihlásených tovarov a služieb. Námietky podali namietatelia (namietateľ 1 – fyzická osoba, namietateľ 2 – spoločnosť, ktorej konateľom a spoločníkom je namietateľ 1). Námietky boli podané podľa § 30 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochranných známkach) okrem iného z dôvodu, že namietatelia sú osobami, ktoré sú dotknuté na svojich právach prihláškou, ktorá nebola podaná v dobrej viere (§ 7 písm. j) zákona o ochranných známkach).

Namietatelia predložili rad dôkazov a zdôraznili, že autorom jedinečného označenia „BRAHAMA“ je namietateľ 1, ktorý toto slovné dielo vytvoril a používa ho od začiatku svojho podnikania v roku 1991. Namietateľ 1 je užívateľom nezapísaného označenia „BRAHAMA“, ktoré je súčasťou jeho obchodného mena ako fyzickej osoby – podnikateľa, a to v spojení s tovarmi a službami, pre ktoré je prihlásené zverejnené označenie.

Namietateľ 1 sa stal známym v podnikateľských kruhoch ako zakladateľ značky „BRAHAMA“, čo vyplýva z predajnej stránky brahama.sk a brahamamarket.sk. Zápis zverejneného označenia ako ochrannej známky by podľa namietateľov viedol k zníženiu dôstojnosti a vážnosti namietateľa 1 v spoločnosti aj v dotknutých podnikateľských kruhoch.

Namietateľ 2 vznikol v roku 2002 a odvtedy používa nezapísané označenie „BRAHAMA“ v spojitosti s tovarmi a činnosťami, ktoré sa prekrývajú so zoznamom prihlásených tovarov a služieb. Spoločnosť namietateľa 2 je činná a známa v oblasti zameranej na železiarsky tovar, čerpadlá, vykurovaciu techniku, armatúry, priemyselné stavby a ich súčasti.

Namietatelia poukázali tiež na to, že prihlasovateľ ako fyzická osoba sám vo svojom mene prihlásené tovary a služby vôbec neposkytuje a neposkytoval ich ani od roku 1991 (hoci je to uvedené vo vyobrazení zverejneného označenia).

Namietatelia konštatovali, že z predložených dôkazov o ich činnosti za obdobie rokov 2019 až 2023 vyplýva vysoká pravdepodobnosť asociácie zverejneného označenia s nezapísanými označeniami namietateľa 1 a namietateľa 2.

Namietateľ 2 je zároveň majiteľom doménového mena brahama.sk. Namietatelia tiež poukázali na skutočnosť, že prihlasovateľ je konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti, ktorá je nájomcom priestorov vo vlastníctve namietateľa 1. Namietatelia v tejto súvislosti predložili zmluvu o nájme a výpis z obchodného registra spoločnosti, ktorej konateľom je prihlasovateľ. Namietatelia zdôraznili, že zmluva žiadnym spôsobom neoprávňuje nájomcu na

registráciu práv duševného vlastníctva, ktoré na základe predložených dôkazov patria namietateľovi 1. Namietatelia uviedli, že vzhľadom na časovú následnosť krokov – podanie prihlášky zverejneného označenia a uzatvorenie nájomnej zmluvy v januári 2023, považujú konanie prihlasovateľa za nedobromyselné.

Prihlasovateľ podľa vyjadrenia namietateľov nemá žiadne oprávnenie na používanie slovného prvku „BRAHAMA“ vo svojom označení. Prihláška zverejneného označenia je tak podľa namietateľov prihláškou, ktorá nebola podaná v dobrej viere, cieľom prihlasovateľa bolo poškodiť namietateľov, ktorí mu nikdy nedali súhlas na používanie ich označenia. Namietatelia uviedli, že konanie prihlasovateľa je motivované aj subjektívnymi pohnútkami, ktoré sa týkajú rodinných záležitostí. Snaha namietateľa 1 o zmierlivé vyriešenie tejto situácie skončila neúspešne.

Pre naplnenie uplatneného námietkového dôvodu musí v dôsledku prihlásenia označenia ako ochrannej známky existovať určitá nespravodlivá výhoda na strane prihlasovateľa, resp. sa musí dôvodne predpokladať, že zápisom prihláseného označenia ako ochrannej známky by prihlasovateľ takúto výhodu získal. Súčasne musí dôjsť k zásahu do práv namietateľov. Pojem „dotknutie na právach“ predstavuje akýkoľvek zásah do práv namietateľov, a to bez ohľadu na jeho intenzitu, frekvenciu, trvanie alebo prípadné negatívne následky v podobe ujmy. Vznik škody či inej ujmy nie je považovaný za nevyhnutnú podmienku, pretože podstatné je to, že podaním prihlášky ochrannej známky došlo k objektívne nežiaducemu následku v právnej sfére namietateľov.

Neexistencia dobrej viery sa musí viazať na osobu prihlasovateľa a jej preukázanie musí byť časovo viazané na podanie prihlášky označenia na zápis ako ochrannej známky.

Za rozhodujúce skutočnosti pre zistenie, či prihlasovateľ konal pri podaní prihlášky ochrannej známky v zlej viere, je nutné považovať jednak objektívnu známosť (vedomosť) určitej skutočnosti a jednak subjektívny úmysel (zámer). Obidve zložky podmieňujúce existenciu zlej viery prihlasovateľa, t. j. vedomosť a úmysel, musia byť prítomné súčasne, a ak čo i len jedna z nich absentuje, nemožno hovoriť o podaní prihlášky ochrannej známky v zlej viere.

Úrad z analýzy namietateľmi predložených dôkazných prostriedkov zistil, že namietateľ 1 ako živnostník používal označenie „BRAHAMA“ od roku 1991 a namietateľ 2, zapísaný do obchodného registra pod obchodným menom BRAHAMA, spol. s r. o., od roku 2002. Predložené dôkazy obsahujú slovný prvok „BRAHAMA“ v označení oboch podnikateľských subjektov a tiež v dokumentácii, ktorou sú zmluvy, úradné listiny, faktúry, cenník, reklamný materiál. Predložené dôkazy obsahujú aj obrazové označenie

BRAHAMA

a vzťahujú sa na obchodné aktivity namietateľov v oblasti servisných služieb a predaja predovšetkým čerpacej techniky. Označenie „BRAHAMA“ bolo umiestnené aj na obchodnej prevádzke a sídle firmy. Označenie

BRAHAMA

bolo používané aj v odtlačku pečiatky v obchodných dokumentoch. Datované dokumenty sa viažu na obdobie rokov 1991 až 2022, ktoré predchádza dňu podania prihlášky zverejneného označenia (24. 1. 2023).

Predložené dôkazy obsahujú informácie o spoločnosti namietateľa 2 a finančné údaje dosiahnuté v rokoch 2015 až 2021, ktoré preukázali aktívne pôsobenie namietateľa 2 na slovenskom trhu. Z uvedeného a pri zohľadnení ďalších okolností podložených dôkazmi vyplynula vedomosť prihlasovateľa o označeniach obsahujúcich slovný prvok „BRAHAMA“ používaných namietateľmi. Bol preukázaný aj príbuzenský vzťah prihlasovateľa a namietateľa 1 a konateľa v spoločnosti namietateľa 2, z čoho tiež vyplynula vedomosť prihlasovateľa o označeniach používaných namietateľmi. Vedomosť prihlasovateľa súčasne potvrdila predložená zmluva o nájme nebytového objektu firmy BRAHAMA, uzavretá medzi namietateľom 1 ako prenajímateľom a spoločnosťou, v ktorej je prihlasovateľ konateľom, ako nájomcom.

V predmetnom prípade bolo dôležité zohľadniť skutočnosť, že slovný prvok „BRAHAMA“ nepredstavuje bežne používané či známe slovo. Ide o označenie jedinečné a originálne, čím je vylúčené jeho náhodné začlenenie do prihlasovateľovho zverejneného označenia. Taktiež použité prvky zverejneného označenia

preukazujú súvislosť nielen so slovným označením, ale aj s obrazovým označením namietateľov

čo tiež vylučuje náhodnosť a nezávislosť vytvorenia zverejneného označenia samotným prihlasovateľom.

Namietatelia používali označenia „BRAHAMA“ pre služby späté s čerpacou technikou a aj keď posúdenie uplatneného námietkového ustanovenia je zvyčajne nezávislé od zoznamu prihlásených tovarov a služieb, v predmetnom prípade bolo zistené, že prihlásený zoznam tovarov a služieb v triedach 6, 7, 11 a 35 medzinárodného triedenia tovarov a služieb zasahuje do oblasti pôsobenia namietateľov.

Namietatelia preukázali používanie označení „BRAHAMA“ na trhu mnoho rokov pred akýmkoľvek kontaktom s prihlasovateľom, a napriek tomu prihlasovateľ zakomponoval do zverejneného označenia odvolanie sa na vznik spoločnosti v roku 1991. Prihlasovateľ sa k podaným námietkam nevyjadril a svoje konanie pri podaní prihlášky zverejneného označenia neobjasnil, ani neuviedol žiadne argumenty zdôvodňujúce jeho konanie.

Vzhľadom na absenciu dôvodu, ktorý by konanie prihlasovateľa ospravedlňovalo, je v predmetnom prípade za podaním prihlášky zverejneného označenia potrebné vidieť nečestný úmysel prihlasovateľa, resp. snahu privlastniť si označenie veľmi podobné označeniam namietateľov, v dôsledku čoho by prihlasovateľ mohol ťažiť z rozlišovacej spôsobilosti a známosti už skôr používaného označenia na rovnakom trhu. Zápisom zverejneného označenia ako ochrannej známky by prihlasovateľ získal výlučné právo na toto označenie a mohol by tak brániť namietateľom v pokračovaní používania ich označení na celom území Slovenskej republiky pri vykonávaní obchodnej činnosti, ktorá už má svoju tradíciu. Prihlasovateľ tak zasiahol do právom chránených záujmov namietateľov.

Na základe všetkých uvedených skutočností bolo konštatované naplnenie podmienok uplatneného námietkového ustanovenia, keďže konanie prihlasovateľa pri podaní prihlášky zverejneného označenia bolo konaním nečestným a namietatelia sú dotknutí na svojich právach prihláškou, ktorá nebola podaná v dobrej viere.

Úrad podľa § 31 ods. 4 zákona o ochranných známkach námietkam vyhovel a prihlášku obrazovej ochrannej známky, číslo spisu POZ 152-2023, zamietol v celom rozsahu.

Rozhodnutie v plnom znení nájdete na <https://www.indprop.gov.sk/rozhodnutia/rozhodnutia.html>

Spracovala Mgr. Danko Gašperanová

Rozhodnutie OZ 177093/I-30-2023 zo 16. 11. 2023
(právoplatnosť 8. 4. 2024)
Decision Nr. OZ 177093/I-30-2023, 16. 11. 2023

ABSTRAKT

Návrh na čiastočné zrušenie obrazovej ochrannej známky č. 177093 bol uplatnený podľa § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov z dôvodu, že napadnutá ochranná známka sa v dôsledku činnosti alebo nečinnosti majiteľa stala obvyklým pomenovaním pre tovary „prístroje na meranie, signalizáciu a vykonávanie analýz a nimi vytvárané systémy na plyny, pary a škodlivé látky; prístroje na meranie alkoholu v dychu“ v triede 9, pre ktoré je zapísaná. Návrh bol zamietnutý.

ABSTRACT

The application for a partial revocation of the trade mark No. 177093 was filed according to Article 34 (1) b) Act No. 506/2009 Coll. on Trade Marks as amended based on the ground that the contested trademark as a result of action or inaction on the part of the proprietor, it has become the common name in the trade for a product „measuring, signalling and analysis devices and systems created by them for gases, vapours and harmful substances; breath alcohol measuring devices“ for which it was registered in the class 9. The application was rejected.

Kľúčové slová

Konanie o návrhu na čiastočné zrušenie; obrazová ochranná známka, zdruhovanie; relevantná verejnosť, preukázaná činnosť majiteľa, zamietnutie návrhu.

Key words

Partial revocation proceeding; figurative trade mark, trade mark becoming a common name; action of proprietor proven; rejection of proposal.

Napadnutá ochranná známka (OZ 177093)

Dräger

Návrh na čiastočné zrušenie obrazovej ochrannej známky č. 177093

Dräger

(ďalej napadnutá ochranná známka) bol podaný podľa § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o ochranných známkach). Návrh sa týkal tovarov „prístroje na meranie, signalizáciu a vykonávanie analýz a nimi vytvárané systémy na plyny, pary a škodlivé látky; prístroje na meranie alkoholu v dychu“ v triede 9 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Návrh bol podaný z dôvodu, že označenie, ktoré tvorí napadnutú ochrannú známku, sa stalo obvyklým pomenovaním pre prístroje na meranie alkoholu v dychu, čo preukazujú predložené dôkazy svedčiace o masívnom používaní označenia na celom území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ uviedol, že hoci napadnutá ochranná známka bola pôvodne fantazijným označením pre všetky zapísané tovary, masívnym používaním v spoločnosti na

označenie všetkých prístrojov na meranie alkoholu v dychu bez rozlišovania ich obchodného pôvodu postupne stratila rozlišovaciu spôsobilosť pre tovary „prístroje na meranie alkoholu v dychu“, čím došlo k jej zdruhoveniu.

Podľa navrhovateľa spotrebiteľská verejnosť minimálne od roku 2008 slovom „dreger“, „dréger“ alebo „dräger“, čo je fonetické vyjadrenie napadnutej ochrannej známky, pomenúvala prístroje na meranie alkoholu v dychu vo všeobecnosti a posledných 15 rokov tak označenie „dreger“ nie je vnímané vo väzbe na výrobky majiteľa, ale ako druh tovaru – prístroj na meranie alkoholu v dychu. Napadnutá ochranná známka sa tak nečinnosťou majiteľa stala označením, ktoré spotrebiteľská verejnosť vníma a používa na pomenovanie celej kategórie tovarov „prístroje na meranie alkoholu v dychu“, a preto nie je ďalej schopná plniť základnú funkciu ochrannej známky, t. j. odlišovať tento tovar majiteľa od tovarov iných osôb. Majiteľ zjavne nepodnikol žiadne kroky alebo podnikol nedostatočné kroky na zabránenie vzniku tohto stavu. Uvedené tvrdenia navrhovateľ podložil dôkazmi.

Majiteľ napadnutej ochrannej známky vo svojej reakcii na návrh zdôraznil, že napadnutá ochranná známka je obrazová, hoci navrhovateľ sa ju snažil sotožniť so slovami „dreger“, „dréger“, „drager“ či „dräger“. Poukázal na to, že v minulosti bol v zásade jediným zdrojom takýchto výrobkov a jedným z prvých výrobcov tohto typu prístrojov, slovný prvok „Dräger“ je obsiahnutý v jeho obchodnom mene, jeho spoločnosť bola založená v Nemecku v roku 1889,

pôsobí vo viac ako 190 krajinách, aj na území Slovenskej republiky, teda napadnutá ochranná známka reprezentuje podnikateľa s vyše 100-ročnou tradíciou. Uviedol, že verejnosť nepoužíva napadnutú ochrannú známku ako synonymum na všetky a akékoľvek merače alkoholu v dychu, ale len na merače alkoholu v dychu vyrobené majiteľom.

Majiteľ ďalej zhrnul, že má detailne upravenú licenčnú politiku na používanie napadnutej ochrannej známky tretími osobami, vynakladá značné finančné prostriedky na reklamnú a propagačnú činnosť, pri ktorej používa výlučne napadnutú ochrannú známku, používa značku[®], aby bola široká verejnosť informovaná o tom, že pojem „Dräger“ je jeho duševným vlastníctvom a môže sa používať iba a výlučne v spojení s testermi na alkohol majiteľa, napr. Dräger Alcotest®. Súčasne uviedol, že v prípade akéhokoľvek zasahovania do jeho práv k napadnutej ochrannej známke tretími osobami, o ktorom sa dozvedel, vykonal príslušné kroky, medziiným aj voči médiám, bol tak náležite činný pri ochrane práv k napadnutej ochrannej známke.

Zdruhovanie ochrannej známky znamená stratu rozlišovacej funkcie ochrannej známky a pre jej vlastníka stratu jej ochrany, lebo toto označenie ďalej nie je schopné rozlišovať výrobky a služby pochádzajúce od rôznych majiteľov ochranných známok. Zdruhovanie môže privodiť jednak nesprávne užívanie jej majiteľom, ktoré vedie k premene označenia na druhový pojem, taktiež nevhodným používaním tretími osobami, ktoré majiteľ ochrannej známky strpel. K zdruhoveniu označenia môže dôjsť rozsiahlym používaním pôvodne dištinkatívneho označenia zo strany viacerých subjektov, čo môže viesť k degradácii označenia v takej miere, že v očiach verejnosti sa takéto označenie nespája s konkrétnym tovarom či službou konkrétneho výrobcu, resp. poskytovateľa, ale s druhom tovaru alebo služby, čím označenie prestáva plniť funkciu ochrannej známky.

Dôkazné bremeno v konaní o návrhu na zrušenie ochrannej známky z dôvodu jej zdruhovania nesie navrhovateľ, ktorý musí preukázať, že napadnutá ochranná známka sa stala obvyklým pomenovaním výrobku alebo služby nielen medzi určitou, ale medzi veľkou väčšinou príslušnej skupiny verejnosti vrátane tej, ktorej sa týka obchod s predmetným výrobkom alebo službou. Označenie sa považuje za obvyklé pomenovanie v obchode, ak je bežnou praxou v obchode používať predmetný pojem na označenie tovarov alebo služieb, pre ktoré je zapísané. Súčasne musí navrhovateľ preukázať príčinnú súvislosť medzi jej zdruhovaním a konaním, resp. nekonaním jej majiteľa. V prípade, že majiteľ napadnutej ochrannej známky urobil to, čo sa dalo primerane očakávať v konkrétnom prípade, ochrannú známku nemožno zrušiť.

Účastníci konania predložili pomerne rozsiahle množstvo dôkazov, z ktorých veľkú časť predstavovali rôzne články zo slovenských denníkov a reportáže z televíznych

staníc, výtlačky z informačných portálov, ponuku e-shopov, dokumenty týkajúce sa činnosti spoločnosti majiteľa (napr. výročná správa, webová stránka, časti z licenčných zmlúv, výzvy majiteľa na upustenie od používania zavádzajúceho pojmu dreger či ekvivalentov slova „Dräger“, dokumenty týkajúce sa prebiehajúceho súdneho sporu s navrhovateľom).

Na základe vyhodnotenia dôkazov oboch účastníkov jednotlivu aj vo vzájomných súvislostiach bolo zistené, že v období od roku 2015 sa v článkoch slovenských denníkov a v reportážach vysielaných slovenskými televíznymi stanicami pri informovaní bežnej laickej verejnosti frekventovane na pomenovanie prístroja na meranie alkoholu v dychu objavovalo slovo dreger, spoločne s týmto slovom však boli väčšinou používané aj termíny ako alkohol tester či alkotester. Z obsahu článkov bolo zrejmé, že boli určené širokým masám a laickej verejnosti a bol vyslovený predpoklad, že ich autori nevenovali potrebnú pozornosť adekvátnemu používaniu terminológie. V niektorých prípadoch slovo dreger bolo použité v nadväznosti na označenie prístroja majiteľa, ale nesprávne ako fonetický prepis napadnutej ochrannej známky s využitím princípu „píš, ako počuješ“.

Návrhom dotknuté tovary sú určené na kontrolu v oblasti bezpečnosti práce, pre políciu alebo súkromné bezpečnostné služby na testovanie a kontrolu požitia alkoholu. Hoci sú na trhu dostupné aj osobné merače alkoholu v dychu určené pre vodičov na individuálnu kontrolu množstva alkoholu v dychu, nejde o povinnú výbavu vozidiel, tester je určený len pre vlastnú potrebu. V prípade dotknutých tovarov tak nejde o tovary nakupované bežne a masovo, pretože sú zamerané na užšiu spotrebiteľskú verejnosť, na firemných zákazníkov so špecifickými odbornými znalosťami. Zo žiadnych dôkazov nevyplývalo, že by označenie dreger používali aj výrobcovia a predajcovia takýchto výrobkov, resp. že bolo takéto označenie používané pri obchodovaní s predmetnými výrobkami.

Ďalej bolo v konaní z dôkazov zistené, že majiteľ napadnutej ochrannej známky je dlhoročným výrobcom prístrojov na meranie alkoholu v dychu, ktoré sú na relevantnom trhu známe, hodnotené ako kvalitné, poloprofesionálne výrobky, že prístroje na meranie alkoholu v dychu označené napadnutou ochrannou známou používala ako oficiálne testery na meranie alkoholu v dychu aj Polícia Slovenskej republiky. Majiteľ tiež v konaní predložil dôkazy o tom, že sa aktívne bránil proti zásahu do práv k napadnutej ochrannej známke, aj proti použitiu podobného označenia s napadnutou ochrannou známou, a to použitiu slova dreger či rôznym ekvivalentom slova Dräger, ako zavádzajúcim pojmom vo vzťahu k napadnutej ochrannej známke pri použití v súvislosti s prístrojmi na meranie alkoholu v dychu. S prihliadnutím na uvedené bola činnosť majiteľa, ktorú vyvinul na obranu svojich práv, považovaná za zodpovedajúcu okolnostiam.

Uvedené zistenia boli zhrnuté do konštatovania, že slovo dregger je bezpochyby známe širokej slovenskej laickej verejnosti ako označenie prístroja na meranie alkoholu v dychu, ale z dôkazov nevyplynulo, že relevantná spotrebiteľská verejnosť, ktorej sú predmetné výrobky určené, používa slovo dregger ako všeobecný pojem na označenie takéhoto prístroja.

Napadnutá ochranná známka je pritom obrazová, tvorená prvkom

Dräger,

ale v predložených dôkazoch bolo používané len slovo dregger, t. j. zvuková reprodukcia slovného prvku napadnutej ochrannej známky.

V predmetnom prípade bola za kľúčovú považovaná skutočnosť, že z predložených dôkazov navrhovateľa nevyplyva používanie slova dregger ani

Dräger

na trhu s dotknutými výrobkami relevantnou časťou verejnosti, ktorá predmetné výrobky nakupuje a ktorej sú určené.

Napriek používaniu slova dregger v rôznych článkoch ako pomenovania konkrétneho druhu výrobku nebol tento samotný fakt rozhodujúci vo vzťahu k posúdeniu zdruhovania napadnutej ochrannej známky, ktorá je obrazová, a súčasne predložené články neodrážali situáciu na trhu s predmetnými výrobkami ani zvyklosti predajcov takýchto

výrobkov, teda vo vzťahu k relevantnej verejnosti, ktorej sú predmetné výrobky určené. Úrad považoval za preukázané, že podstatná časť relevantnej spotrebiteľskej verejnosti, ktorú tvoria obchodníci, výrobcovia a predajcovia a ich prostredníctvom aj koneční spotrebitelia, ktorí uvedené výrobky nakupujú, naďalej zreteľne rozoznáva napadnutú ochrannú známku ako označenie, ktoré umožňuje spotrebiteľom určiť obchodný pôvod takto označených výrobkov.

V závere rozhodnutia úrad konštatoval, že z dôkazov nevyplyva, že by výrobky, prístroje na meranie alkoholu v dychu, boli pod označením

Dräger

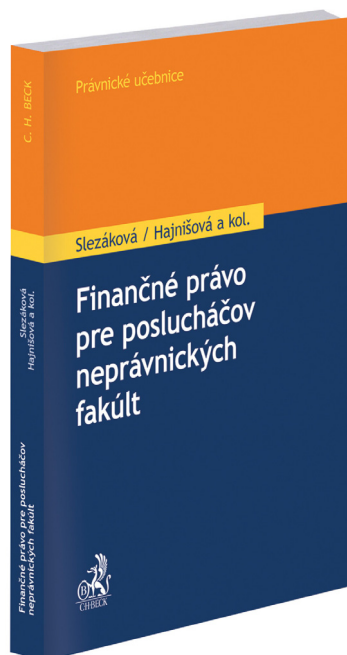
ponúkané a uvádzané na relevantnom trhu na území Slovenskej republiky rôznymi subjektmi, v dôsledku čoho by relevantná verejnosť vnímala napadnutú ochrannú známku ako druhotné pomenovanie dotknutých tovarov. Súčasne bolo zistené, že majiteľ vyvíjal činnosť na obranu svojich práv, ktorú možno považovať za zodpovedajúcu okolnostiam.

V konaní nebolo preukázané naplnenie podmienok na zrušenie napadnutej ochrannej známky podľa § 34 ods. 1 písm. b) zákona o ochranných známkach a návrh bol v celom rozsahu zamietnutý.

Rozhodnutie v plnom znení nájdete na <https://www.indprop.gov.sk/rozhodnutia/rozhodnutia.html>

Spracovala Ing. Janka Boháľová

Práve vyšlo

V januári tohto roku vyšla nová publikácia autorského kolektívu na čele s JUDr. Andreou Slezákovou, LL.M., PhD.:

SLEZÁKOVÁ, Andrea a kol. Finančné právo pre poslucháčov právnických fakúlt. Bratislava: Ch. C. Beck, 2025. 280 s. ISBN 978-80-8232-061-2.

Autori:

Andrea Slezáková
Edita Hajnišová
Ailina Hanková
Pavol Matyasovszky
Martin Winkler
Slávka Gunárová

Peter Pénzeš
Peter Mikloš
Filip Tubler
Zuzana Turčanová
Lenka Vačoková
Mária Veterníková

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 181/24

Luxemburgsko 17. októbra 2024

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-159/23

Sony Computer Entertainment Europe

Smernica o právnej ochrane počítačových programov neumožňuje držiteľovi tejto ochrany zakázať, aby tretia strana uvádzala na trh softvér, ktorý len dočasne upravuje premenné na pamäti RAM hernej konzoly.

Spoločnosť Sony predáva herné konzoly PlayStation, ako aj hry pre tieto konzoly. Do roku 2014 ponúkala na predaj okrem iných produktov aj konzolu PlayStation Portable a hru „MotorStorm: Artic Edge“.

Spoločnosť Sony podala na nemeckých súdoch žalobu proti spoločnosti Datel, ktorá ponúka softvér a zariadenia¹, ktoré sú kompatibilné s konzolou PlayStation a ponúkajú používateľovi herné možnosti, ktoré spoločnosť Sony v danej fáze hry neposkytuje.

Spoločnosť Sony sa domnieva, že produkty spoločnosti Datel majú za následok zmenu softvéru, na ktorom je jej hra založená, a tým porušujú jej výlučné právo schvaľovať takéto úpravy. Z tohto dôvodu navrhla súdu, aby spoločnosť Datel zakázala uvádzanie dotknutých produktov na trh a nariadili jej zaplatiť náhradu škody za údajne spôsobenú stratu.

Nemecký Spolkový súdny dvor (BGH) požiadal Súdny dvor o výklad smernice o právnej ochrane počítačových programov².

BGH konštatuje, že softvér spoločnosti Datel si používateľ nainštaluje do systému PlayStation a spustí ho súčasne s herným softvérom. Nemodifikuje ani nereprodukuje objektový kód, zdrojový kód, vnútornú štruktúru alebo organizáciu softvéru spoločnosti Sony. Upravuje len obsah premenných, ktoré hry Sony dočasne vkladajú do pamäte RAM konzoly a ktoré sa používajú počas vykonávania hry. Týmto spôsobom sa hra spustí na základe týchto premenných s upraveným obsahom.

Súdny dvor sa domnieva, že obsah premenných vložených počítačovým programom do pamäte s náhodným prístupom počítača a použitých týmto programom v priebehu jeho vykonávania nespadá pod ochranu osobitne priznanej smernice, pokiaľ tento obsah neumožňuje následné reprodukcie alebo realizovanie takéhoto programu.

Smernica chráni iba intelektuálne dielo tak, ako sa prejavuje v texte zdrojového kódu a objektového kódu počítačového programu. Na druhej strane, smernica nechráni funkcie programu ani prvky, pomocou ktorých používatelia využívajú tieto funkcie, pokiaľ neumožňujú reprodukcii alebo následné vytváranie daného programu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov, aby sa v sporoch, ktoré im boli predložené, obrátili na Súdny dvor s otázkami týkajúcimi sa výkladu práva EÚ alebo platnosti aktu EÚ. Súdny dvor nerozhoduje o samotnom spore. Je úlohou vnútroštátneho súdu alebo tribunálu rozhodnúť vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora, ktoré je rovnako záväzné aj pre ostatné vnútroštátne súdy alebo tribunály, pred ktorými sa rieši podobná otázka.

Neoficiálny dokument pre médiá, ktorý nie je pre Všeobecný súd záväzný.

Preložené zamestnancami úradu v spolupráci so štátnym právnickým fakultou.

Úplné znenie rozsudku v anglickej verzii sa nachádza na internetovej stránke CURIA.

¹ Ide o softvér Action Replay PSP a zariadenie Tilt FX, ako aj softvér s rovnakým názvom.

² [Directive 2009/24/EC](#) Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov.

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 98/24

Luxemburgsko 12. júna 2024

Rozsudok Všeobecného súdu vo veci T-604/22

Société du Tour de France / EUIPO – FitX (TOUR DE X)

Právo ochranných známk: zamietnutie odvolania Société du Tour de France proti zápisu ochrannej známky Európskej únie Tour de X

Túto ochrannú známku možno okrem iného používať na športový tovar a športové aktivity.

V máji 2017 nemecký reťazec posilňovní FitX podal žiadosť Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) o registráciu nasledujúceho obrazového označenia ako ochrannej známky EÚ:

Žiadosť sa týkala viacerých tovarov a služieb vrátane oblečenia, obuvi, hier, hračiek a videohier, športových predmetov a vybavenia a služieb v oblasti športového vzdelávania, tréningu, zábavy a športových a kultúrnych aktivít.

Francúzska spoločnosť Société du Tour de France vzniesla námietku proti registrácii, pričom sa odvolala na slovné a obrazové známky s výrazom TOUR DE FRANCE alebo LE TOUR DE FRANCE, ktoré mala zapísané pre viaceré tovary a služby³.

EUIPO usúdil, že hoci tovary a služby označené ochrannými známkami boli zhodné alebo podobné, neexistovala pravdepodobnosť zámieny. Okrem toho používanie ochrannej známky Tour de X by neprinieslo neoprávnené obohatenie na ich reputácii a ani by nebolo na ujmu ochranných známk Société du Tour De France.

Société du Tour de France napadla rozhodnutie EUIPO na Všeobecnom súde Európskej únie, ktorý však žalobu zamietol a v podstate potvrdil analýzu EUIPO v zásadných bodoch⁴.

Súdny dvor sa domnieva, že verejnosť si nebude zamieňať ochranné známky napriek totožnosti alebo podobnosti tovarov a služieb a zvýšenej rozlišovacej spôsobilosti, ktorú nadobudla Société du Tour de France používaním ochranných známk v súvislosti so službami organizácie cyklistických pretekov. Jediný spoločný prvok ochranných známk – „tour de“ – má slabú rozlišovaciu spôsobilosť a stupeň podobnosti medzi ochrannými známkami je nízky.

Podľa Súdneho dvora používanie ochrannej známky Tour de X pre tovary a služby, na ktoré sa vzťahuje, nebude mať za následok neoprávnené využívanie rozlišovacej spôsobilosti alebo dobrého mena chránených známk Société du Tour de France a nebude im spôsobovať ujmu. Verejnosť si nevytvorí spojenie medzi ochrannými známkami, pretože okrem iného zvýšenia rozlišovacia spôsobilosť nadobudnutá používaním a reputáciou Tour de France a Le Tour de France sa nevzťahuje na prvok spoločný pre kolidujúce ochranné známky: prvok „tour de“. Súd prvého stupňa konštatoval, že tento prvok je opisným výrazom, ktorý sa bežne používa v súvislosti s cyklistickými súťažami a podobnými podujatiami, a preto má len minimálnu rozlišovaciu spôsobilosť.

UPOZORNENIE: Ochranné známky a vzory EÚ sú platné na celom území Európskej únie. Ochranné známky EÚ koexistujú s národnými ochrannými známkami. Dizajny EÚ koexistujú s národnými dizajnmi. Žiadosti o zápis ochranných známk a dizajnov EÚ sa podávajú EUIPO. Proti jeho rozhodnutiam možno podať žalobu Všeobecnému súdu.

UPOZORNENIE: Žaloba o neplatnosť smeruje k zrušeniu aktov inštitúcií Európskej únie, ktoré sú v rozpore s právom EÚ. Členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci môžu za určitých podmienok podať žalobu o neplatnosť Súdnemu dvoru alebo Všeobecnému súdu. Ak je žaloba odôvodnená, akt bude zrušený. Dotknutá inštitúcia musí odstrániť právne vákuum vzniknuté zrušením aktu.

UPOZORNENIE: Proti rozhodnutiu Všeobecného súdu možno podať odvolanie Súdnemu dvoru, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky, a to do dvoch mesiacov a desiatich dní od oznámenia rozhodnutia. V odvolacom konaní sa nebude pokračovať, pokiaľ Súdny dvor najprv nerozhodne o jeho umožnení. V súlade s tým musí byť k odvolaniu pripojená žiadosť o povolenie konania o odvolaní, v ktorej sa uvedie otázka (otázky), ktorá (ktoré) je (sú) v odvolaní nastolená (nastolené) a ktorá (ktoré) je (sú) významná (významné) vo vzťahu k jednotnosti, konzistentnosti a vývoju práva EÚ.

Neoficiálny dokument pre médiá, ktorý nie je pre Všeobecný súd záväzný.

Preložené zamestnancami úradu v spolupráci so štátnym právnickým fakultou.

Úplné znenie rozsudku v anglickej verzii sa nachádza na internetovej stránke CURIA.

³ Konkrétne ide o francúzske slovné ochranné známky TOUR DE FRANCE a LE TOUR DE FRANCE, dve slovné ochranné známky EÚ LE TOUR DE FRANCE a medzinárodnú ochrannú známku označujúcu Nemecko pre obrazovú ochrannú známku TOUR DE FRANCE, ako je uvedené ďalej:

TOUR DE FRANCE

a obrazovú ochrannú známku EÚ LE TOUR DE FRANCE, ako je uvedené ďalej:

⁴ Súdny dvor zdôrazňuje, že EUIPO sa dopustil chyby, keď usúdil, že kolidujúce ochranné známky nie sú koncepčne podobné. Na tejto úrovni by totiž bola podobnosť malá, ak by časť verejnosti vnímala ochrannú známku Tour de X ako označenie cyklistickej súťaže. Toto pochybenie však nemá vplyv na neexistenciu pravdepodobnosti zámieny.

Z rozhodnutí centra ADR

(doménové spory)

<c-and-a-online.sk>

Rozhodnutie 55/2023 z 5. februára 2024

SUMMARY

The Complainant requested that the domain name <c-and-a-online.sk> is transferred from its current Domain name holder to itself on the basis of an alleged infringement of the trade marks "C&A". The domain name was not in use at the time of filing the complaint, but the proven past use of the domain name had been established. The Expert noted the similarity of the Protected Sign with the Domain Name and the reputation of the Protected Sign among the relevant public. Neither a subjective right nor a legitimate interest in the Domain Name was claimed by the Holder nor proven. The Complainant has sufficiently demonstrated the lack of good faith on the part of the Holder in registering the Domain (also referring to the goodwill of the Protected Mark) and the past use of the Domain (also referring to the operation of a parasitic website on the Domain). The Expert thus concluded that all necessary conditions required by the ADR Rules were met and therefore ordered the transfer of the domain <c-and-a-online.sk> to the Complainant.

Klíčové slová

Podobnosť označení; dobré meno; neexistencia práva alebo legitímneho záujmu; nedostatok dobrej viery, parazitujúca webová stránka.

Keywords

Similarity of signs, reputation; absence of a right or legitimate interest; lack of good faith; parasitic website.

Doména: <c-and-a-online.sk>

Číslo a dátum rozhodnutia: 55/2023, 5. februára 2024

Rozhodoval expert centra ADR¹: JUDr. Tomáš Klinka

Citácia v iných rozhodnutiach: Doteraz necitované v iných rozhodnutiach

Citácia v literatúre: Doteraz necitované v literatúre

Odkaz na celé znenie rozhodnutia:

https://adr.eisionline.org/wp-content/uploads/2024/03/c-and-a-online_Rozhodnutie_na-zverejnenie.pdf

Vybrané právne vety

„Sťažovateľ v návrhu výslovne tvrdil, že chránené označenie má dobré meno (pozri bod 10 tohto rozhodnutia), pričom uviedol a preukázal tieto konkrétne skutočnosti:

- na Slovensku vykonáva sťažovateľ obchodnú činnosť prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti, ktorá dosiahla za posledných päť rokov tržby v rozpätí od 126 do 220 miliónov eur ročne,
- dcérska spoločnosť sťažovateľa má na Slovensku obchodné prevádzky od roku 2007, teda viac ako 15 rokov, čo osvedčuje dlhodobú aktívnu prítomnosť chráneného označenia v obchodnom styku na území Slovenskej republiky,
- 15 prevádzok dcérskej spoločnosti je umiestnených vo všetkých krajských mestách a väčších regionálnych cen-

¹ Arbitrážne centrum pre alternatívne riešenie doménových sporov (centrum ADR) predstavuje zložku European Information Society Institute (EISI), ktorá s účinnosťou od 1. 9. 2017 zastrešuje a koordinuje činnosť expertov rozhodujúcich spory v doméne .sk podľa pravidiel ADR a rokovacieho poriadku. Užitočné odkazy: <https://adr.eisionline.org/sk/zakladne-dokumenty-adr/>, <https://adr.eisionline.org/sk/zoznam-expertov/>, <https://adr.eisionline.org/sk/faq-2/>.

trách (Bratislava 3-krát, Trnava, Nitra, Trenčín, Prievidza, Žilina 2-krát, Banská Bystrica, Liptovský Mikuláš, Poprad, Prešov, Košice 2-krát), čo preukazuje zemepisný rozsah používania, pokrývajúci celé územie Slovenskej republiky,

- sťažovateľ súčasne aktívne zabezpečuje známkovú ochranu chráneného označenia na území Slovenskej republiky od roku 1973 (pozn. TK: zrejme tu má byť uvedený rok 1957, pozri bod 8 tohto rozhodnutia), pričom má v súčasnosti zaregistrovaných 28 ochranných známkov obsahujúcich slovný prvok identický s chráneným označením s platnosťou na území Slovenskej republiky,
- v neposlednom rade v kontexte ustálenej rozhodovacej praxe dôležitým znakom toho, že známka má dobré meno na príslušnom území, sú aj dôkazy preukazujúce, že dobré meno ochrannej známky bolo opakovane uznané a známke bola poskytnutá zvýšená ochrana proti porušujúcim činom rozhodnutiami súdov alebo známkových úradov, najmä ak sú tieto rozhodnutia nedávne (**odborné rozhodnutie experta č. 40/2022 <ferring.sk>**). Sťažovateľ v tomto smere poukazuje na **rozhodnutie EUIPO o námietkach č. B 3 141 411 z 08.06.2023**, ktorým bolo slovné ochranné známke Európskej únie č. **EUTM 000105882 „C&A“** priznané silné dobré meno (reputácia) pre „oblečenie“, ako aj na tam použité dôkazy ako na podporné dôkazy preukazujúce dobré meno chráneného označenia aj pre územie Slovenskej republiky.“ (bod 33)

„Súhlasím s navrhovateľom, že uvedené skutočnosti, najmä tie kvantitatívne, týkajúce sa podielu na trhu, intenzity zemepisného rozsahu a dĺžky používania chráneného označenia, zvlášť v ich vzájomnej kombinácii, umožňujú záver, že **chránené označenie má na území Slovenskej republiky dobré meno, a to pre tovary oblečenie a súvisiace služby maloobchodný predaj oblečenia a online predaj oblečenia.**“ (bod 34)

„V tejto súvislosti dodávam ešte niekoľko poznámok *obiter dictum*. Neušlo mojej pozornosti, že citované námietkové rozhodnutie EUIPO nie je právoplatné (podané odvolanie sťažovateľa č. R1667/2023), nič to však nemení na tom, a ani odvolací senát EUIPO to nedokáže v tomto prípade zvrátiť, že námietkové oddelenie v predmetnom rozhodnutí (str. 22) skutočne konštatovalo dobré meno slovné ochranné známky Európskej únie č. **EUTM 000105882 „C&A“** pre oblečenie, i keď toto konštatovanie EUIPO nesmerovalo špecificky k územiu Slovenskej republiky. V tejto teritoriálnej súvislosti beriem do úvahy aj judikaturu Súdneho dvora EÚ, (citujem): „*Ak skoršia ochranná známka Spoločenstva už má na podstatnej časti územia Európskej únie dobré meno, ale nie u príslušnej skupiny verejnosti členského štátu, v ktorom bola podaná prihláška neskoršej národnej ochranné známky, ktorá bola dotknutá námietkou, majiteľ ochranné známky Spoločenstva môže požiadať ochranu podľa článku 4 ods. 3 smernice 2008/95, ak sa ukáže, že časť uvedenej verejnosti, ktorá nie je z obchodného*

hľadiska nepodstatná, pozná túto ochrannú známku, pričom ju dáva do súvislosti s neskoršou národnou ochrannou známkou, a že vzhľadom na všetky rozhodujúce okolnosti prejednávanej veci existuje buď skutočný a bezprostredný zásah do ochranné známky Spoločenstva v zmysle tohto ustanovenia, alebo aspoň vážne riziko, že by k takému zásahu mohlo v budúcnosti dôjsť.“ (**rozsudok SD EÚ vo veci C-125/14 Iron Smith z 2. septembra 2015**, bod 34).“ (bod 35)

„V prejednávanom prípade je teda potrebné v prvom rade zohľadniť, či držiteľ vedel alebo mohol vedieť, že sťažovateľ používa zhodné chránené označenie, čo by mohlo viesť k pravdepodobnosti zámeny. Ako bolo uvedené, sťažovateľovi patria práva k chránenému označeniu minimálne od roku 1957, resp. 2004 (pozri body 8, 21 a 22 tohto rozhodnutia), pričom chránené označenie má dobré meno (pozri bod 27 a nasl. tohto rozhodnutia). **Už tieto dve skutočnosti – časová prednosť a dobré meno – samy osebe zakladajú prezumpciu o tom, že držiteľ v čase registrácie domény (10. 12. 2017) vedel alebo mohol vedieť o podobnom chránenom označení sťažovateľa.** Navyše o zlej viere držiteľa spoľahlivo svedčia aj ďalšie preukázané skutočnosti, konkrétne používanie domény v rokoch 2020 až 2023. Sťažovateľ preukázal, že v uvedenom období bola na doméne verejne dostupná webová stránka, ktorú s ohľadom na uvedenie hlavného loga (ochranné známky) sťažovateľa, štruktúry webovej stránky, odkazov, e-shopu a ďalších zavádzajúcich informácií, považujem za neautorizovanú, parazitujúceho a nelegálnu „kvázi affiliate“ webovú stránku, ktorá poškodzovala sťažovateľa a potenciálne aj spotrebiteľskú verejnosť. V každom prípade, s ohľadom na preukázané skutočnosti ide zo strany držiteľa o neprijateľné správanie, ktoré je nezlučiteľné so základnou požiadavkou dobromyseľnosti a poctivosti a ktoré sa držiteľ navyše ani nesnažil vysvetliť či ospravedlniť.“ (bod 46)

„Držiteľ teda naplnil skutkovú podstatu v zmysle čl. 3.4.3 Pravidiel ADR, že doména bola zaregistrovaná alebo získaná predovšetkým so zámerom narušenia hospodárskej činnosti sťažovateľa a aj podľa čl. 3.4.4 Pravidiel ADR, že doména bola alebo je používaná s cieľom dosiahnuť neoprávnený zisk tým, že v dôsledku pravdepodobnosti zámeny medzi doménou a chráneným označením priťahuje používateľov na webové sídlo alebo iný on-line zdroj v sieti internet držiteľa alebo tretej osoby. K tomu dodávam *obiter dictum*, že dikcia bodu 3.4.4 Pravidiel ADR, spomínajúca explicitne len pravdepodobnosť zámeny, na prvý pohľad akoby nezohľadňovala situáciu, keď má chránené označenie dobré meno, ale to by bola nesprávna a neúplná interpretácia. Ak totiž platí, že doména môže priťahovať používateľov na webovú stránku v dôsledku pravdepodobnosti zámeny s chráneným označením, o to viac *a fortiori* platí, že sa tak môže diať – ako v tomto prípade – v dôsledku dobrého mena chráneného označenia a podobnosti chráneného označenia s doménou.“ (bod 47)

Zhrnutie a význam rozhodnutia

Sťažovateľ požiadal o prevod domény <c-and-a-online.sk> z jej držiteľa na seba, a to z dôvodu tvrdeného zásahu do svojich práv z ochranných známk „C&A“ s účinkami aj v Slovenskej republike. Doména bola v čase podania návrhu nepoužívaná, ale preukázané bolo jej používanie v minulosti. Expert konštatoval podobnosť chráneného označenia s doménou a tiež dobré meno chráneného označenia v relevantnej časti verejnosti. Subjektívne právo ani legitímny záujem k doméne neboli držiteľom tvrdené ani preukázané. Sťažovateľ dostatočne preukázal nedostatok dobrej viery držiteľa pri registrácii domény (s poukazom na dobré meno chráneného označenia) a minulom používaní domény (s poukazom na prevádzkovanie parazitujúcej webovej stránky na doméne). Konštatujú splnenie všetkých nutných podmienok stanovených v Pravidlách ADR expert návrhu v celom rozsahu vyhovelo.

V rozhodnutí <c-and-a-online.sk> je prehľadne zosummarizovaný prístup k preukázaniu dobrého mena ochrannej známky v doménovom ADR a tiež význam tejto skutočnosti pre posúdenie (ne)dobrej viery držiteľa domény.

Týmto rozhodnutím sa potvrdila línia rozhodnutí, podľa ktorých priestor na dobrú vieru držiteľa domény

je tým užší, čím je vyššia rozlišovacia spôsobilosť chráneného označenia, resp. tých jeho prvkov, ktoré sú zhodné alebo podobné s prvkami domény, a je prakticky úplne eliminovaný v prípade konštatovania dobrého mena chráneného označenia; k tomu pozri aj [odborné rozhodnutie experta č. 22/2020 <converse.sk>](#) (bod 78), [odborné rozhodnutie experta č. 27/2020 <backmarket.sk>](#) (bod 44), [odborné rozhodnutie experta č. 36/2022 <arla.sk>](#) (bod 57), [odborné rozhodnutie experta č. 41/2022 <canalplus.sk>](#) (bod 40), [odborné rozhodnutie experta č. 51/2023 <isostar.sk>](#) (bod 49) a tiež neskoršie odborné rozhodnutie experta č. 60/2024 <segafredo.sk> (bod 48).

Používanie domény na účely parazitujúcej webovej stránky je vždy používaním domény v zlej viere. Za parazitujúcu webovú stránku je potrebné považovať sťažovateľom neautorizovanú webovú stránku, na ktorej je použité hlavné logo (ochranná známka) sťažovateľa, pričom štruktúra webovej stránky, odkazov, e-shopu a ďalších prvkov je spôsobilá klamať používateľov internetu v tom zmysle, že by mohli nadobudnúť nesprávny dojem, že ide o „affiliate“ webovú stránku obchodne prepojenú so sťažovateľom.

<madel.sk>

Rozhodnutie 54/2023 z 22. januára 2024

SUMMARY

The Complainant requested that the domain name <madel.sk> is transferred from its current Domain name holder to the company Madel S.p.A. on the basis of an alleged infringement of the Complainant's trade mark rights containing the word element "Madel" and the infringement of the Complainant's company name. The Complainant succeeded in proving both the existence of the protected sign and identity with the Domain <madel.sk>. At the same time, it was confirmed that the existence of a likelihood of confusion was established. Moreover, it was established that the Domain was registered or acquired without the Domain name holder having the right or legitimate interest. The Complainant, however, did not meet its burden of proof in relation to showing that the Domain was not registered, acquired, and used in good faith. Thus, one of the basic conditions required by the ADR Rules for the Complainant's success in the matter has not been met. Noting that the necessary conditions set out in the ADR Rules have not been met, the Complainant's proposal to transfer the Domain has been rejected.

Kľúčové slová

Zhodnosť označení; ochranná známka; obchodné meno; dobré meno; pravdepodobnosť zámieny; ukončenie činnosti distribútora; existencia práva alebo legitímneho záujmu; účel a rozsah ADR; dôkazné bremeno sťažovateľa; absencia preukázania nedostatku dobrej viery.

Keywords

Identity of signs; trademark; trade name; reputation; likelihood of confusion; termination of distribution; existence of a right or legitimate interest; purpose and scope of ADR; complainant's burden of proof; failure to demonstrate lack of good faith.

Doména: <madel.sk>

Číslo a dátum rozhodnutia: 54/2023, 22. januára 2024

Rozhodoval expert centra ADR¹: JUDr. Ján Lazur, LL.M.

Citácia v iných rozhodnutiach: Doteraz necitované v iných rozhodnutiach

Citácia v literatúre: Doteraz necitované v literatúre

Odkaz na celé znenie rozhodnutia:

https://adr.eisionline.org/wp-content/uploads/2024/02/Madel_Rozhodnutie_na-zverejnenie.pdf

Vybrané právne vety

„V nadväznosti na všetky uvedené skutočnosti expert konštatuje, že **stážovateľ nepreukázal, aby v tomto prípade došlo k naplneniu niektorej z demonštratívnych situácií uvedených v čl. 3.4 Pravidiel ADR**. Expert má za preukázané, že držiteľ zaregistroval doménu 2. 2. 2006 s vedomím sťažovateľa, resp. minimálne s jeho konkludentným súhlasom. Takéto konanie nemožno považovať za konanie zo strany držiteľa, ktoré by nebolo realizované v dobrej viere. Preto je potrebné skúmať, či prípadné následné konanie držiteľa mohlo viesť ku konštatovaniu zlej viery na strane držiteľa. Ani dočasné presmerovanie domény e-shop (Drogerie.sk), ktoré bolo taktiež realizované bez toho, aby sťažovateľ takéto presmerovanie akýmkoľvek spôsobom namietal, nemožno považovať za preukázanie zlej viery na strane držiteľa. Expert je zároveň toho názoru, že ani aktuálne deaktivovanie webovej stránky prístupnej na doménovom mene <madel.sk> nemožno vykladať ako konanie držiteľa, ktoré by viedlo ku konštatovaniu zlej viery na strane držiteľa. Taktiež skutočnosť, že držiteľ preukázateľne naďalej používa e-mailové adresy xxx@madel.sk, čo nepochybne nadväzuje na dlhoročnú obchodnú spoluprácu so sťažovateľom, nemožno považovať za konanie držiteľa, ktoré by bolo v zlej viere, osobitne v prípade, ak obsah e-mailovej komunikácie predloženej zo strany držiteľa, ktorá prebiehala prostredníctvom e-mailových adries xxx@madel.sk, nevykazuje žiadne náznaky toho, aby dochádzalo k poškodzovaniu práv sťažovateľa, a zároveň berúc do úvahy aj tú skutočnosť, že ku dňu vydania tohto rozhodnutia je obchodným menom držiteľa stále označenie „MADEL Slovakia, s. r. o.“ *Obiter dictum*, expert dodáva, že v prípade, ak by v budúcnosti sťažovateľ prípadne uspel proti držiteľovi s podanou žalobou na uloženie povinnosti zmeniť obchodné meno a držiteľovi by bola právoplatne uložená povinnosť zmeniť obchodné meno, a aj napriek zmene obchodného mena by držiteľ v budúcnosti pokračoval v používaní e-mailových adries xxx@madel.sk v komunikácii s tretími stranami, nie je možné vylúčiť, že by to malo dôležitý vplyv na rozhodovanie o tom, či by takéto konanie preukázalo existenciu nedostatku dobrej viery na strane držiteľa. **Pre**

aktuálne rozhodovanie experta je však rozhodujúci stav, ako bol preukázaný ku dňu vydaniu tohto rozhodnutia. Podobne, expert berie do úvahy tvrdenie sťažovateľa, ktoré sťažovateľ uviedol vo vyjadrení k duplike, a to, že, ak by bola doména <madel.sk> naďalej v držbe držiteľa, riziko zameniteľnosti by sa len viac zvyšovalo, najmä v momente, kedy by ju začal opäť používať. Aj v tejto súvislosti expert zdôrazňuje, že to, ako bude alebo hypoteticky môže byť doména <madel.sk> používaná zo strany držiteľa, v budúcnosti môže mať relevantný dopad na budúce konania, pre aktuálne konanie je však rozhodujúci aktuálny skutkový stav. Aktuálne tak sťažovateľ nepreukázal ani svoje tvrdenie, ktoré uviedol v návrhu, a to, že doména bola alebo má byť používaná s cieľom dosiahnuť neoprávnený zisk tým, že v dôsledku pravdepodobnosti zámieny medzi doménou a chránenými označeniami sťažovateľa má hroziť, že priemerný (slovenský) spotrebiteľ bude považovať predmetnú webovú stránku sťažovateľa a na nej ponúkané produkty za tovary vyrábané alebo distribuované sťažovateľom. Taktiež expert pre úplnosť zdôrazňuje, že ak sťažovateľ tvrdil, že v tomto prípade došlo k nedobromyselnej registrácii domény prinajmenšom s ohľadom na naplnenie hypotéz uvedených v ustanoveniach článkov 3.4.1 až 3.4.3 Pravidiel ADR, sťažovateľ tieto svoje tvrdenia nepreukázal. Čo sa týka čl. 3.4.1 Pravidiel ADR, sťažovateľ nepreukázal, že držiteľ registroval alebo získal doménu bez predchádzajúcej dohody so sťažovateľom alebo v rozpore s takouto dohodou. Čo sa týka čl. 3.4.2 Pravidiel ADR, sťažovateľ nepreukázal, že držiteľ doménu zaregistroval alebo získal s cieľom zabrániť sťažovateľovi použiť uvedené chránené označenie v rámci zodpovedajúcej domény. Napokon, čo sa týka čl. 3.4.3 Pravidiel ADR, sťažovateľ nepreukázal, že doména bola zaregistrovaná alebo získaná predovšetkým so zámerom narušenia hospodárskej činnosti sťažovateľa.“ (bod 182)

„Expert považuje za dôležité zdôrazniť a obom stranám komunikovať, že žiadnym spôsobom nevyklučuje, že v budúcnosti sa môže držiteľ dopustiť konania, ktoré naplní predpoklady používania domény v zlej viere. Zo všetkých doteraz prednesených tvrdení a dôkazov predložených zo strany sťažovateľa však **expert ku dňu prijatia tohto rozhodnutia konštatuje, že sťažovateľ vo vzťahu k preukázaniu splnenia čl. 3.1.3 písm. b) Pravidiel ADR neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že doména nebola zaregistrovaná, získaná a používaná v dobrej viere.**“ (bod 183)

Zhrnutie a význam rozhodnutia

Sťažovateľ požiadal o prevod domény <madel.sk> z jej držiteľa na spoločnosť Madel S.p.A. z dôvodu tvrdeného zásahu do práv sťažovateľa k ochranným známkam obsahujúcim slovný prvok „Madel“ a do práv k obchodnému menu sťažovateľa. Sťažovateľ v konaní preukázal existenciu chráneného označenia a preukázal aj to, že doména <madel.sk> je zhodná s chráneným označením. Zároveň bolo konštatované aj splnenie podmienky pravdepodobnosti zámieny, ako aj to, že doména bola zaregistrovaná či získaná bez toho, aby mal

súčasný držiteľ k doméne, respektíve chránenému označeniu, právo alebo legitímny záujem. Sťažovateľ však neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu toho, že doména nebola zaregistrovaná, získaná a používaná v dobrej viere. Nedošlo tak k splneniu jednej zo základných podmienok, ktoré Pravidlá ADR požadujú na dosiahnutie úspechu sťažovateľa vo veci. Konštatujúc nesplnenie nevyhnutných podmienok stanovených v Pravidlách ADR expert návrh sťažovateľa na prevod domény zamietol.

Rozhodnutie <madel.sk> patrí rozsahom (39 strán) k tým dlhším a podrobne odôvodneným. Jeho význam však spočíva najmä v dôslednom trvaní experta na splnení všetkých štyroch podmienok, ktoré na vyhovie návrhu stanovujú Pravidlá ADR. Konštatovanie existencie chráneného označenia (1. podmienka), konštatovanie pravdepodobnosti zámeny alebo dobrého mena (2. podmienka) a konštatovanie absencie práva alebo legitímneho záujmu držiteľa (3. podmienka) nepostačuje, ak zároveň nebola preukázaná zlá viera držiteľa (4. podmienka).

Rozhodnutie <madel.sk> nadväzuje na líniu rozhodnutí o držiteľoch, ktorí sú, resp. boli distribútormi

produktov pochádzajúcich od sťažovateľov. Tieto doménové spory sú spravidla komplikované, skutkovo aj právne. Zo strany experta je potrebná obozretnosť a zvýšená citlivosť na skutkové detaily s cieľom nájsť spravodlivé riešenie doménového sporu v súlade s Pravidlami ADR. Prihliadať by pritom mal aj na dlhodobu ustálený stav pri používaní domény distribútorom, existenciu sťažovateľovho súhlasu (čo i len konkludentného) s registráciou a používaním domény a tiež na prípadné excesy v používaní domény zo strany držiteľa. Medzi ďalšie rozhodnutia z tejto „distribútorskej“ línie možno zaradiť napríklad [odborné rozhodnutie experta č. 6/2018 <lincolnelectric.sk>](#) (návrhu vyhovie), [odborné rozhodnutie experta č. 37/2022 <cws.sk>](#) (návrhu vyhovie), [odborné rozhodnutie experta č. 44/2022 <umbroll.sk>](#) (návrh zamietnutý), [odborné rozhodnutie experta č. 45/2023 <stiga.sk>](#) (návrh zamietnutý).

Záverečná poznámka: aj po viac ako roku od vydania rozhodnutia č. 54/2023 <madel.sk> ostáva držiteľ tejto domény nezmenený, i keď medzitým došlo k zmene obchodného mena spoločnosti držiteľa tak, že aktuálne už neobsahuje označenie „madel“.

TECHNOLOGICKÝ POKROK A SÚKROMNÉ PRÁVO

XVII. LUBYHO PRÁVNICKÉ DNI

XVII. Dies Luby iurisprudentiae / XVII. Luby Law Days – Technological developments and private law

25.-26. september 2025, Smolenice

Nadácia Štefana Lubyho (Štefan Luby Foundation)
Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta (Trnava University in Trnava, Faculty of Law)
Slovenská akadémia vied, Ústav štátu a práva (Slovak Academy of Sciences, Institute of State and Law)

Správy z ÚPV SR

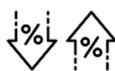
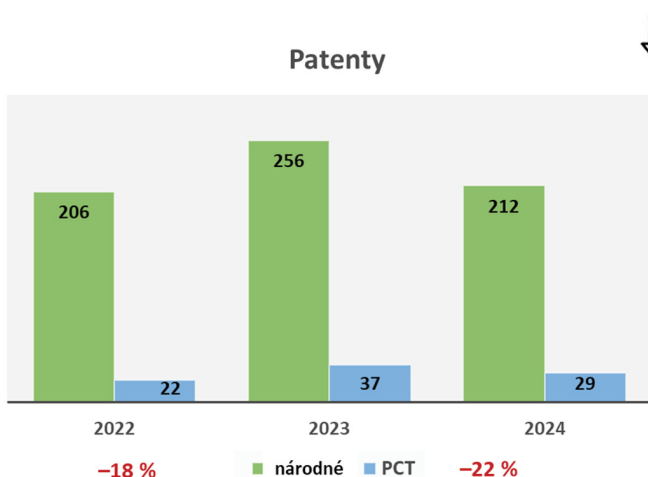
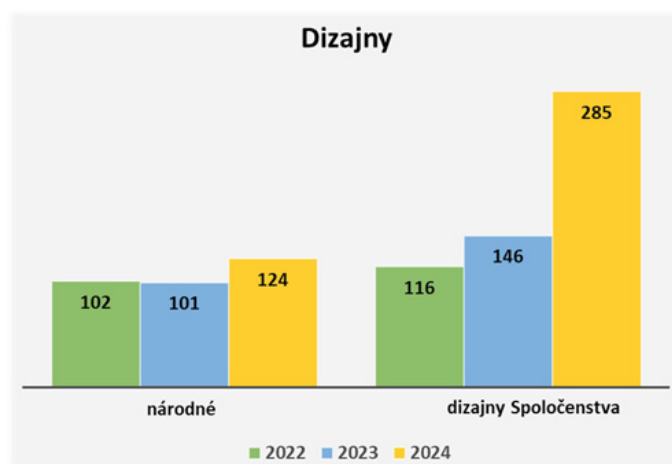
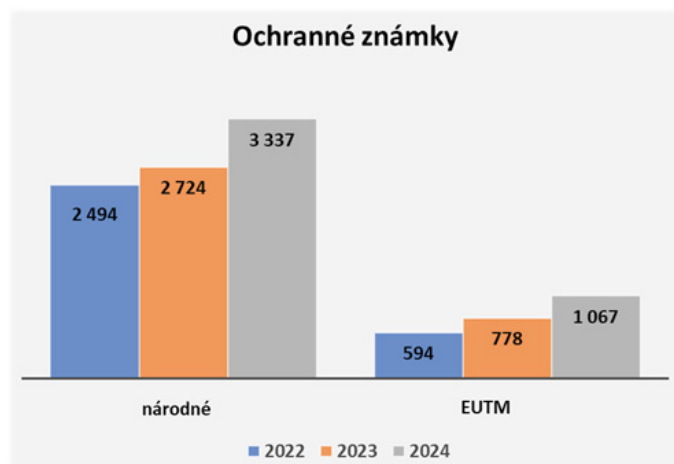
Dáta priemyselných práv na Slovensku za rok 2024

Začiatkom roka 2025 ÚPV SR zhromaždil štatistické údaje o počtoch podaní priemyselných práv za uplynulý rok.

V roku 2024 bolo podaných celkovo 3 337 národných prihlášok ochranných známok, čo predstavuje nárast takmer o 22 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Výrazný rast bol zaznamenaný aj pri prihláškach európskych ochranných známok. Počet prihlášok EUTM dosiahol v roku 2024 hodnotu 1 067, pričom v roku 2023 ich bolo podaných 778, čo predstavuje medziročný nárast o 37 %. Podobný trend bol zaznamenaný aj pri prihláškach dizajnov Spoločenstva, kde počet podaní vzrástol zo 146 v roku 2023 na 285 v roku 2024, čo predstavuje nárast o 95,2 %.

V prípade patentov bol v roku 2024 na Slovensku zaznamenaný pokles počtu národných patentových prihlášok o 18 % a pokles PCT prihlášok o 22 %. Naopak, v prípade úžitkových vzorov bol v porovnaní s rokom 2023 zaznamenaný nárast o 14 %.

Pokiaľ ide o zemepisné označenia, v roku 2024 bolo registrované jedno zemepisné označenie, a to „JUNIPERUS“/Trenčianska borovička „JUNIPERIES“ – TRENČÍN DISTILLERY. Začiatkom roka 2025 ÚPV SR eviduje registráciu ďalšieho zemepisného označenia – Trnavský slad. Okrem toho sú momentálne v konaní ďalšie žiadosti na registráciu zemepisného označenia, medzi ktorými sú Brhlovské podlievané buchty, Muránske buchty a Liptovské šialence, a dve žiadosti na registráciu označenia pôvodu výrobkov – Spišský šípkový lekvár a Liptovská bryndza.

Zdroj: Archív ÚPV 2024 – 2025

Spolupráca s univerzitami je kľúčová

Začiatkom roka 2025 predseda ÚPV SR spolu s dekanou Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy Katarínou Šmigovou podpísali dohodu o spolupráci. Predmetom tejto dohody je vzájomná spolupráca v oblasti akademického skúmania právnych otázok a problémov súvisiacich s činnosťami v pôsobnosti ÚPV SR týkajúcich sa vzdelávania, vedy, výskumu a prípravy študentov a absolventov práva na ich poslanie.

V predchádzajúcom roku Úrad priemyselného vlastníctva SR spolupracoval s Ekonomickou fakultou a Právnickou fakultou Univerzity Mateja Bela a s Paneurópskou vysokou školou pri výučbe predmetov súvisiacich s oblasťou duševného vlastníctva v rámci ôsmich aktivít a troch univerzitných predmetov.

Jedným z príkladov je univerzitný predmet *ochrana inovácií*, v ktorom sme pomohli študentom prepojiť teóriu s praxou, naučili ich chrániť svoje nápady a pomohli sme im aj získať cenné poznatky o tom, ako inovácie premeniť na konkurenčnú výhodu.

Spolupráca ÚPV SR s univerzitami je vzájomne prospešná – univerzity získavajú odbornú podporu pri ochrane inovácií, čím zvyšujú hodnotu svojho výskumu a celkového povedomia o tejto oblasti, zatiaľ čo ÚPV pomáha zabezpečiť efektívne využitie duševného vlastníctva v praxi. Dlhodobé partnerstvo medzi týmito inštitúciami je preto nevyhnutné na udržanie konkurencieschopnosti Slovenska v oblasti vedy, výskumu a moderných technológií.

Zdroj: ÚPV SR 2025

Prvé bilaterálne stretnutie v roku 2025

Koncom februára tohto roka navštívila náš úrad delegácia z Maďarského úradu duševného vlastníctva vedená jeho predsedom Szabolcsom Farkasom. Bola to jeho prvá návšteva na Slovensku od nástupu do funkcie (mája 2023). Pre ÚPV SR to bolo zároveň prvé bilaterálne stretnutie v roku 2025.

Maďarskú delegáciu dopĺňal hlavný poradca predsedu úradu pre právo a politiku Csaba Baticz a hlavná poradkyňa predsedu úradu pre stratégiu a medzinárodnú spoluprácu Kinga Udvardy-Martón. Za ÚPV SR bol na stretnutí prítomný predseda úradu Pavol Gregorčok, podpredseda úradu Martin Král, riaditeľka právneho odboru Jitka Mikuličová a riaditeľ odboru komunikácie, vzdelávania a medzinárodnej spolupráce Martin Macko. Stretnutie moderoval Emil Žatkuliak z odboru komunikácie, vzdelávania a medzinárodnej spolupráce.

Účelom bilaterálneho stretnutia bola diskusia o aktuálnych témach z oblasti priemyselného vlastníctva, rezonujúca na európskej a medzinárodnej úrovni, ako aj výmena skúseností a dobrej praxe z každodenného chodu národných úradov.

Zdroj: archív ÚPV SR 2025

Návšteva kórejskej delegácie v ÚPV SR

Začiatkom marca 2025 navštívila Slovensko kórejská delegácia z Kórejského inštitútu pre rozvoj (Korean Development Institute). Návšteva sa realizovala v rámci programu zdieľania skúseností (Knowledge Sharing Programme), na ktorom od roku 2016 participujú ako partnerské organizácie Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Kórejská delegácia spolu so zástupcami SIEA a Ministerstva hospodárstva SR zavítala aj do Úradu priemyselného vlastníctva SR.

Knowledge
Sharing
Program

Cieľom stretnutia v ÚPV SR bolo vzájomne predstaviť inštitúcie, prezentovať ich aktivity a diskutovať o možnostiach spolupráce v oblastiach inovácií, priemyselného rozvoja a hospodárskej politiky. Diskusie tohto druhu zohrávajú kľúčovú úlohu pri posilňovaní odborných kapacít, rozvoji nových stratégií a nachádzaní efektívnych riešení udržateľného hospodárskeho rastu a technologického pokroku.

Zdroj: ÚPV SR 2025

... od posledného vydania časopisu sa v roku 2024 udialo ešte toto:

Študijná návšteva z Moldavskej republiky

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky 15. 10. 2024 navštívila 5-členná delegácia Štátnej agentúry pre duševné vlastníctvo Moldavskej republiky. Návšteva prebehla v rámci programu technickej pomoci TAIEX, ktorý je iniciatívou Európskej únie na podporu krajín v predstupovom procese, a trvala tri dni.

Hlavným cieľom študijnej návštevy bola výmena odborných skúseností a osvedčených postupov v oblasti implementácie právnych predpisov EÚ, konkrétne v oblasti ochranných známk. Slovenská strana poskytla informácie o procesoch harmonizácie legislatívy s európskymi normami, čo je kľúčové pre Moldavsko v jeho príprave na členstvo v Európskej únii. Návšteva zároveň potvrdila dôležitosť medzinárodnej spolupráce pri zlepšovaní systémov ochrany duševného vlastníctva v súlade s európskymi štandardmi.

Zdroj: ÚPV SR 2024

Slávnosti Liptovskej bryndze

Koncom októbra minulého roka sa v Liptovskom Mikuláši uskutočnili Slávnosti Liptovskej bryndze, významná udalosť pre región Liptov, ktorá sa zamerala na podporu a zachovanie tradičnej výroby bryndze – jedného z najcharakteristickejších produktov slovenského vidieka.

Memorandum o ochrane Liptovskej bryndze

Jednou z hlavných udalostí počas slávností bolo podpísanie memoranda o spolupráci medzi Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, mestom Liptovský Mikuláš a občianskym združením Bačova cesta. Memorandum deklarovalo spoluprácu pri snahe o získanie chráneného zemepisného označenia pre Liptovskú bryndzu.

Zemepisným označením výrobku je názov určitého miesta, oblasti alebo vo výnimočných prípadoch krajiny používaný na označenie výrobku pochádzajúceho z tohto miesta, oblasti alebo krajiny, ak má tento výrobok špecifickú kvalitu, povest' alebo charakteristické vlastnosti, ktoré môžu byť pripísané tomuto miestu, oblasti alebo krajine, a výroba, spracovanie alebo príprava tohto výrobku sa uskutočňuje vo vymedzenom zemepisnom mieste, oblasti alebo krajine.

Zemepisné označenie pre Liptovskú bryndzu pomáha zachovať tradície, hodnoty a kvality výrobku, zvyšuje atraktivitu a autenticitosť liptovského regiónu a podporuje miestnych producentov.

Zdroj: ÚPV SR 2024

Správy z WIPO

Medzinárodný patentový systém WIPO prekročil hranicu piatich miliónov zverejnených prihlášok

Medzinárodný patentový systém, spravovaný Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO), dosiahol významný úspech – prekročil hranicu piatich miliónov zverejnených patentových prihlášok. Tento systém, známy ako Zmluva o patentovej spolupráci (PCT), od svojho vzniku v roku 1978 umožňuje prihlasovateľom podať jedinou patentovú prihlášku v jednom jazyku a žiadať o ochranu vo viac ako 150 krajinách.

Patentová prihláška s názvom *Zariadenie na spracovanie obrazu a metóda spracovania obrazu*, ktorá posunula systém k tomuto významnému míľniku, patrí spoločnosti Samsung Electronics Co. Ltd. Tento vynález je zameraný na zlepšenie stabilizácie obrazu v mobilných telefónoch a prináša používateľom jasnejšie a kvalitnejšie fotografie.

Zaujímavosťou je, že päťmilióna prihláška pochádza z Kórejskej republiky, krajiny, ktorá za posledné desaťročia prešla výraznou ekonomickou transformáciou vďaka inováciám a technologickému pokroku. Tento príklad ukazuje, ako duševné vlastníctvo a inovatívne nápady môžu poháňať hospodársky rast a ľudský pokrok.

Generálny riaditeľ WIPO Daren Tang pri tejto príležitosti zdôraznil dôležitosť systému PCT pre podporu inovácií na globálnej úrovni. „PCT za takmer 50 rokov svojej existencie umožnilo rozšírenie prelomových vynálezov, ako sú *bluetooth technológie, elektrické vozidlá či život zachraňujúce vakcíny. Systém uľahčuje inovátorom získať patentovú ochranu vo viacerých krajinách a podporuje ich pri využívaní toho najcennejšieho zdroja – ľudskej vynaliezavosti.*“

Zdroj: WIPO 2024

Nová verzia medzinárodného triedenia tovarov a služieb pre ochranné známky od 1. januára 2025

Od začiatku roka 2025 nadobúda účinnosť nová verzia medzinárodného triedenia tovarov a služieb, známeho ako NCL (12-2025). Dvanásť aktualizácia systému, používaného na zápis ochranných známok, je spravovaná Medzinárodným úradom Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) v Ženeve.

NCL (12-2025) prináša aktualizácie a zmeny týkajúce sa presnejšej klasifikácie tovarov a služieb, ktoré reflektujú aktuálne trendy a potreby pri registrácii ochranných známok.

Viac informácií je uvedených aj na stránkach [ÚPV SR](#) a [WIPO](#).

Zdroj: ÚPV SR a WIPO 2025

Správy z EPO

Vzostup patentovej aktivity na európskych univerzitách

Európske univerzity v posledných desaťročiach čoraz viac prispievajú k inováciám prostredníctvom patentovania. Podľa štúdie Európskeho patentového úradu (EPO) sú zodpovedné za viac ako 10 % všetkých patentových prihlášok podaných EPO z Európy, čo je nárast z približne 6 % v roku 2000. Táto štúdia, ktorú EPO pripravil v spolupráci s Fraunhoferovým inštitútom pre

výskum systémov a inovácií, analyzuje údaje o patentovaní z viac než 1 200 univerzít od roku 2000 do 2020.

Prezident EPO António Campinos poznamenal, že hoci Európa vyniká v akademickej prestíži, často zaostáva v prepojení výskumu a komerčného úspechu. V štúdii poukazuje na dôležitosť patentov pre univerzity, ktoré ich môžu využívať prostredníctvom licencií, spolupráce alebo startupov. Napriek týmto iniciatívam až 10 % startupov s akademickými patentmi nakoniec presúva svoju činnosť do USA.

Koncentrácia patentov na popredných univerzitách

V rámci Európy dominuje malá skupina aktívnych univerzít, ktorá podáva polovicu všetkých akademických patentov. Patrí medzi ne napríklad Univerzita Grenoble Alpes, Technická univerzita v Mníchove či Univerzita v Oxforde. Zatiaľ čo väčšie krajiny s rozvinutým priemyslom, ako Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo, podávajú najväčší počet patentov, krajiny s nižším počtom patentových prihlášok často podávajú vyšší podiel akademických patentov.

Štúdia odhalila aj vysokú mieru spolupráce medzi univerzitami, výskumnými nemocnicami, verejnými výskumnými organizáciami a podnikmi. Transnárodná spolupráca je ale stále slabá, čo naznačuje pretrvávajúcu fragmentáciu európskeho trhu pre výskum a inovácie. Štúdia tiež zdôrazňuje potrebu lepšie prepojiť inovačné centrá a podporovať spoluprácu medzi univerzitami a priemyslom.

Celá štúdia je dostupná na stránke [EPO](#).

Zdroj: EPO 2024

Vlastníctvo práv duševného vlastníctva posúva európske firmy vpred

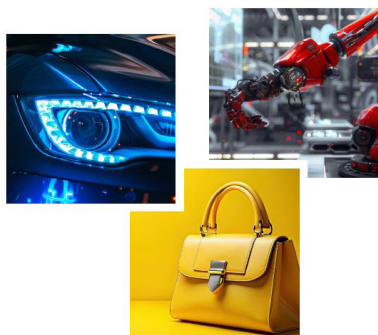
Nová štúdia, ktorú zverejnili Európsky patentový úrad (EPO) a Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO), analyzuje vzťah medzi právami duševného vlastníctva a výkonnosťou firmy v Európskej únii. Výsledky ukazujú, že vlastníctvo patentov, ochranných známok alebo dizajnov má významný pozitívny vplyv na príjmy, zamestnanosť a mzdy vo firmách, pričom tento efekt je obzvlášť výrazný pri malých a stredných podnikoch (MSP).

Firmy, ktoré vlastní práva duševného vlastníctva, generujú príjmy na zamestnanca o 23,8 % vyššie v porovnaní s firmami bez vlastníctva týchto práv. Navyše, tieto spoločnosti vyplácajú zamestnancom v priemere o 22,1 % vyššie mzdy. Po zohľadnení faktorov, ako je sektor činnosti či krajina pôvodu, sa ukázalo, že veľké firmy s právami duševného vlastníctva majú stále o 16 % vyššie príjmy na zamestnanca. V prípade MSP je tento rozdiel ešte markantnejší – až o 44 %.

Napriek týmto výhodám však iba 10 % malých a stredných podnikov v EÚ vlastní aspoň jeden z troch typov práv duševného vlastníctva, zatiaľ čo medzi veľkými firmami ich vlastní takmer 50 %.

Štúdia poukazuje aj na odvetvia, kde je vlastníctvo práv duševného vlastníctva najrozšírenejšie. Medzi ne patria:

- informačné a komunikačné technológie (14,8 %),
- výroba (14,2 %),
- zásobovanie vodou a spracovanie odpadu (12,0 %),
- vedecko-technické činnosti (10,7 %),
- veľkoobchod a maloobchod (10,6 %).

Štúdia zdôrazňuje, že firmy vlastniace patenty zaznamenávajú ešte výraznejšie prínosy, s príjmami na zamestnanca vyššími o 28,7 % a mzdami o 43,3 %, v porovnaní s firmami bez patentov. Vlastníctvo práv duševného vlastníctva sa ukazuje ako dôležitý nástroj na posilnenie ekonomického výkonu a konkurencieschopnosti európskych firiem. Zvlášť malé a stredné podniky by mali zvážiť ochranu svojich inovácií, aby mohli naplno využiť potenciál svojich nápadov a posilniť postavenie na trhu.

Viac informácií je dostupných na webovej stránke [EPO](#) alebo [EUIPO](#).

Zdroj: EPO, EUIPO 2025

Správy z EUIPO

Aplikácie používané pri porušovaní práv duševného vlastníctva

V roku 2016 spustilo Stredisko pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (ďalej stredisko) sériu štúdií o obchodných modeloch porušujúcich práva duševného vlastníctva. V júli vydalo stredisko správu, ktorá je 6. vydaním série a zameriava sa na kriminálne hrozby pre duševné vlastníctvo súvisiace s aplikáciami.

Aplikácie vo svojej podstate umožňujú spoločnostiam rozširovať zákaznícku základňu a zmodernizovať svoje obchodné procesy. Urýchľujú digitálnu transformáciu a vyvíjajú kľúčové nástroje nielen pre podnikateľskú sféru, ale aj pre kultúru, verejnú správu a vzdelávanie.

S výhodami, ktoré aplikácie prinášajú, prišli zároveň aj problémy s porušovaním práv duševného vlastníctva. V prostredí aplikácií zločinci rozvinuli svoje nezákonné činnosti veľmi efektívne, s vysokou úrovňou anonymity. Štúdia EUIPO identifikovala štyri hlavné obchodné modely porušujúce práva súvisiace s aplikáciami:

- porušovanie digitálneho obsahu chráneného autorskými právami,
- predaj a propagácia fyzického tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva,
- porušovanie práv na škodlivé a podvodné účely,
- krádež obchodného tajomstva.

Analýza štyroch obchodných modelov prispela k identifikácii vznikajúcich hrozieb súvisiacich s aplikáciami, kde sa porušujú práva duševného vlastníctva – využívanie dark webu, umelej inteligencie, zneužívanie kryptomien, malvér a podvodné aplikácie, falošné recenzie a podobne. Definovanie a určenie hrozieb pomohlo identifikovať deväť donucovacích a vyšetrovacích opatrení:

- zvyšovanie povedomia,
- finančné vyšetrovanie,
- forenzná analýza kryptomien,
- zhromažďovanie a spracovanie elektronických dôkazov,
- spolupráca so spoločnosťami, ktoré vyvíjajú aplikácie,
- návody na predkladanie dôkazov o trestných činoch súvisiacich s porušovaním práv duševného vlastníctva.

Viac informácií je dostupných v štúdii [EUIPO](#).

Zdroj: EUIPO 2024

Vplyv metaverza na porušovanie a vymáhanie práv duševného vlastníctva

Metaverzum ako novovznikajúci digitálny priestor integrujúci technológie rozšírenej a virtuálnej reality prináša zásadné príležitosti aj výzvy pre oblasť ochrany duševného vlastníctva. V najnovšej štúdii, ktorú uskutočnilo EUIPO, sa analyzuje, ako metaverzum ovplyvňuje práva duševného vlastníctva vo vzťahu k ich ochrane, porušovaniu a vymáhaniu. Štúdia poskytuje komplexný prehľad o hrozbách, ktoré predstavuje virtuálne prostredie pre tvorcov a vlastníkov práv, a ponúka návrhy moderných stratégií vymáhania práv.

Metaverzum je definované ako pohlcujúce prepojené prostredie, ktoré podporuje interoperabilitu medzi rôznymi virtuálnymi realitami a umožňuje používateľom získavať tovary a služby exkluzívne pre digitálny svet. Pre tvorcov, ako sú umelci, dizajnéri a vývojári, otvára nové možnosti na monetizáciu ich duševného vlastníctva od digitálneho umenia po virtuálnu módu. Napriek týmto príležitostiam metaverzum predstavuje aj nové formy porušovania práv duševného vlastníctva, keďže digitálne diela môžu byť ľahko replikované bez povolenia.

Štúdia sa zameriava na štyri hlavné oblasti:

1. Mapovanie technológií metaverza – Identifikácia kľúčových technológií, ktoré umožňujú rozvoj metaverza a ovplyvňujú jeho kreatívny a ekonomický potenciál.
2. Analýza ekonomických a spoločenských dopadov – Preskúvanie dôsledkov metaverza na práva duševného vlastníctva vrátane ekonomických, kriminologických a environmentálnych hľadísk.
3. Identifikácia rizík zneužívania práv duševného vlastníctva – Analýza mechanizmov, ktorými môže byť duševné vlastníctvo v metaverze zneužitá, a preskúvanie hrozieb pre vlastníkov práv.
4. Vyhodnotenie výziev pri vymáhaní práv – Návrh riešení na efektívne vymáhanie práv vrátane riešenia otázok jurisdikcie a posilnenia právnych kapacít prostredníctvom nových prístupov a technológií.

Štúdia tiež zdôrazňuje potrebu nasadiť špecializované forenzné nástroje, ktoré pri blockchain technológii umožnia sledovanie digitálnych aktív a analýzu transakcií, aby sa zabezpečila ochrana dôkazov v súlade s právnymi štandardmi.

Viac informácií je dostupných na webovej stránke [EUIPO](#).

Zdroj: EUIPO 2024
Spracoval: Erik Michňák

Problémy s falšovaním a pirátstvom

Na základe výsledkov operatívnych akcií Európskej multidisciplinárnej platformy proti hrozbám kriminality (z angl. EMPACT¹) možno konštatovať, že prakticky akýkoľvek tovar alebo služba môžu byť predmetom falšovania alebo pirátstva. Falzifikáty môžu tiež ovplyvniť zdravie a bezpečnosť ľudí, poškodzovať životné prostredie a mať negatívny finančný dopad na európsku ekonomiku, najmä na malé a stredné podniky (MSP).

Riziká spojené so zdravím, bezpečnosťou občanov a životným prostredím:

- **Farmaceutické výrobky:** falzifikáty liekov vyrobené v tajných laboratóriách, kde sa nekladie dôraz na hygienu a bezpečnosť, môžu predstavovať zdravotné riziká.
- **Potraviny a nápoje:** nízka kvalita falšovaných výrobkov môže byť často spojená s ohrozením zdravia, napríklad prebalovaním starých potravín s novými dátumami spotreby.
- **Hračky:** falšované nekvalitné verzie populárnych hračiek, ktoré neprešli riadnym testovaním, sú trvalým problémom. Možné riziká zahŕňajú vystavenie chemikáliám, riziko zadusenía, uškrtenia, úrazu elektrickým prúdom, poškodenia sluchu a riziko požiaru.
- **Náhradné diely:** marketing falšovaných autodiélov, najmä airbagov, je rastúcim trendom s vážnymi dôsledkami na bezpečnosť cestujúcich.
- **Pesticídy:** herbicídy, insekticídy a fungicídy predávané ako originály pod bežne používanými značkami môžu obsahovať zakázané látky. Používanie lacnejších, nelegálnych a nekvalitných produktov je rastúcim trendom, ktorý negatívne ovplyvňuje poľia a ďalšie ekosystémy, ako sú populácie včiel.
- **Elektronické zariadenia:** falšované elektronické produkty môžu obsahovať rovnaké materiály ako originály, ale aj nebezpečné toxické látky, ako sú olovo, ortuť, kadmium, arzén, berýlium a bromované spomaľovače horenia.

Hrozby pre ekonomiku, zamestnanosť a dane

Digitálne pirátstvo: Ročné straty spôsobené falšovaním a digitálnym pirátstvom v EÚ dosahujú 83 miliárd eur v predaji v 11 kľúčových sektoroch, so stratami na daniach a sociálnom poistení vo výške 15 miliárd eur a ohrozením 670 000 pracovných miest. Len v oblasti nelegálneho vysielania cez internet sa ročne generuje nelegálny príjem vo výške 1 miliardy eur.

1 European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats – EMPACT.

Malé a stredné podniky: MSP zohrávajú dôležitú úlohu v mnohých ekonomikách. MSP, ktorých duševné vlastníctvo bolo porušené, majú o 34 % nižšiu šancu na prežitie ako tie, ktoré sa s porušovaním nestretli. Negatívny vplyv na šancu na prežitie je najvýraznejší v prípadoch porušenia patentových práv.

Kriminalita v oblasti duševného vlastníctva v číslach

V roku 2021 sa Rada EÚ rozhodla zaradiť kriminalitu v oblasti duševného vlastníctva medzi priority orgánov presadzovania práva, čo viedlo k zvýšeniu počtu účastníkov operácií na presadzovanie práva v rôznych krajinách. Tu sú niektoré z hlavných výsledkov za posledné dva roky (2022 až 2023):

- 1 211 zatknutí,
- 1 461 začatých vyšetrovaní,
- 34,8 milióna zabavených falšovaných kozmetických a parfumérskych výrobkov,
- 1,2 milióna zabavených falšovaných autodiélov,
- 100 kg zabavených nelegálnych drog (nové psychoaktívne látky, anabolické látky) a 2 milióny farmaceutických výrobkov,
- 8,8 milióna zabaveného falšovaného oblečenia a doplnkov,
- 301 341 kg zabavených rýb a 10 120 kg prídavných látok zabavených pre nelegálne rybolovné aktivity,
- 2 040 ton zabavených falšovaných alebo nelegálnych pesticídov,
- 19 miliónov zabavených balení falšovaných hračiek,
- 8 076 zrušených webových stránok, 133 účtov na sociálnych médiách a 48 dátových serverov spojených s online kriminalitou v oblasti duševného vlastníctva.

Kontinuita v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva ako priority v nasledujúcom politickom cykle EMPACT (2026 až 2029) by výrazne podporila ďalšiu koordináciu, čo by umožnilo multidisciplinárnejší a efektívnejší prístup v ďalších prioritných oblastiach. Takto by sa zabezpečila lepšia ochrana spotrebiteľov, životného prostredia a ekonomiky Európskej únie.

Zdroj: EUIPO 2024

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo prináša najnovšiu analýzu vývoja online pirátstva v EÚ za obdobie 2017 až 2023

Porušovanie autorských práv v online priestore naďalej predstavuje závažný problém, ktorý má negatívny dopad na kreatívny priemysel v celej Európskej únii. Európsky

úrad pre duševné vlastníctvo (EUIPO) zverejnil štúdiu s názvom Online porušovanie autorských práv v Európskej únii: filmy, hudba, publikácie, softvér a televízia. Dokument podáva komplexný pohľad na trendy v oblasti nelegálneho šírenia chráneného obsahu filmov, hudby, publikácií, softvéru a televízneho aj športového vysielania.

Hlavné zistenia:

- V roku **2023** došlo k **10 % nárastu** návštev webových stránok poskytujúcich nelegálny streamovaný televízny a športový obsah, pričom až približne **2,14 % používateľov internetu** mesačne navštívilo webové stránky registrované s nelegálnymi streamovacími službami. Tento druh pirátstva spôsobuje významné ekonomické škody a je náročné ho potíhať.
- Online pirátstvo filmov sa znížilo o 25 %, čo v priemere predstavuje **0,9 prístupov na používateľa internetu mesačne**.
- Porušovanie autorských práv v oblasti hudby mierne vzrástlo na **0,6 prístupov na používateľa internetu mesačne**, pričom najčastejšou metódou zostáva kopírovanie obsahu.
- Nelegálne online šírenie publikácií zostalo na stabilnej úrovni, pričom hlavnou metódou bolo sťahovanie.
- Počet prístupov k nelegálnemu softvéru stúpol o **6 %** s významným nárastom používania mobilných zariadení.

Najnovšia štúdia EUIPO zdôrazňuje, že online pirátstvo zostáva výzvou pre tvorcov obsahu v celej Európskej únii. Hoci online pirátstvo v oblasti filmov a publikácií klesá alebo sa stabilizuje, nárast pirátstva streamovacích služieb, športových a televíznych vysielaní, ako aj softvérového pirátstva si vyžaduje intenzívne opatrenia. Kľúčovými riešeniami sú zvýšenie dostupnosti legálnych alternatív, osvetové kampane a posilnenie medzinárodnej spolupráce na potlačenie nelegálnych aktivít. Efektívna ochrana pred pirátstvom je kľúčová na zachovanie kreatívneho priemyslu a podporu inovácií v digitálnej ére.

Štúdia je dostupná na webovej stránke [EUIPO](https://euiipo.europa.eu).

Zdroj: EUIPO 2024

Prečo je ochrana zemepisných označení pre remeselné a priemyselné výrobky dôležitá?

Zemepisné označenie je symbolom kvality a pôvodu výrobkov. Spotrebiteľom poskytuje záruku, že produkt pochádza z konkrétneho regiónu a výrobný proces je spojený s tradičnými technikami, znalosťami a kvalifikáciou miestnych remeselníkov. Ochrana výrobkov zároveň chráni kultúrne dedičstvo a umožňuje producentom dosahovať lepšiu ekonomickú hodnotu na trhu.

Dlhé roky mali členské štáty EÚ rozdielne prístupy k ochrane remeselných a priemyselných výrobkov, čo viedlo k fragmentácii na európskom trhu. Niektoré krajiny si vytvorili vlastné národné systémy, no ich účinnosť sa líšila. Táto situácia vytvárala právnu neistotu a sťažovala ochranu produktov v medzinárodnom prostredí.

Nové nariadenie EÚ – jednotný systém ochrany

Nariadenie o ochrane zemepisných označení pre remeselné a priemyselné výrobky, ktoré bolo prijaté 27. októbra 2023 a nadobudlo účinnosť 16. novembra 2023, zavádza jednotný systém ochrany výrobkov naprieč celou Európskou úniou. Cieľom je zabezpečiť:

1. **harmonizáciu pravidiel** – jednotný právny rámec umožní výrobcom z rôznych členských štátov prihlásiť svoje výrobky do systému zemepisných označení bez zbytočných administratívnych prekážok,
2. **ochranu tradícií** – produkty so zemepisným označením budú chránené pred falšovaním a neoprávneným používaním názvu,
3. **podporu konkurencieschopnosti** – výrobcovia získajú prístup na nové trhy a ich produkty budú lepšie chránené v medzinárodnom obchodnom prostredí.

Ako bude systém fungovať?

Výrobcovia budú môcť od 1. decembra 2025 podávať žiadosti o ochranu zemepisných označení Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo. Proces registrácie bude nasledujúci:

- predloženie žiadosti – výrobca musí preukázať spojenie medzi produktom, jeho geografickým pôvodom a tradičným výrobným procesom;
- schválenie a registrácia – po preskúmaní žiadosti bude produkt zaregistrovaný a získava *chránené zemepisné označenie*, ktoré bude označované špeciálnym logom.

Nové nariadenie má významný ekonomický potenciál:

- posilní miestne ekonomiky tým, že podporí remeselníkov a výrobcov,
- zníži riziko falšovania a nekalej konkurencie,
- zvýši dôveru spotrebiteľov v remeselné a priemyselné produkty.

Produkty so zemepisným označením môžu podľa analýz EUIPO dosahovať až dvojnásobnú hodnotu oproti bežným výrobkom, ktoré podobnú ochranu nemajú.

Prijatie jednotného systému ochrany zemepisných označení pre remeselné a priemyselné výrobky predstavuje dôležitý krok k podpore kultúrneho a hospodárskeho dedičstva v EÚ. Výrobcovia získajú možnosť chrániť svoje tradičné výrobky a spotrebiteľia budú mať istotu kvality a pôvodu. Tento systém podporí lokálnu produkciu, zlepši konkurencieschopnosť a prispeje k zachovaniu tradičných remeselných techník pre budúce generácie.

Od roku 2025 sa tak očakáva nárast registrácií remeselných a priemyselných výrobkov v rámci systému zemepisných označení, čo prinesie benefity nielen výrobcom, ale aj celému európskemu hospodárstvu.

Viac informácií o remeselných a priemyselných výrobkoch chránených zemepisným označením je dostupných na internetovej stránke [EUIPO](https://euiipo.eu).

Zdroj: EUIPO 2024

Boj proti falšovaným liekom

Európsky úrad pre duševné vlastníctvo posilnil spoluprácu s Europolom a Európskou liekovou agentúrou v boji proti falšovaním liekov. Spoločná kampaň *EÚ proti falšovaným liekom* upozorňuje na nebezpečenstvo týchto produktov, ktoré ohrozujú verejné zdravie a spôsobujú obrovské finančné straty v zdravotníckych systémoch.

Kampaň sa zameriava na dva hlavné problémy: zdravotné riziká pre spotrebiteľov a úlohu organizovaného zločinu pri distribúcii nelegálnych liekov. Falšované lieky môžu obsahovať neznáme alebo nebezpečné látky, ktoré namiesto pomoci spôsobujú vážne zdravotné komplikácie. Európska lieková agentúra na [webovej stránke](#) poskytuje podrobné informácie o tom, ako rozpoznať a vyhnúť sa týmto rizikám.

Europol sa zároveň sústreďuje na rozkladanie zločineckých sietí, ktoré profitujú z predaja nelegálnych liekov. Operácia s názvom **SHIELD** pravidelne odhaľuje a likviduje nelegálne distribučné kanály, čím pomáha chrániť občanov EÚ pred nelegálnymi a nebezpečnými farmaceutickými výrobkami.

Spolupráca týchto troch agentúr je dôležitým krokom v boji proti falšovaným liekom a ich škodlivým dôsledkom na zdravie aj ekonomiku.

Zdroj: EUIPO 2025

Správy z EÚ

EÚ zverejnila nástroj na ochranu obchodných tajomstiev pred kybernetickými krádežami

Európska komisia predstavila komplexný súbor nástrojov na prevenciu proti kybernetickej krádeži obchodných tajomstiev pre malé a stredné podniky (MSP).

Súbor nástrojov ponúka praktické rady, ako chrániť cenné informácie a obchodné tajomstvá pred digitálnymi hrozbami. Cieľom nástroja je pomôcť MSP identifikovať riziká a zaviesť efektívne opatrenia na ochranu ich duševného vlastníctva v digitálnom prostredí, ktoré je čoraz zraniteľnejšie, pokiaľ ide o kybernetické útoky. Zameriava sa na posilnenie MSP najmä v rizikových odvetviach, ako sú energetika, biotechnológie, doprava a obrana, a pri ochrane ich cenných obchodných tajomstiev.

Viac informácií nájdete na webovej stránke [Európskej komisie](#).

Zdroj: Európska komisia 2024

Budúcnosť inovácií a regulácie duševného vlastníctva do roku 2040 – scenáre a politické dôsledky

Európska komisia vydala štúdiu, ktorá skúma, ako zmeny v inováciách môžu ovplyvniť režimy duševného vlastníctva (DV) do roku 2040. Zameriava sa na európsky pohľad, ale zohľadňuje aj globálne dôsledky.

Hlavné zistenia:

- **Inovácie sa menia:** Otvorené inovácie sa zvyšujú, zapájajú viacero aktérov (používatelia, mimovládne organizácie) a smerujú k digitálnym komponentom.
- **Režimy DV sú spochybňované:** Tradičný režim DV sa spochybňuje z hľadiska registračných procesov, produktov (patentov) a jeho účinnosti pri poskytovaní stimulov.

Štúdia predstavuje päť scenárov, ktoré nie sú predpovedou, ale skúmajú možnú budúcnosť DV a zdôrazňujú rôzne dominantné faktory:

Scenár 1: Koniec DV, ako ho poznáme, dominancia obchodného tajomstva a veľkých technologických platforiem.

Scenár 2: „Kreatívna deštrukcia“ režimu DV, riadená veľkými spoločnosťami a rastúcou zložitou zavedenou umelou inteligenciou v patentovom procese.

Scenár 3: DV ako bojisko geopolitiky, s rôznymi regiónmi sledujúcimi rôzne stratégie.

Scenár 4: Globálne a vyvážené DV pre otvorenú inováciu, uprednostňujúce verejný záujem a globálne riešenia.

Scenár 5: Spolupráca s otvoreným zdrojom a globalizované inovácie, zamerané na digitálne verejné tovary.

Dokument končí odporúčaniami pre európsku politiku, ktoré sa zameriavajú na:

- riešenie sily platformových spoločností,
- podporu prístupu MSP k DV a jeho využívaniu,
- harmonizáciu iniciatív DV na medzinárodnej úrovni v súlade so zelenou dohodou a cieľmi udržateľného rozvoja a
- zlepšenie koordinácie medzi národnými a medzinárodnými iniciatívami v oblasti DV.

Celkovo štúdia zdôrazňuje potrebu prispôsobenia sa systémov DV a potrebu ich reformy, aby sa zohľadnilo meniace sa prostredie inovácií a riešili sa geopolitické výzvy a verejný záujem. Autori zdôrazňujú význam rozvíjania globálnych riešení pre spoločné výzvy a podporu účasti MSP v tomto vyvíjajúcom sa systéme.

Celá štúdia je dostupná na [tomto odkaze](#).

Zdroj: Európska komisia 2024
Spracoval: Ing. Emil Žatkuliak

V roku 2025 sa v EÚ niektoré umelecké diela stanú verejným vlastníctvom

V Európskej únii vstúpi v roku 2025 do verejného vlastníctva celý rad umeleckých diel a ikonických tvorcov, čo bude znamenať prechod majstrovských diel renomovaných umelcov do spoločného kultúrneho dedičstva. Ide napríklad o výtvarné diela, ktorých autormi sú Henri Matisse, Frida Kahlo a André Derain; o fotografie Roberta Capu či o literárne diela, ktorých autormi sú Žofia Nalkowska, Colette, Stig Dagerman a Martin Andersen Nexø.

Čo znamená vstúpiť do verejného vlastníctva?

Keď dielo vstúpi do verejného vlastníctva, stáva sa spoločným kultúrnym zdrojom, ktorý je voľne dostupný na použitie, úpravy a šírenie. Umelci, pedagógovia a podniky môžu využiť tento bohatý zdroj inšpirácie a začleniť diela verejného vlastníctva do nových projektov bez rizika porušenia autorských práv. Sloboda využívať a reinterpretovať verejne dostupné diela podporuje obrovský tvorivý potenciál k formovaniu spoločného kultúrneho dedičstva.

Ako dlho trvá ochrana autorských práv?

Trvanie autorských práv sa v jednotlivých krajinách líši. Bernský dohovor, prijatý v roku 1886, ktorý odvtedy ratifikovalo 181 krajín, stanovuje, že ochrana autorských práv trvá najmenej 50 rokov po smrti autora. V Európskej únii sa autorské práva zvyčajne uplatňujú počas celého života autora plus 70 rokov po jeho smrti.

Prechod diel do verejného vlastníctva nie je len právnu formalitou, ale aj príležitosťou na ich znovuoobjavenie. Umožňuje, aby klasické diela žili ďalej v nových kontextoch, oslovovali ďalšie generácie a formovali budúcnosť kultúry.

Zdroj: EÚ a EUIPO 2025

Nové publikácie

LOBOTKA, Andrej. Umělá inteligence z pohledu antidiskriminačního práva a GDPR. 2024, 248 s. ISBN 9788028600914.

ŠTĚDRŮ, Bohumír a kol. Umělá inteligence a právo. 2024, 233 s. ISBN 9788073809478.

OBERBRUNNER, Kary et al. You Are an IP Company: The 12-Step Plan to Increase Your Intellectual Property Influence, Impact, and Income. 2024, 232 p.

GIBSON, Johanna. Wanted, More than Human Intellectual Property: Animal Authors and Human Machines. 2024, 524 p. ISBN 978-0367356606.

XU, Jian. Chinese Intellectual Property Law and Practice: An Insider's Guide for Global Practitioners. 2025, 604 p.

CARVALHO, Nuno Pires. The Intellectual Property of the Poor and Other Essays on the Social and Economic Function of IP. 2024, 236 p. ISBN 979-8304791465.

WILLIAMS, Ash. Intellectual Property Outline (A grade) (Ash's Outlines). 2024, 110 p.

BENOLIEL, Daniel et al. Intellectual Property, Innovation and Economic Inequality. 2024, 386 p. ISBN 978-1108841702.

SUN, Haochen and SUNDER, Madhavi. Intellectual Property, COVID-19 and the Next Pandemic: Diagnosing Problems, Developing Cures. 2024, 422 p. ISBN 978-1009282383.

POOLEY, James and KAHNKE, Randall E. Trade Secrets (Intellectual Property Series). 2004, 876 p. ISBN 978-1588520784.

ROBINSON, Keith W. Acing Intellectual Property (Acing Series). 2024, 183 p. ISBN 978-1636593685.

HAYNES, Michael N. Empowering Intellectual Property: Best Practices for Innovators, Entrepreneurs, And Investors. 2024, 554 p.

FASANMI, Oyindamola. Intellectual Property Uncomplicated: A Guide to Safeguarding Ideas. 2024, 79 p.

BJONTEGARD, Bernt Erik. Patent Power: Leveraging AI to Protect Your Next Big Idea. 2025, 419 p.

GIB, G. Demystifying the Patent Process: How to Quickly and Easily Protect Your Idea Without Legal Fees: An Easy How-to-Guide to Quickly and Effectively Navigate the Patent Process (Kindle Edition). 2025, 46 p.

DHURAT, Sandip. Patent/Trademark Applications - at the Speed of Thought!: Creating efficient and quick TM/Patent Applications (Kindle Edition). 2024, 114 p.

GARD, Sidne K. Just Wanna Copyright for Makers: A Legal Roadmap for Creatives. 2024, 192 p. ISBN 978-1644034347.

MOGAWANE, Paballo. Intellectual Property: Your Creative Advantage (Kindle Edition). 2024, 81 p.

Zákony II. A / 2025 – Obchodné a občianske parvo (Zákony 2025). Žilina: Poradca, s.r.o. 2025, 800 s. ISBN 9788081622823.

DULAK, Anton a Dulaková Denisa. Repetitorium z občianskeho práva hmotného. Bratislava: Wolters Kluwer, 2025. 166 s. ISBN 9788057107200.

MACKO, Lukáš. Zodpovednosť za použitie a zdieľanie digitálneho obsahu na internete. 2024, 136 s. ISBN 978-80-8232-055-1.

RAJAN, Mira T. Sundara. The Moral Rights of Authors and Artists: From the Birth of Copyright to the Age of Artificial Intelligence. 2nd edition. 2024, 672 p. ISBN 978-0198791850.

XU, Quinquing. Collective Management of Music Copyright: A Comparative Analysis of China, the United States and Australia (Routledge Research in Intellectual Property). 1st Edition. 2024, 207 p. ISBN 978-1032281025.

LILEY, Kevin. AI Art Copyright (Kindle Edition). 2024, 113 p.

HAMILTON, L. Clark. Copyright: Intellectual Property in the Information Age. 2024, 260 p. ISBN 978-1032858234.

MOESZINGER, L. A. Beyond the Pen: Copyright Strategies for Modern Creators (Empire Builders: Masterclasses in Business and Law Book 4). 2024, 494 p.

PINTO, Marcus. THE ISSUE OF COPYRIGHT (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND THE POWER OF DATA Book 12). 2024. 105 p.

Spracovala: Mgr. Patrícia Šimková, PhD.

Recenzia

Obchodní jméno jako předmět práva k průmyslovému vlastnictví

Autorka knihy: Mgr. Bc. Helena Pullmannová, Ph.D.

Recenzent: JUDr. Michal Černý, Ph.D.

Recenzovat zdařilou publikaci věnovanou přehlíženému nebo okrajovému tématu, se nenabízí často. Kniha Obchodní jméno jako předmět práva k průmyslovému vlastnictví, kterou v roce 2024 v Praze vydalo Nakladatelství C.H.Beck, mezi takové publikace patří. Obchodní jméno zůstávalo v české komercionalistice po delší dobu na okraji zájmu, zůstávalo stranou také pozornosti internacionalistů. Konečně i mezi specialisty na právo duševního či průmyslového vlastnictví nebyl žádný zásadní zájem o rozvoj tohoto tématu. Recenzovaná publikace tento prázdňý prostor vyplnila.

Obchodní jméno je institutem, který nesporně patří mezi předměty průmyslového vlastnictví - viz. Pařížská unijní úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví. Jeho regulace v rámci PUÚ přitom zavazuje pouze smluvní státy a rozdílně od jiných předmětů průmyslového vlastnictví (např. ochranné známky, (průmyslové) vzory - designy, nakonec i označení původu) u obchodního jména absenteje zvláštní

mezinárodní smlouva, která by zavedla mezinárodní režim jeho ochrany. Přitom jde o institut, který má v současném globalizovaném světě nesporný význam. V této recenzi upozorníme alespoň na některá významná místa recenzované publikace.

Autorka ve své publikaci v kapitole II (Právo k obchodnímu jménu v mezinárodních souvislostech) vychází právě z Pařížské unijní úmluvy. Postupně se zabývá čl. 8 PUÚ a povahou tohoto ustanovení. Dospívá k závěru, že ustanovení chránící obchodní jméno nemá povahu self-executing, a proto je nezbytné jeho provedení v každém smluvním státě. Dále se zabývá podmínkami ochrany obchodního jména ve státech odlišných od státu původu. Ochrana je podmíněna ochranou v zemi původu (v zásadě v domovském státě podnikatele), dále se zabývá registrací v zemi určení a podmínkou užívání v zemi určení. Autorka dospěla k závěru, že obchodní jméno by mělo být ve státech vázaných PUÚ chráněno jako právo absolutní, tedy v rámci předmětů průmyslového vlastnictví.

Ve druhé podkapitole se autorka zabývá významem Dohody TRIPS pro ochranu obchodního jména. Ačkoliv tato dohoda se sama o sobě přímo nezabývá obchodním jménem, posiluje ochranu předmětů průmyslového vlastnictví v tom, že státy vázané Dohodou TRIPS zavazuje dodržovat čl. 1 - 12, čl. 19 PUÚ. Autorka také zdůrazňuje princip nejvyšších výhod, který má v rámci Dohody TRIPS zásadní význam pro ochranu cizozemských subjektů v cílovém státě. V tomto ohledu se autorka přiklání ke konceptu ochrany Paříž-PLUS, který vyplývá ze shora uvedeného. Oproti rovnoprávnosti mezi tuzemským subjektem a zahraničním subjektem (PUÚ) Dohoda TRIPS v rámci principu nejvyšších výhod srovnává i postavení zahraničních subjektů mezi sebou navzájem v cílové zemi. Třetí a čtvrtá podkapitola se zabývají především významem mezinárodních investičních dohod, dále pak některými ústavními souvislostmi v cílové zemi (na příkladu České republiky).

Kapitola III se zabývá evropsko-unijními souvislostmi ochrany obchodního jména. Ačkoliv je tato kapitola krátká rozsahem, její význam nelze podceňovat. Shrnuje zásadní rozsudky Soudního dvora EU, které potvrdily obchodní jméno jako předmět průmyslového vlastnictví a možnost dovolat se ho jako staršího práva oproti jinému mladšímu předmětu průmyslového vlastnictví. Jde o rozsudky Soudního dvora EU C-245/02 (Anheuser - Busch x Budějovický Budvar) [Budweiser I] a C-112/21 (X BV x Classic Coach Company). Kapitola tak má přesah i do jiných předmětů.

Klíčový význam má kapitola IV, která analyzuje národní úpravy v České republice, na Slovensku, v Rakousku a v Německu. Ve vztahu k českému právu se autorka zabývá jak současnou úpravou obchodní firmy (a absencí

úpravy obchodního jména, které nesplňuje definiční podmínky obchodní firmy), tak také historickou genezí současného právního stavu. Obchodní jméno bylo upraveno od 01.01.1992 v tehdy ještě federálním zákoně 513/1991 Sb., Obchodním zákoníku (v ustanoveních §§ 8-12), v Česku až do účinnosti novelizujícího zákona 370/2000 Sb., kdy byla nahrazena úpravou obchodní firmy. Obecná úprava obchodního jména byla z českého ObchZ vypuštěna k 01.01.2001. Při rekodifikaci českého soukromého práva zákonodárce upravil s účinností od 01.01.2014 opět jen obchodní firmu, a to v ustanoveních §§ 423 a násl. zákona 89/2012 Sb., Občanského zákoníku (dále jen „OZ“). Ve vztahu k podnikatelům nezapsaným v obchodním rejstříku autorka odkazuje na ustanovení § 422 OZ, které normuje použití vlastního jména podnikatele také pro právní jednání v rámci výkonu podnikatelské činnosti.

Dále se autorka věnuje návazným otázkám obchodní firmy v české právní regulaci, jmenovitě otázkám povahy firmy jako věci, vzniku práva k firmě a trvání tohoto práva, dále pak otázkám převodu obchodní firmy a v neposlední řadě také možnosti licencování obchodní firmy, byť omezeného zákonnými požadavky na obchodní firmu.

V dalších podkapitolách se autorka věnuje slovenské, rakouské a německé právní úpravě obchodního jména (obchodní firmy). Z analýzy slovenské úpravy v zákoně 513/1991 Sb. (Obchodním zákoníku) autorka dovozuje, že při splnění zákonných podmínek je obchodní jméno převoditelné (společně s převodem podniku) a velmi omezeně také licencovatelné - je-li ujednáno v rámci uzavřené smlouvy o nájmu podniku. V obou těchto případech je ovšem nutno respektovat příkazy zákonodárce na užívání dodatků (nástupnický, rozlišující) v případech těchto nakládání s obchodním jménem.

Pokud jde o úpravu rakouskou autorka zdůrazňuje možnost převodu obchodní firmy pouze společně s převodem závodu (vázaný převod). Odlišně od slovenské úpravy je ovšem možné následné užívání i bez nutnosti uvádění nástupnického dodatku. Ve vztahu k obchodnímu jménu (odlišného od obchodní firmy) autorka dokládá jeho ochranu jako práva absolutního.

Ve vztahu k německé úpravě se autorka předně zaměřila na výčet různých možností ochrany obchodního jména pomocí různých institutů, mezi nimiž ovšem německé právo preferuje přímou ochranu obchodního jména. V tomto ohledu se jiné případné ochrany (pomocí ochrany jména / názvu apod.) neaplikují, a proto se dají považovat za jiné podporné možnosti ochrany. Což autorka vhodným způsobem vysvětluje a dokládá rozsudkem Spolkového soudního dvora.

Současně se autorka zabývá také otázkou převodu obchodní firmy, kde analyzuje rozdíly mezi německou úpravou a českou úpravou - německá úprava více zohledňuje autonomii vůle v tom, že obchodní firmě může být převedena v rámci převodu závodu pouze tehdy, je-li to výslovně ujednáno v převodní smlouvě. Autorka se také zabývá omezenými možnostmi licencovat obchodní firmu.

Pokud jde o obchodní jméno nesplňující definici obchodní firmy, je takové obchodní jméno chráněno jako právo absolutní na základě německé známkové úpravy.

V následujících kapitolách (V a VI) je provedena syntéza a analyzováno také právo pro řešení sporů vyplývajících z mimosmluvních porušení práva.

Klíčový význam má hodnocení české právní úpravy, které je obsahem kapitoly VII. Autorka dochází k všeobecnému závěru, že české právo „vůbec nereflektuje existenci absolutního průmyslového práva k obchodnímu jménu pro všechny podnikatele na území České republiky, ale pouze pro ty, kteří jsou zapsáni do českého obchodního rejstříku“ (Pullmannová, 2024, s. 111 a násl.). Oproti tomu po provedeném srovnání autorka hodnotí pozitivně jak slovenskou úpravu obchodního jména, tak i úpravy rakouskou a německou, které absolutní ochranu obchodnímu jménu poskytují prostřednictvím úprav známkoprávních (ibid).

Ze shora uvedeného autorka vyvozuje zvýšené riziko České republiky k možné odpovědnosti z nedodržení závazku z PUÚ a z Dohody TRIPS. Nabízí však také řešení v rámci podkapitoly věnované úvahám *de lege ferenda*. Dle jejího názoru by mohlo vhodné řešení spočívat v kombinaci stávající úpravy obchodní firmy pro podnikatele zapsané v obchodním rejstříku a v přijetí nové úpravy (odpovídající ovšem opuštěné úpravě obchodního jména a v zásadě stále úpravě slovenské) pro podnikatele, kteří v obchodním rejstříku zapsáni nejsou.

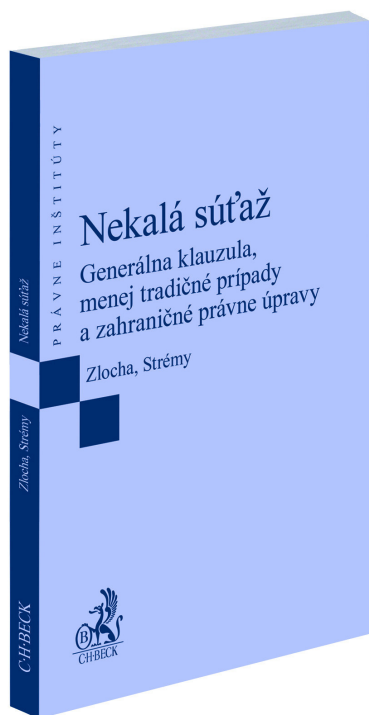
Tato recenze nemohla upozornit na veškeré pozitiva publikace. Lze ji bez dalšího doporučit k přečtení, ať již v tištěné podobě nebo v podobě elektronické v rámci systému beck-online, kde je v rámci některých předplatných zpřístupněna.

JUDr. Michal Černý, Ph.D.

Nekalá súťaž. Generálna klauzula, menej tradičné prípady a zahraničné právne úpravy

C. H. Beck 2023, s. 343.
(Anotácia)

Desať rokov po vydaní prvej slovenskej vedeckej monografie o problematike nekalej súťaže sa na knižnom trhu objavila nová publikácia. Tejto téme sa venuje dvojica mladých slovenských autorov, ktorí do nej vniesli nielen svoje odborné znalosti, ale aj skúsenosti získané počas rokov výskumu a praktického vykonávania advokátskej praxe.

Pre mňa osobne ide o významnú udalosť z dvoch dôvodov. Prvým je, že problematika nekalej súťaže je na Slovensku stále relatívne nedostatočne spracovaná a na trhu chýba adekvátne knižná ponuka. Druhým dôvodom je, že obaja autori boli mojimi doktorandmi. Už počas doktorandského štúdia sa intenzívne venovali tejto téme. Ich výskum neskončil obhajobou dizertačných prác; naopak, pokračovali v prehlbovaní poznatkov, sledovali vývoj judikatúry a analyzovali aktuálne trendy v tejto dynamicky sa rozvíjajúcej oblasti práva.

Výsledkom ich dlhoročného úsilia je publikácia, ktorá už na prvý pohľad zaujme rozsahom (343 strán) a vysokým počtom poznámok (713), čo svedčí o dôkladnosti spracovania témy a hlbokom poznaní problematiky. Kniha však nepredstavuje len teoretickú analýzu – autori sa venujú aj praktickým aspektom nekalej súťaže, pričom poukazujú na konkrétne prípady, ktoré majú zásadný význam pre aplikáciu prax.

Vedecká monografia predstavuje originálny pohľad na oblasť práva proti nekalej súťaži, je založená na dôkladnej analýze teoretických názorov na problematiku práva proti nekalej súťaži, na rozbere európskeho i národného práva proti nekalej súťaži a judikatúry. Nadpis publikácie napovedá, že sa autori budú venovať prioritne trom oblastiam:

1. generálnej klauzule,
2. menej tradičným prípadom nekalosúťažného konania a
3. vybraným zahraničným právnym úpravám.

Záber autorov je širší. Publikácia prináša aj mnohé postrehy a poznatky, ktoré reagujú na fenomén internetu a nové možnosti nekalosúťažného konania v tomto dynamicky sa rozvíjajúcom prostredí. Digitálna éra priniesla množstvo nových výziev, pričom nekalé praktiky sa presunuli aj do online priestoru. Autori v publikácii podrobne analyzujú tieto moderné formy nekalej súťaže a upozorňujú na ich špecifiká, pričom vychádzajú nielen z domácej a európskej judikatúry, ale aj z prípadov, ktoré sa objavili v medzinárodnom kontexte. Obzvlášť cenné sú návrhy de lege ferenda, ktoré autori formulujú s cieľom zlepšiť právnu úpravu a prispôbiť ju súčasným technologickým a ekonomickým trendom. Poukazujú na potrebu jasnejšieho vymedzenia určitých pojmov, efektívnejších mechanizmov ochrany subjektov vystavených nekalým praktikám.

Autori detailne analyzujú generálnu klauzulu nekalej súťaže v rozsahu, aký nemá v slovenskej komercializačnej tvorbe obdobu. Sústredia sa nielen na jej historický vývoj a systematické začlenenie do právneho poriadku, ale aj na jej interpretáciu v rozhodovacej praxi súdov. Osobitnú pozornosť venujú otázke aplikácie generálnej klauzuly v kontexte nových foriem podnikania a digitalizácie hospodárskych vzťahov. Analýza obsahuje aj komparatívne pohľady na právnu úpravu v iných krajinách, čo čitateľovi umožňuje lepšie pochopiť smerovanie súťažného práva v širšom európskom kontexte.

V publikácii sa vyzdvihuje aj spotrebiteľský akcent práva proti nekalej súťaži a autori podrobne analyzujú jeho vzťah s právom na ochranu spotrebiteľa. Rozoberajú jednotlivé formy nekalosúťažného konania, ktoré majú osobitný dosah na spotrebiteľov, vrátane klamlivej reklamy, agresívnych obchodných praktík a zneužívania slabšieho postavenia spotrebiteľa. Nezostávajú pritom len pri teoretických východiskách, ale prinášajú aj analýzu súdnych rozhodnutí a regulačných opatrení, ktoré formujú súčasnú podobu ochrany spotrebiteľov pred nekalými praktikami.

Autori sa venujú aj menej tradičným prípadom nekalej súťaže, pričom skúmajú nekalosúťažné konanie v oblastiach, ktoré doteraz neboli v slovenskej právnickej literatúre dostatočne preskúmané. Patria sem napríklad

doménové spory, nekalé praktiky v oblasti influencerského marketingu a nové formy hospodárskej súťaže na digitálnych platformách. Autori podrobne rozoberajú sporné situácie, analyzujú relevantnú judikatúru a ponúkajú právne riešenia, ktoré môžu byť užitočné pre odborníkov z právnej praxe aj podnikateľskú komunitu.

Celkovo publikácia ponúka komplexný pohľad na problematiku nekalej súťaže, pričom jednotlivé kapitoly na seba logicky nadväzujú a vytvárajú ucelený obraz o dynamike a výzvach tejto oblasti práva. V rámci komparácie právnych úprav si autori vybrali dve krajiny – Španielsko a Francúzsko, pričom ich výber nebol náhodný. Každá z týchto krajín ponúka zaujímavé legislatívne riešenia, ktoré môžu byť podnetom aj pre slovenské právo nekalej súťaže.

V Španielsku je právna úprava nekalej súťaže kodifikovaná v samostatnom zákone. Autori považujú tento model za inšpiratívny, pretože samostatná právna úprava umožňuje systematickejší prístup k problematike a zaručuje väčšiu prehľadnosť v súťažnoprávnej regulácii. Zákon explicitne vymedzuje rôzne formy nekalej súťaže a poskytuje jasné pravidlá na ich posudzovanie, čím posilňuje právnu istotu podnikateľov aj spotrebiteľov. Autori sa v publikácii podrobne venujú štruktúre španielskej právnej úpravy, analyzujú jej výhody a upozorňujú na možnosti, ako by sa slovenské právo mohlo inšpirovať týmto legislatívnym modelom, napríklad v otázke definovania konkrétnych typov

nekalosúťažného konania alebo úpravy opravných prostriedkov.

Francúzska právna úprava v posledných rokoch získala mimoriadnu pozornosť v oblasti regulácie digitálneho marketingu a influencerov. Publikácia predstavuje prínosné dielo, po ktorom siahnu nielen právní teoretici, ale aj právnici pôsobiaci v praxi. Vďaka systematickému a analytickému prístupu ponúka cenné poznatky akademickej obci, predovšetkým odborníkom v oblasti obchodného a súťažného práva, ktorí sa zaoberajú teoretickými aspektmi nekalej súťaže a jej vývojom v kontexte moderných ekonomických a technologických trendov. Súčasne však publikácia nachádza svoje pevné miesto aj v právnej praxi. Osobitne hodnotným prvkom publikácie je prehľad aktuálnej judikatúry, ako aj praktické príklady a komparatívne skúmanie zahraničných právnych úprav, ktoré môžu byť inšpiratívne aj pre slovenskú legislatívu.

Vzhľadom na komplexnosť, odbornosť a aktuálnosť spracovanej problematiky možno publikáciu považovať za významný príspevok do slovenskej právnickej literatúry, ktorý prispeje k rozvoju diskusie o ochrane hospodárskej súťaže v meniacom sa podnikateľskom prostredí.

doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc.

duševné vlastníctvo

INTELLECTUAL PROPERTY | GEISTIGES EIGENTUM | LA PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

je tu pre vás 29 rokov!

... PRETOŽE CHCEME, ABY INFORMÁCIE ZO SVETA DV BOLI DOSTUPNÉ KAŽDÉMU,
... PRETOŽE SME TU PRE INDIVIDUÁLNYCH PRIHLASOVATEĽOV,
... PRETOŽE SME TU PRE UNIVERZITY A VÝSKUMNÉ STREDISKÁ,
... PRETOŽE SME TU PRE MALÉ A STREDNÉ PODNIKY,
... PRETOŽE OTVORENÁ VEDA JE BUDÚCNOSŤ,
... PRETOŽE SI VÁŽIME NAŠICH ČITATEĽOV,
... PRETOŽE KRÁČAME S DOBOU,

... A PRETO SME **OPEN ACCESS!**

Viac informácií nájdete na [webovom sídle ÚPV SR](http://webovom.sidle.upv.sk).

Z obsahov vybraných časopisov

Justičná revue

5/2024

ZÁHORA, J. Digitalizácia cezhraničnej justičnej spolupráce v EÚ

KERECMAN, P. Zápisnica o súdnom pojednávaní v civilnej veci

HALAS, N. Možnosti zaistenia obsahu e-mailovej komunikácie na účely dokazovania v trestnom konaní

KODE, G. Aktuální výzvy v právu odpovědnosti za vady

6 – 7/2024

PONIŠT, V. Ústavné „práva na hotovosť“ – ako ďalej?

FRAŇO D. Zastúpenie svedka v trestnom konaní

TOTH-VAŇO, P. Iný pohľad na kasačnú záväznosť súdneho rozhodnutia

TOTH-VAŇO, P. Neuposlúchnutie kasačného právneho názoru ÚS SR a disciplinárna zodpovednosť sudcu – polemika s rozhodnutím NSS SR (47/2023 ZNSS)

8 – 9/2024

TOTH-VAŇO, P. K postupovaniu veci na veľký senát NS SR v prípade kasačného záväzného názoru ÚS SR

MATES, P. Zneužití práva na informace

SVÁK, J. Justičný omyl vo svetle medzinárodného práva

MORAVCOVÁ, D. Analýza dosahov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Inkreal

10/2024

ZORIČÁKOVÁ, V. Je generálna klauzula bezdôvodného obohatenia priamo aplikovateľná?

DEÁK, M. K trestnoprávnemu postihu použitia dotácie na iný ako na určený účel v zmysle § 225 ods. 2 Trestného zákona (1. časť)

OZIMYOVÁ, K. MS Katar 2022: novodobý sportswashing?

Súdny precedens: Premlčanie záložného práva v dôsledku uplynutia absolútnej premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky

11 – 12/2024

BRATKO, M. Význam konania oznamovateľa protispoločenskej činnosti v dobrej viere

HEINKE, E. Umelá inteligencia a advokacie na príklade Chat-GPT-4

MOLNÁR, P. – KUŠNÍRIKOVÁ, M. K premlčaniu spotrebiteľského nároku a (ne)možnosti vydania rozsudku pre uznanie

ZÁBRENSZKI, T. Vzostup nových konopných dizajnerských drog

KROŠLÁK, D. Základy štátovedy

Duševní vlastnictví

3/2024

BIRČÁKOVÁ, O. a PANTOFLÍČKOVÁ, J. Patentový Balíček: Současný legislativní vývoj v EU

PANTOFLÍČKOVÁ, J. Rok od spuštění systému jednotné patentové ochrany a Jednotného patentového soudu: První bilance a zkušenosti

SCHNEIDEROVÁ, E. Výmazy zapsaných užitných a průmyslových vzorů z rejstříků

ČERNÝ, M. a FALADOVÁ, A. Vybraná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie v předběžné otázky ve věcech duševního vlastnictví za období leden – červen 2024

4/2024

MALEČKOVÁ, P. Průmyslové vzoru v EU a ve světě

ZAMYKALOVÁ, L. 27. mezinárodní smlouva WIPO týkající se duševního vlastnictví, genetických zdrojů a tradičních znalostí souvisejících s genetickými zdroji

MIZEROVÁ, C. Umělá inteligence v informačních systémech průmyslových práv

SOLANSKÁ VELFLOVÁ, L. Nařízení o umělé inteligenci v kontextu autorských práv

1/2025

DLABOLOVÁ, K. Diplomatická konference k uzavření Smlouvy o právu průmyslových vzorů

HAVLÍK, M. Veřejná známost přihlasovatele ochranné známky jako relevantní faktor pro posouzení pravděpodobnosti záměny se starší ochrannou známkou

KLIMENTOVÁ, J. K rozhodnutí stížnostního senátu EPÚ T 1863/21, EPÚ T 986/22, T 464/22, T 1805/20, T 2240/22 ...

Transfer technologií bulletin

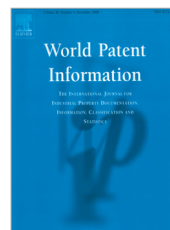
2/2024

KARLÍK, M. Rozmanitost' právo v prostředí českého transferu technologií

PEARCE, J. M. Do universities investing in technology transfer via patenting lose money?

JUVANČIČ, P. Failure, anomalies, and serendipity: navigating the complexities of technology transfer through storytelling

LEŠKA, R. – SLOVÁKOVÁ, M. – BERNÁTHOVÁ, K. Licencování a transfer duševního vlastnictví v majetku státu podle slovenské a české úpravy

World Patent Information

78/2024

STAMATIS, V. – SALAMPASIS, M. – DIAMANTARAS, K. A novel re-ranking architecture for patent search

SCHMITT, V. J. and DENTER, N. M. Modeling an indicator for statutory patent novelty

KAMATERI, E. – SALAMPASIS, M. – PEREZ-MOLINA, E. Will AI solve the patent classification problem?

PRAJAPATI, J. – PAUL, A. – BAUMGARTNER, R. J. A patent landscape of sustainable mobility innovations in land transportation

PASIMENI, F. – NAVARRO, J. P. J. – BOEDT, G. – SCHAAF, J. Exploring macro patenting trends and key technological components in offshore wind energy

79/2024

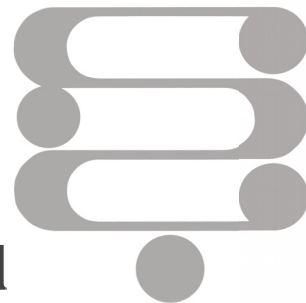
OKUTAN, V. and KASAPAGLU, M. Z. Strategic portfolio management of university-owned patents for commercializing inventions

CHANG, A. and LIN, J. Exploring technological applications through LDA-based patent mining: A metaverse ontology construction

KHAWAND, H. M. – KITTLER, M. – MORTELMANS, D. – BRAENDLE, U. CH. Intellectual property and exit strategies among SMEs: A scoping review and framework

OSABE, Y. Factors affecting patent applicant choice of International Searching Authority

ZHANG, Z. – CHEN, J. – YANG, N. – ZHANG, R. Comprehensive analysis of the current status and future trends of microalgae bioreactors using patent and bibliometric approaches

Navždy nás opustil Ing. Štefan Holakovský

Pán inžinier Štefan Holakovský patril k výrazným osobnostiam slovenskej scény duševného vlastníctva. Bol nielen dlhoročným patentovým zástupcom a publicistom, ale aj aktívnym popularizátorom technickej tvorivosti a zberateľom historických technických predmetov.

Absolvoval Slovenskú vysokú školu technickú (dnes Slovenská technická univerzita v Bratislave), ale už počas štúdia sa zapájal do výskumných projektov ako vedecká pomocná sila. V rokoch 1978 až 1980 absolvoval postgraduálne štúdium vynálezcovstva, ktoré mu dalo nielen odborný základ, ale aj formálne predpoklady na vykonávanie činností v oblasti technickej politiky a vzdelávania v oblasti vynálezcovstva.

Pán inžinier Holakovský sa v 90. rokoch stal patentovým zástupcom a založil poradenskú kanceláriu GENiUM, ktorá sa pod jeho vedením stala rešpektovaným subjektom v oblasti ochrany priemyselného vlastníctva. V kancelárii poskytoval konzultácie služby a zastupovanie pred Úradom priemyselného vlastníctva SR a inými orgánmi štátnej správy.

Počas svojej odbornej dráhy pôsobil aj ako vedúci patentoprávnej ochrany v Bratislavských automobilových závodoch, neskôr aj v Štátnom drevárskom výskumnom ústave. Pod jeho vedením sa ročne prihlasovali asi tri desiatky vynálezov.

Popri oficiálnej činnosti patentového zástupcu sa venoval aj viacerým doplnkovým aktivitám. Navrhoval označenia, ktoré mohli byť chránené ako ochranné známky, poskytoval tréningy a konzultácie v oblasti tvorivého myslenia a technického riešenia problémov. Bol známy svojím záujmom o technické inovácie, ale aj o ich historické pozadie – jeho súkromná zbierka technických zariadení je vyjadrením hlbokého rešpektu k histórii techniky.

O popularizácii tvorivosti svedčí aj publikačná aktivita inžiniera Holakovského. Aktívne prispieval odbornými článkami do mnohých časopisov, ale najmä bol od roku 1997 členom redakčnej rady časopisu Duševné vlastníctvo a od založenia časopisu sa podieľal na formovaní jeho obsahu a odborného smerovania. V spomienkach na založenie časopisu uvádzal:

„Názov časopisu Duševné vlastníctvo odzrkadlil snahu jeho zakladateľov venovať sa nielen priemyselnému vlastníctvu, ale celej oblasti duševného vlastníctva. Keď sme si vyjasnili názov časopisu, nastal ďalší problém – logo časopisu. Navrhnuť grafický symbol, ktorý by identifikoval časopis a dostal ho do povedomia verejnosti, nebolo vôbec jednoduché... neuspeli ani profesionáli (s klasickými obrázkami konštruktérov pri rysovacích doskách a podobne). Nepamätám sa už, kto z kolegov redakčnej rady prišiel s nápadom, aby som skúsil logo navrhnuť ja. Poznali už moje vlastné logo „GENiUM“ a originálny ambigram „Tvorivosť“. Ne(u)bránil som sa, bola to pre mňa nová zaujímavá výzva. Uvedomil som si, že hlavným poslaním časopisu bude odpovedať na otázky (aj ešte nevyslovené) čitateľov. Symbolom otázok je grafický znak „?“ . Odpoveďami na ne budú články, ktorých zjednocujúcim symbolom je znak „Š“. Do loga časopisu som sa pokúsil zapracovať tieto základné symboly. Nebolo to ľahké. Nápadov, ako to urobiť, však postupne pribúdalo a na redakčnej rade sme urobili ich „vernissáž“. Kolegovia vybrali jeden z nich, ktorý som dopracoval do konečnej podoby. Bol som rád, že ako podkladová farba obálky bola vybraná moja „firemná“ teplá oranžová, ktorú som už roky používal na mojich vizitkách a iných reklamných materiáloch. Samozrejme, že ma potešilo, keď sa neskôr čitateľia pýtali, kto nám navrhol také originálne logo. Náš časopis sa dal ľahko nájsť medzi desiatkami iných s nevýraznými tuctovými obálkami. Základom úspechu bolo to, čo pri tvorbe ochranných známk – vysoká odlišiteľnosť od iných označení vyjadrená jednoduchým, ale výrazným grafickým symbolom.“ (Duševné vlastníctvo 2/2017, s. 9)

Redakčnej rade časopisu Duševné vlastníctvo, ktorej súčasťou bol aj inžinier Holakovský, bola pri príležitosti 10. výročia založenia časopisu udelená medaila WIPO za tvorivosť.

Pán inžinier Štefan Holakovský zanechal v oblasti duševného vlastníctva trvalý a nezmazateľný odkaz. Svojím odborným, pedagogickým a ľudským prístupom sa zaslúžil o rozvoj tejto oblasti v podmienkach Slovenskej republiky. Jeho život a dielo sú dôkazom toho, že odvaha tvoriť, objavovať a chrániť má nielen odborný, ale aj hlboko ľudský rozmer.

Za jeho výnimočný prínos v oblasti duševného vlastníctva a za dlhoročnú podporu nášho časopisu mu vyjadrujeme hlbokú úctu a úprimnú vďaku.

Čeť jeho pamiatke.

Zdroje: Duševné vlastníctvo 2/2017; GENiUM 2025
Foto: archív časopisu Duševné vlastníctvo 2/2017

Časopis Duševné vlastníctvo vydáva:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Švermova 43,
974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
www.upv.sk

Registrované MK SR – EV 5622/18

ISSN 1339-5564

Vychádza 2-krát ročne

Publikované názory autorov príspevkov sa nemusia stotožňovať
s názormi vydavateľa časopisu.

Adresa redakcie:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Duševné vlastníctvo,
Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
Tel.: 0908 676 865,
E-mail: casopisDV@indprop.gov.sk
IČO: 30 810 787

Vydané: 12. 5. 2025

Cena jedného čísla v **tlačenej verzii (vychádza 2-krát ročne)** je **4,50 €**,
ročné predplatné **9 €** a poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.
Odberateľom bude časopis distribuovaný poštou.

Elektronická verzia časopisu je od roku 2021 voľne dostupná na

<https://www.indprop.gov.sk/dv/casopis-dusevne-vlastnictvo>

Online objednávka:

<https://www.indprop.gov.sk/dv/casopis-dusevne-vlastnictvo/on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo/online-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Informácie o obsahu archívnych čísel:

<https://www.indprop.gov.sk/dv/casopis-dusevne-vlastnictvo/archiv>

Redakčná rada:

Predseda:

Ing. Martin Kráľ – Úrad priemyselného vlastníctva SR

Členovia:

- JUDr. Zuzana Adamová, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- JUDr. Richard Bednárík, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- JUDr. Michal Černý, Ph.D. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
- prof. JUDr. Branislav Hazucha, LL.D. – Hokkaido univerzita, Japonsko
- Mgr. Martin Husovec, Ph.D. – London School of Economics and Political Science (LSE), Spojené kráľovstvo
- JUDr. Tomáš Klinka – patentový zástupca a ADR expert v oblasti doménových mien, Slovenská republika
- doc. JUDr. Martin Kubinec, PhD. – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovenská republika
- Dr. h. c. doc. Ing. Peter Mihók, CSc. – Slovenská obchodná a priemyselná komora
- JUDr. Andrea Slezáková, LL.M. (München), PhD. – dohliadaný subjekt finančného trhu, Slovenská republika
- JUDr. Jakub Slovák – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- prof. Ing. Lubomír Šooš, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská republika
- prof. JUDr. Ivo Telec, CSc. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
- prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc. – Slovenská akadémia vied
- Mgr. Ing. Martin Žovic – patentový zástupca, Slovenská republika

Redakčný kruh:

- JUDr. Lucia Kováčiková
- Ing. Lukrécia Marčoková
- JUDr. Lenka Midriaková
- Mgr. Jitka Mikuličová

Výkonný redaktor: Mgr. Patrícia Šimková, PhD.

Jazyková korektúra: Mgr. Monika Halášová

Grafická úprava: Mgr. Janka Zimová

Príspevky sú preberané do príslušných elektronických právnych informačných systémov spoločnosti Wolters Kluwer, s. r. o.

Časopis sa hlási k politike otvoreného prístupu.

Časopis a príspevky sú dostupné na webových stránkach časopisu <https://www.indprop.gov.sk/dv/casopis-dusevne-vlastnictvo> za verejne dostupných licenčných podmienok Creative Commons Attribution – Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (dostupné on-line na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)